

ORION
TILINPÄÄTÖS JA
TOIMINTAKERTOMUS
2021

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

Orion Oyj:n hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 2021	3
Konsernin tunnusluvut	28
Orionin osakkeiden perustietoja	34
Tunnuslukujen laskentaperusteet	35
Konsernitilinpäätös (IFRS)	
Konsernin laaja tuloslaskelma	36
Konsernitase	37
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	38
Konsernin rahavirtalaskelma	39
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	
1 Konsernitilinpäätöksen esittämisperusta	40
2 Liiketoiminnan tuloksellisuus	
2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista	43
2.2 Liiketoiminnan kulut ja liiketoiminnan muut tuotot	48
2.3 Rahoitustuotot ja -kulut	49
2.4 Osakekohtainen tulos ja osinko	50
3 Sijoitettu pääoma	
3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	51
3.2 Aineettomat hyödykkeet	56
3.3 Yhteiset toiminnot	60
3.4 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	60
3.5 Vaihto-omaisuus	61
3.6 Myyntisaamiset ja muut saamiset	61
3.7 Varaukset	63
3.8 Ostovelat ja muut velat	63
4 Henkilöstö	
4.1 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	65
4.2 Eläkesaamiset ja -veloitteet	68
5 Tuloverot ja laskennalliset verot	
5.1 Tuloverot	72
5.2 Laskennalliset verot	73
6 Rahoitus- ja pääomarakenne	
6.1 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin	74
6.2 Rahoitusriskien hallinta	78
6.3 Oma pääoma	81
6.4 Korolliset velat	83
6.5 Rahavarat	83
6.6 Muut sijoitukset	83
6.7 Johdannaissopimukset	84
6.8 Ehdolliset velat ja vastuut	84
7 Muut liitetiedot	
7.1 Lähipiiritapahtumat	85
7.2 Tilintarkastajan palkkiot	85
7.3 Konserniyhtymiset	86
7.4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	86
Emoyhtiö Orion Oyj:n tilinpäätös (FAS)	
Tuloslaskelma	87
Tase	88
Rahoituslaskelma	89
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	90
Orion Oyj:n hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä tilikaudelta	107

Kaikki konsernitilinpäätöksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Orion Oyj:n hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 2021

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavia tunnuslukuja

	2019	2020	2021
Liikevaihto, milj. EUR	1 051,0	1 078,1	1 041,0
Käyttökate (EBITDA), milj. EUR	308,9	336,5	289,1
% liikevaihdosta	29,4 %	31,2 %	27,8 %
Liikevoitto, milj. EUR	252,8	280,1	243,3
% liikevaihdosta	24,1 %	26,0 %	23,4 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	250,8	278,3	242,3
% liikevaihdosta	23,9 %	25,8 %	23,3 %
Tilikauden voitto, milj. EUR	200,4	219,9	193,8
% liikevaihdosta	19,1 %	20,4 %	18,6 %
T&K-kulut, milj. EUR	119,3	123,2	117,7
% liikevaihdosta	11,3 %	11,4 %	11,3 %
Investoinnit, milj. EUR	42,6	48,5	85,4
% liikevaihdosta	4,0 %	4,5 %	8,2 %
Korolliset nettovelat, milj. EUR	-139,1	-185,8	-108,3
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	1,43	1,56	1,38
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	1,68	1,85	0,96
Omavaraisuusaste, %	76,7 %	66,7 %	68,1 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-17,8 %	-25,4 %	-14,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	29,9 %	34,8 %	28,8 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	25,8 %	29,1 %	26,2 %
Henkilömäärä kaudella keskimäärin, hlöä	3 251	3 337	3 364

Tapahtumia tilikaudella 2021

- 18.1.2021 Orion Eläinlääkkeet ja Vetoquinol ilmoittivat laajentavansa yhteistyötään.
- 8.2.2021 Orion ja Bayer ilmoittivat aloittavansa uuden kolmannen vaiheen ARANOTE-tutkimuksen darolutamidilla.
- 25.3.2021 Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Espoossa.
- 17.5.2021 Orion Eläinlääkkeet -yksikön Bonqat®-tuote (pregabaliini) sai myönteisen lausunnon Euroopan lääkeviraston eläinlääkekomitealta (CVMP).
- 25.5.2021 Orion ilmoitti selvittävänsä Kuopion lääketehaan mahdollista myyntiä.
- 8.6.2021 Orion ja Suomen Punaisen Ristin Veripalvelu ilmoittivat yhteistyöstä uuden CAR T - syöpähoidon kehittämiseksi.
- 9.6.2021 Orion raportoi kroonisesta kivusta kärsivien potilaiden saaneen merkittävää helpotusta virtuaalista todellisuutta hyödyntävästä digitaalisesta terapiasta Orionin kliinisessä tutkimuksessa.
- 21.6.2021 Orion Eläinlääkkeet -yksikön Tessie®-tuote (tasipimidiini) sai myönteisen lausunnon Euroopan lääkeviraston eläinlääkekomitealta (CVMP).
- 3.8.2021 Orion ja Marinus Pharmaceuticals solmivat ganaksolonia koskevan Euroopan laajuisen markkinointi- ja jakelusopimuksen.
- 17.8.2021 Orion ilmoitti, että Kuopion lääketehdas jatkaa konsernin omistuksessa.
- 18.8.2021 Orion ja Alligator Bioscience solmivat immuno-onkologiaa koskevan tutkimusyhteistyö- ja lisenssisopimuksen.
- 17.9.2021 Orion julkisti toimitusjohtajan seuraajasuunnitelman.
- 3.12.2021 Orion ilmoitti, että ARASENS-tutkimuksen päämuuttuja saavutettiin.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut keskeisiä tapahtumia.

Taloudellinen katsaus

Muutos raportoinnissa

Orion-konserni muutti 1.1.2021 alkaen laskentakäytäntöään siirtämällä myytyjen suoritteiden kuluihin valmistukseen ja hankintaan liittyviä kuluja, joista osa oli aikaisemmin raportoitu hallinnon kuluina. Muutos ei vaikuta raportoituihin keskeisiin tunnuslukuihin, liikevoittoon eikä taseeseen, mutta alentaa aiemmin raportoituja vuoden 2020 hallinnon kuluja 7,3 miljoonaa euroa ja kasvattaa vastaavasti myytyjen suoritteiden kuluja.

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 oli 1 041 (1 078) miljoonaa euroa, ja se laski 3 %. Valuuttakurssien muutoksien vaikutus liikevaihdon kehitykseen oli kaudella 2 miljoonaa euroa positiivinen. Orionin kymmenen myydyimmän lääkevalmisteen liikevaihto oli 476 (459) miljoonaa euroa. Näiden tuotteiden osuus kokonaisliikevaihdosta oli 46 % (43 %).

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto oli 243 (280) miljoonaa euroa, ja se laski 13 %. Käyttökate oli 289 (337) miljoonaa euroa, ja se laski 14 %.

Paikallisissa valuutoissa lasketun myynnin bruttokate oli samalla tasolla kuin vertailukaudella. Hintojen, kustannusten ja tuotevalikoiman muutosten vaikutus oli yhteensä 20 miljoonaa negatiivinen ja valuuttakurssimuutosten vaikutus 3 miljoonaa euroa positiivinen. Näiden erien yhteisvaikutuksena tuote- ja palvelumyynnin bruttokate oli 17 miljoonaa euroa vertailukautta matalampi.

Etappimaksujen osuus liikevaihdosta ja -voitosta oli 3 (42) miljoonaa euroa ja rojaltien 24 (19) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muiden tuottojen osuus liikevoitosta oli 6 miljoonaa euroa.

Eläkekulut vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä olivat 6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä johtuen kerran vuodessa kunkin vuoden lopulla tapahtuvista vakuutusmatemaattisten laskelmien päivytysajankohdista. Koko vuoden 2021 aikana eläkekulut kasvoivat kokonaisuutena 4 miljoonaa euroa lähinnä etuusperusteisten eläkekulujen kasvun seurauksena.

Liiketoiminnan kulut laskivat 12 miljoonaa euroa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut olivat yhteensä 6 (5) miljoonaa euroa positiivisia.

Liiketoiminnan kulut

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut laskivat 7 % ja olivat 191 (204) miljoonaa euroa. Laskusta noin 12 miljoonaa johtuu siitä, että Parkinson-lääkkeiden jakeluoikeuksien hankintojen poistot päättyivät vuoteen 2020.

Tutkimus- ja kehityskulut olivat 118 (123) miljoonaa euroa, ja ne laskivat 4 %. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 11 % (11 %). Vuoden lopussa Orion teki valinnan kahden uudenlaisen selektiivisen hormonisynteesin estäjän (CYP11A1-estäjä) eli ODM-208:n ja ODM-209:n välillä ja päätti keskittyä ODM-208:n jatkokehitykseen. Samalla Orion päätti jaksottaa vielä jäljellä olevat ODM-209-hankkeesta vuosina 2022-2023 syntyvät kulut, yhteensä 3 miljoonaa euroa, vuoden 2021 viimeiselle neljännekselle.

Hallinnon kulut olivat 48 (42) miljoonaa euroa. Muutos johtui pääosin eläkekulujen kasvusta.

Konsernin voitto

Kauden voitto oli 194 (220) miljoonaa euroa.

Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 1,38 (1,56) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 5,32 (5,21) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 29 % (35 %), ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 26 % (29 %).

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli -14 % (-25 %) ja omavaraisuusaste oli 68 % (67 %).

Konsernitaseen vieras pääoma 31.12.2021 oli 366 (384) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli kauden lopussa 108 (109) miljoonaa euroa, josta pitkäaikaista velkaa oli 105 (105) miljoonaa euroa.

Katsauskauden lopussa konsernin rahavarat olivat 217 (294) miljoonaa euroa.

Orion allekirjoitti joulukuussa 2021 uuden 100 miljoonan euron lainasopimuksen Euroopan investointipankin kanssa. Lainaa ei ole toistaiseksi nostettu.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta oli 216 (299) miljoonaa euroa. Rahavirran heikkenemiseen ovat vaikuttaneet vertailukautta pienempi tulos sekä käyttöpääoman kasvu, joka johtuu lähinnä loppuvuoden hyvän myynnin seurauksena kasvaneista myyntisaamisista. Käyttöpääomaan sitoutui kauden kuluessa 36 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella käyttöpääomasta vapautui 27 miljoonaa euroa. Vertailukaudella käyttöpääomaa alensi erityisesti vuoden 2020 lopun poikkeuksellisen korkea korottoman vieraan pääoman määrä, jonka pieneneminen myös osaltaan kasvatti käyttöpääomaa vuonna 2021.

Investointien rahavirta oli -80 (-40) miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta oli -215 (-115) miljoonaa euroa. Vertailukaudella lainojen nettomäärä kasvoi 100 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 85 (49) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus oli 52 (37) miljoonaa euroa ja aineettomien hyödykkeiden osuus 33 (12) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden kasvu sisältää muun muassa 25 miljoonan euron allekirjoitusmaksun, jonka Orion suoritti Marinus Pharmaceuticalsille liittyen ganaksolonia koskevaan Euroopan laajuiseen markkinointi- ja jakelusopimukseen.

Liiketoiminnan keskeiset tavoitteet vuonna 2021

TAVOITE		Status 31.12.2021
Nubeqa®	Myynnin kasvun tukeminen ja myynninedistäminen Euroopassa yhdessä Bayerin kanssa	Tavoite saavutettu
	Positiiviset tulokset faasi III ARASENS-tutkimuksesta	Tavoite saavutettu
	Faasi III ARANOTE-tutkimuksen edistäminen yhdessä Bayerin kanssa	Tavoite saavutettu
Easyhaler®-tuoteportfolio	Myynnin kasvattaminen	Tavoite osittain saavutettu
ODM-208	Kehitysohjelman edistäminen suunnitelman mukaisesti	Tavoite saavutettu
Suomi	Markkina-aseman ylläpitäminen ja vahvistaminen	Tavoite saavutettu
Skandinavia	Orionin aseman vahvistaminen geneerisissä reseptilääkkeissä	Tavoite osittain saavutettu
Tulevan kasvun mahdollistaminen	Uusien tuotteiden sisäänlisensointi	Tavoite saavutettu
	Portfolion kasvattaminen tuoteostoin ja yritysjärjestelyin	Tavoitetta ei saavutettu

Liiketoiminnan keskeiset tavoitteet vuonna 2022

TAVOITE	TÄRKEIMMÄT MITTARIT 2022
Nykyisen tuotteiston myynnin kasvattaminen	Orionin kirjaama Nubeqa®-myynti kasvaa merkittävästi
	Easyhaler®-tuotteiston myynti kasvaa yli 5 %
Pitkän aikavälin kasvun rakentaminen	Uusien tuotteiden sisäänlisensointi
	Portfolion kasvattaminen tuoteostoin ja yritysjärjestelyin
	Kumppani ODM-208:n kehitykseen ja kaupallistamiseen
	Faasi III -tutkimuksen aloittaminen ODM-208:lla
	Ainakin yksi uusi hanke kliiniseen kehitysvaiheeseen
	Tutkimus- ja kehitysportfolion vahvistaminen uusilla yhteistyösopimuksilla

Orion seuraa näiden tavoitteiden toteutumista säännöllisesti taloudellisissa katsauksissaan.

Liiketoimintakatsaus

Katsaus Suomen ihmislääkemarkkinoihin

Orionin yksittäisistä markkina-alueista tärkein on Suomi, jonka osuus konsernin kokonaisliikevaihdosta on yli neljäsosa. Pharmarketin tilastoinnin (1-12/2021) mukaan Orionin ihmislääkkeiden kokonaismyynti tammi-joulukuussa 2021, pitäen sisällään lääkkeellisten ja ei-lääkkeellisten tuotteiden myynnin, kasvoi markkinan tavoin 3 prosenttia edellisvuodesta. Kausiluontoisia tauteja kuten tavanomaisia hengitystieinfektioita esiintyi etenkin alkuvuonna normaalia vähemmän, minkä vuoksi itsehoitotuotteiden koko vuoden markkinamynti laski.

Orionin suurin tuoteryhmä Suomessa on viitehintaisten reseptilääkkeiden apteekkikanava. Orionin viitehintaisten reseptilääkkeiden myynti kasvoi vahvan volyymikehityksen vuoksi 5 prosenttia, kun kokonaismarkkina laski 4 prosenttia vertailukaudesta. Viitehintaisten lääkkeiden keskihinta markkinoilla laski noin 9 % vertailukaudesta (Lähde: Pharmarket). Jatkuvan hintakilpailun merkitys on ollut Orionille huomattava, johtuen yhtiön laajasta tuotevalikoimasta ja merkittävästä markkinaosuudesta Suomessa.

Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta Orion on säilyttänyt asemansa Suomen johtavana lääkemarkkinoijana. Orionilla on erityisen vahva asema sekä viitehintaisten reseptilääkkeissä että itsehoitotuotteissa, joissa molemmissa sillä on neljänneksen markkinaosuus.

Ihmislääkkeiden myynti Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

milj. EUR	1-12/21	1-12/20	Muutos %
Ihmislääkkeiden kokonaismyynti (sairaala- ja apteekkikanava)			
Markkina	2 984	2 904	+3 %
Orion	324	316	+3 %
Kaikki reseptilääkkeet yhteensä (apteekkikanava)			
Markkina	1 696	1 646	+3 %
Orion	188	182	+3 %
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava)*			
Markkina	433	451	-4 %
Orion	116	111	+5 %
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)			
Markkina	403	404	-0 %
Orion	102	105	-2 %

* Viitehintaisten reseptilääkkeet –ryhmän tilasto huomioi tuotteet, jotka tilaston laatimishetkellä ovat viitehintaisten reseptilääkkeitä. Tämän vuoksi vertailukauden myynti- tai markkinaosuusluvut saattavat poiketa aiemmin julkaistuista tiedoista.

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-12/2021

Orionin markkinaosuus ihmislääkkeiden myynnistä Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

Orionin markkinaosuus, %	1-12/21	1-12/20
Ihmislääkkeet kokonaisuudessaan (apteekki- ja sairaalakanava)	11 %	11 %
Kaikki reseptilääkkeet yhteensä (apteekkikanava)	11 %	11 %
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava)*	27 %	25 %
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)	25 %	26 %

* Viitehintaisten reseptilääkkeet –ryhmän tilasto huomioi tuotteet, jotka tilaston laatimishetkellä ovat viitehintaisten reseptilääkkeitä. Tämän vuoksi vertailukauden myynti- tai markkinaosuusluvut saattavat poiketa aiemmin julkaistuista tiedoista.

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-12/2021

Orionin myyntiverkosto

Orionin tuotteita myydään maailmanlaajuisesti yli sadassa maassa Orionin oman myyntiverkoston sekä partnereiden kautta. Orionilla on oma myyntiverkosto Euroopassa sekä viidessä Aasian ja Tyynenmeren alueen maassa. Muualla maailmassa Orion myy ihmisille tarkoitettuja lääkkeitään pääosin partnereiden kautta. Eläinlääkkeitä Orion myy itse Pohjoismaissa ja osassa itäistä Eurooppaa, ja muualla partnereiden kautta. Fermionin ja sopimusvalmistuksen tuotteita sekä palveluja myydään itse maailmanlaajuisesti.

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-yksikön tuotteisto koostuu reseptilääkkeistä, jotka on suunnattu kolmelle terapia-alueelle: neurologisiin sairauksiin, syöpäsairauksiin ja tehohoitoon sekä inhaloitaviin keuhkolääkkeisiin Easyhaler®-tuoteportfolion alla.

Yksikön liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 oli 388 (420) miljoonaa euroa, ja se laski 8 %. Merkittävä osa laskusta selittyi vertailukautta pienemmillä etappimaksuilla, joita katsauskaudella kirjattiin konsernille 3 (42) miljoonaa euroa.

Liikevaihto tuotteittain

milj. EUR	1-12/21	1-12/20	Muutos %
Easyhaler®-tuoteportfolio	117	115	+2 %
Stalevo®, Comtess® ja Comtan®	95	99	-3 %
Simdax®	57	62	-9 %
Nubeqa®*	39	17	+137 %
Dexdor®	37	55	-33 %
Muut**	42	73	-42 %
Yhteensä	388	420	-8 %

*) sisältää Orionin kirjaaman tuotemyynnin Bayerille ja rojaltil

**) sisältää palvelumyyntiä, etappimaksuja ja tuotteita kuten Enanton®, Precedex® sekä kliiniseen tutkimuskäyttöön myytyjä valmisteita. Tammi-joulukuussa 2021 kliiniseen tutkimuskäyttöön myydyn darolutamidin liikevaihto oli 12 (12) miljoonaa euroa.

Etäpesäkkeettömän, tavanomaiselle hormonaaliselle hoidolle vastustuskykyisen eturauhassyövän hoitoon tarkoitetun Nubeqa®-lääkkeen (darolutamidi) Orionin tuotemyynneihin kirjaamat toimitukset Bayerille ja rojalteihin kirjaama myynti tammi-joulukuussa 2021 oli yhteensä 39 (17) miljoonaa euroa.

Bayerilla on darolutamidin kaupalliset oikeudet maailmanlaajuisesti. Euroopassa Orion ja Bayer kuitenkin edistävät myyntiä yhdessä. Lisäksi Orion vastaa tuotteen valmistuksesta maailmanlaajuisille markkinoille. Orion saa darolutamidin maailmanlaajuisesta tuotemyynnistä porrastettua rojaltilta, joka tulee olemaan noin 20 % sisältäen myös tuotemyynnin Bayerille. Alkuvaiheessa rojaltilta on hieman alempi ja myynnin kasvaessa rojaltilta voi olla jonkin verran suurempi. Orionilla on myös mahdollisuus saada Bayerilta myyntiin perustuvia kertsuorituksia tiettyjen maailmanlaajuisien vuotuisten myyntirajojen täytyessä ensimmäisen kerran.

Easyhaler® on Orionin kehittämä, kuivajauhemuotoisia lääkkeitä annosteleva inhalaattori, johon Orion on kehittänyt lääkkeitä useista tunnetuista geneerisistä vaikuttavista aineista (salbutamoli, beklometasoni, budesonidi, formoteroli, salmeteroli ja flutikasoni). Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettu Easyhaler®-tuoteportfolion yhteenlaskettu liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 oli 117 (115) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 2 %. Kuivajauhemuotoisten keuhkolääkkeiden markkina ja Easyhaler®-tuotteiden kysyntä kärsi ensimmäisellä vuosipuoliskolla COVID-19-pandemian vuoksi vähentyneistä vastaanottokäynneistä. Kesän jälkeen kehitys oli parempaa ja kysyntä elpyi. Loppuvuoden vahva kehitys johtui osin myös partneritoimitusten ajoituksista. Budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteen myynti kasvoi 3 % ja oli 74 (72) miljoonaa euroa. Muiden Easyhaler®-tuotteiden (beklometasoni, budesonidi, formoteroli, salbutamoli sekä salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmiste) yhteenlaskettu myynti oli 43 (43) miljoonaa euroa.

Italialainen lääkeyhtiö Menarini myy Orionin budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmistetta yksinoikeudella Ranskassa ja toimii rinnakkaismarkkinointikumppanina muutamassa Etelä-Euroopan maassa. Lisäksi Menarini vastaa muun muassa budesonidi-formoteroli-valmisteen myynnistä Aasian ja Tyynenmeren alueella. Hikma Pharmaceuticals PLC puolestaan vastaa muun muassa budesonidi-formoteroli-valmisteen myynnistä Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa. Hikma on aloittanut tuotteen lanseeraukset ensimmäisissä maissa.

Orionin Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitetut lääkkeet ovat Stalevo® (vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi). Niiden yhteenlaskettu liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 laski 3 % ja oli 95 (99) miljoonaa euroa. Orion myy Parkinson-lääkkeitä itse Euroopassa sekä joissain maissa Aasian-Tyynenmeren alueella. Muualla maailmassa tuotteita myydään partnereiden kautta. Orionin Parkinson-lääkkeiden merkittävin yksittäinen markkina tällä hetkellä on Japani, jossa Orionilla on jakelusopimus Novartiksen kanssa.

Euroopassa myytävän Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) liikevaihto oli 37 (55) miljoonaa euroa, ja se laski 33 %. Odotettu myynnin lasku johtuu geneerisestä kilpailusta ja siitä, että vertailukausi oli geneerisen kilpailun alkamisesta huolimatta erittäin vahva johtuen COVID-19-pandemian aiheuttamasta kysynnän kasvusta sekä joidenkin kilpailevien tuotteiden puutteista markkinoilla. Pandemian vuoksi tehohoidossa käytettävien rauhoitteiden kysyntä on edelleen korkealla tasolla, mikä on lieventänyt Dexdor®-tuotteen myynnin laskua. Euroopan ulkopuolella myytävän Precedex®-tuotteen (deksmedetomidiini) myynti tammi-joulukuussa 2021 oli 11 (12) miljoonaa euroa.

Sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitettua Simdax®-lääkettä (levosimendaani) myydään maailmanlaajuisesti yhteensä noin 60 maassa. Tuotteen liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 oli 57 (62) miljoonaa euroa, ja se laski 9 %. Myynti laski pääosin joillain markkinoilla koettujen hintojen laskun vuoksi. Simdax® on nestemuotoinen infuusiokonsentraatti, jonka formulaatiopatentti päättyi keskeisillä markkinoilla syyskuussa 2020. Tuotteen suora geneerinen eli samanlaisella formulaatiolla tapahtuva kilpailu ei useimmilla markkinoilla kuitenkaan alkanut vielä vuoden 2021 aikana.

Elokuussa Orion ja Marinus Pharmaceuticals allekirjoittivat ganaksolonia koskevan Euroopan laajuisen markkinointi- ja jakelusopimuksen. Ganaksoloni on GABA_A-reseptorin modulaattori, jota tutkitaan useiden eri harvinaisten epileptisten kouristussairauksien hoitoon.

Sopimuksen ehtojen mukaan Orion saa oikeuden myydä ja markkinoida ganaksolonia Euroopassa. Orion on suorittanut ennakkomaksuna Marinukselle 25 miljoonan euron allekirjoitusmaksun. Lisäksi Marinus on oikeutettu saamaan porrastettua rojaltia Orionin tulevasta mynnistä vaihdellen runsaasta 10 prosentista runsaaseen 20 prosenttiin. Marinus on myös oikeutettu samaan tiettyjä onnistuneisiin kehitys- ja kaupallistamisvaiheisiin liittyviä etappimaksuja.

Marinus tulee olemaan myyntiluvan haltija, ja se vastaa nykyisistä ja tulevista ganaksolonilla tehtävistä kliinisistä tutkimuksista. Orion vastaa markkinoillepääsystä kaikissa 30 maassa Euroopan talousalueella (ETA) sekä Iossa-Britanniassa ja Sveitsissä. Marinus on hakenut ganaksolonille myyntilupaa Euroopassa ensimmäiseen indikaatioon eli epileptisten kouristuskohtausten hoitoon lapsilla ja nuorilla aikuisilla, joilla on CDKL5-oireyhtymä (CDD). Katsauskauden jälkeen helmikuussa 2022 Marinus ilmoitti, että myyntilupahakemuksen käsittely siirtyy nopeutetusta arvioinnista normaaliin käsittelyyn.

Erityistuotteet

Patenttisuojoittomista eli geneerisistä reseptilääkkeistä (mukaan lukien biosimilaarit) sekä itsehoitotuotteista muodostuvan Erityistuotteet-yksikön liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 oli 503 (498) miljoonaa euroa. Viitehintaisten reseptilääkkeiden hinnat ovat jatkaneet laskuaan etenkin Suomessa, mutta Orion on pystynyt kompensoimaan hintojen laskun vaikutusta kasvaneilla myyntivolyymeilla. Koronapandemian ja siihen liittyvien eri maissa asetettujen rajoitusten vuoksi kausiluontoisia tauteja kuten tavanomaisia hengitystieinfektioita esiintyi ensimmäisellä vuosipuoliskolla normaalia vähemmän ja ei-kiireelliset käynnit lääkärin vastaanotoilla sekä sen seurauksena lääkemääräysten lukumäärä vähenivät. Toisella vuosipuoliskolla markkinoilla nähtiin selvää elpymistä. Erityistuotteiden liikevaihdosta 75 (75) % tuli geneerisistä reseptilääkkeistä ja 25 (25) % itsehoitotuotteista.

Erityistuotteiden liikevaihdon jakauma tuoteryhmittäin 1-12/2021:

milj. EUR	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %	Osuus yksikön liikevaihdosta 1-12/2021	Osuus yksikön liikevaihdosta 1-12/2020
Geneeriset reseptilääkkeet	380	376	+1 %	75 %	75 %
Itsehoitotuotteet	123	122	+1 %	25 %	25 %
Yhteensä	503	498	+1 %		

Erityistuotteet-yksikön tärkeimmät markkina-alueet ovat Suomi, Skandinavia sekä itäinen Eurooppa ja Venäjä. Suomessa yksikön myynti tammi-joulukuussa 2021 oli 278 (280) miljoonaa euroa. Myynnin pieni lasku tuli pääosin itsehoitotuotteista. Hintakilpailusta johtuva viitehintaisten geneeristen lääkkeiden hintojen lasku jatkui, mutta Orion pystyi kompensoimaan tämän vaikutuksen vahvalla volyymikkehityksellä.

Skandinaviassa Erityistuotteiden myynti oli 76 (78) miljoonaa euroa, ja se laski 2 %. Itäisessä Euroopassa sekä Venäjällä Erityistuotteiden myynti oli 81 (70) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 16 %. Kasvua kiihdytti joidenkin tuotteiden toimitusten ajoitukset, mutta liiketoiminta kehittyi myös muuten suotuisasti itäisessä Euroopassa ja Venäjällä. Erityistuotteiden myynti muilla alueilla kuin Suomessa, Skandinaviassa ja Itäisessä Euroopassa sekä Venäjällä oli 67 (71) miljoonaa euroa.

Orion ja CuraTeQ Biologics ovat laajentaneet yhtiöiden välistä biosimilaarien jakelusopimusta koskemaan myös Baltian maita. Alkuperäinen vuonna 2020 allekirjoitettu markkinointi- ja jakelusopimus sisälsi Pohjoismaat, Itävallan, Unkarin ja Slovenian. Sopimuksen mukaan Orion saa oikeuden myydä ja markkinoida CuraTeQin biosimilaareja näillä alueilla. Kaikki sopimuksen piirissä olevat tuotteet ovat vielä kehitys- tai rekisteröintivaiheessa ja Orionin alueilla tuotteiden lanseeraus tapahtuu arviolta vuosina 2023-2026, riippuen kehitystyön onnistumisesta sekä tuotteiden viranomaishyväksynnästä.

Eläinlääkkeet

Pohjoismaissa ja osassa itäistä Eurooppaa Orion myy itse eläinlääkkeitä, ja muilla alueilla yhtiö toimii partnerien kautta. Lisäksi Orion markkinoi ja myy Pohjoismaissa useiden muiden yhtiöiden valmistamia eläinlääkkeitä.

Eläinlääkkeet-yksikön liikevaihto tammi-joulukuussa 2021 oli 73 (89) miljoonaa euroa, ja se laski 18 %. Yksikön liiketoiminta kehittyi vahvasti kaikilla markkinoilla muun muassa uusien tuotelanseerausten ja jakelusopimusten ansiosta. Tämä hyvä kehitys lievensi kokonaisliikevaihdon laskua, joka johtuu pääosin merkittävän jakelusopimuksen päättymisestä Skandinaviassa 31.12.2020. Muiden tuotteiden myynti ilman tämän sopimuksen päättymisestä syntyneitä 28 miljoonan euron liikevaihdon menetystä kasvoi noin 20 %. Yksikön liikevaihdosta 53 % (39 %) eli 39 (35) miljoonaa euroa muodostui eläinrauhotteiden myynnistä. Tuoteperheeseen kuuluvat Orionin eläinrauhotteet Dexdomitor® (deksmedetomidiini), Domitor® (medetomidiini) ja Domosedan® (detomidiini) sekä rauhoitteiden vastavaikuttaja Antisedan® (atipametsoli).

Vuonna 2021 Orionin Bonqat®-tuote (pregabaliini) ja Tessie®-tuote (tasipimidiini) saivat myyntiluvat Euroopan komissiolta. Bonqat®-tuotteen käyttöaihe on kuljetukseen ja eläinlääkärikäynteihin liittyvän ahdistuksen ja pelon lievittäminen kissoilla. Tessie®-tuotteen käyttöaihe on äänipelosta tai omistajan lähdöstä aiheutuvan tilannekohtaisen ahdistuksen ja pelkoreaktion lyhytaikainen lievittäminen koirilla.

Fermion ja sopimusvalmistus

Fermion valmistaa lääkkeiden vaikuttavia aineita Orionin ja muiden lääkeyhtiöiden käyttöön, ja sen tuotteisto kattaa lähes 30 lääkeainetta. Fermion valmistaa vaikuttavat aineet Orionin omiin alkuperälääkkeisiin. Muille lääkeyhtiöille Fermion valmistaa geneerisiä lääkeaineita sekä tarjoaa sopimusvalmistuspalveluita uusien vaikuttavien lääkeaineiden kehitykseen ja valmistukseen.

Fermionin ja sopimusvalmistuksen liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön oli 75 (75) miljoonaa euroa. Lääkeraaka-aineiden kaupassa tilausryhmit ovat viime vuosina muuttuneet yhä lyhyemmiksi, ja tämä on johtanut liiketoiminnan volyymin aiempaa selkeästi suurempaan vaihteluun vuoden kuluessa ja eri vuosien välillä. Fermionin tuotteiden kysyntä on ollut hyvää, ja tuotantokapasiteetti on ollut lähes täydessä käytössä.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehityskulut laskivat 4 % tammi-joulukuussa 2021 ja olivat 118 (123) miljoonaa euroa. Niiden osuus konsernin liikevaihdosta oli 11 % (11 %). Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös nykyisen tuoteiston kehittämiseen liittyviä kustannuksia. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat neurologiset sairaudet, syöpäsairaudet ja hengityselinsairaudet, joiden hoitoon Orion kehittää inhaloitavia keuhkolääkkeitä. Orion kehittää myös eläinlääkkeitä sekä valikoituja geneerisiä lääkkeitä.

COVID-19-pandemian aikana Orion on keskittynyt huolehtimaan kliinisissä kehityshankkeissa mukana olevien potilaiden turvallisuudesta ja hoidon jatkuvuudesta. Poikkeuksellinen tilanne saattaa kuitenkin viivästyttää meneillään olevia hankkeita esimerkiksi ennakoitua hitaamman potilasrekrytoinnin vuoksi.

Keskeiset kliiniset kehityshankkeet

Projekti/molekyyli	Käyttöaihe	FAASI			Rekisteröinti
		I	II	III	
Darolutamidi ARASENS ¹	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III	
Darolutamidi ARANOTE ¹	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III*	
ODM-208 (CYP11A1-estäjä)	Eturauhassyöpä (CRPC)	I	II*		
ODM-105 (tasipimidiini)	Psykiatristen häiriöiden hoito	I*			
Easyhaler® tiotropium	Keuhkohtaumatauti				Bioekvivalenssitutkimus*
Easyhaler® indakateroli-glykopyrroonium	Keuhkohtaumatauti				Bioekvivalenssitutkimus*
¹ Yhteistyössä Bayerin kanssa		II	= Vaihe valmis		= Status muuttunut
		II*	= Vaihe meneillään		

Darolutamia levinneen hormonisensitiivisen eturauhassyövän hoidossa arvioinut Orionin ja Bayerin vaiheen III ARASENS-tutkimus on saavuttanut päämuuttujansa. ARASENS-tutkimuksessa darolutamidi yhdessä kemoterapia-aine dosetakselin ja androgeenideprivaatioterapian (ADT-hoito) kanssa lisäsi merkittävästi kokonaiselinaikaa verrattuna lumelääkkeen, dosetakselin ja ADT-hoidon yhdistelmään. Tutkimuksessa raportoidut haittavaikutukset olivat samankaltaisia molemmissa tutkimusryhmissä. Tarkemmat tutkimustulokset julkaistaan lähiaikoina.

Lisäksi Orionilla ja Bayerilla on käynnissä kliinisen vaiheen III ARANOTE-tutkimus, jossa selvitetään darolutamidin ja hormoniterapiahoiton (androgeenideprivaatioterapia ADT) yhdistelmän tehoa ja turvallisuutta verrattuna lumelääkkeen ja hormoniterapiahoiton yhdistelmään potilailla, joilla on levinnyt hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC).

Orionilla on ollut meneillään varhaisen kliinisen vaiheen tutkimukset kahdella uudella selektiivisellä hormonisynteesin estäjällä (CYP11A1-estäjä). Tähän mennessä saatujen tutkimustietojen perusteella ODM-208- ja ODM-209-molekyyleillä ei ole merkittävää eroa toisiinsa nähden. Tällä perusteella Orion on päättänyt lopettaa ODM-209-molekyylin kehittämisen ja keskittyä edistyneemmän ODM-208-molekyylin jatkokehitykseen. Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen II tutkimus ODM-208-molekyylillä, ja yhtiö valmistautuu aloittamaan kliinisen vaiheen III tutkimuksen eturauhassyöpäpotilailla. Orion etsii myös yhteistyökumppania molekyylin kehittämiseen ja kaupallistamiseen. Prekliinisissä tutkimuksissa ODM-208:n on havaittu estävän syöpäsolujen kasvua. Se saattaa tehoa myös sellaisiin hormonaalisiin syöpiin, jotka ovat tulleet vastustuskykyisiksi tavanomaisille hormonaalisille syöpähoitoille. Orion on ensimmäinen lääkeyhtiö, joka kehittää tällä mekanismilla vaikuttavaa lääkettä.

Orion on aloittanut yhtiön alfa 2 -tutkimukseen perustuvalla ODM-105-molekyylillä (tasipimidiini) kliinisen vaiheen I tutkimuksen, jossa selvitetään lääkeaihon siedettävyyttä ja turvallisuutta terveillä vapaaehtoisilla. Molekyyli on tarkoitettu psykiatristen häiriöiden hoitoon.

Orionilla on käynnissä hankkeita astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitetun Easyhaler®-tuoteportfolion laajentamiseksi. Orion kehittää tiotropium-valmistetta Euroopan markkinoille, ja valmisteen bioekvivalenssitutkimus on meneillään. Tiotropium on pitkävaikutteinen keuhkoputkia avaava antikolinergi, jota käytetään keuhkohtaumataudin hoidossa. Lisäksi Orion kehittää keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettua indakateroli-glykopyrroonium-yhdistelmävalmistetta. Glykopyrroonium ja indakateroli ovat pitkävaikutteisia keuhkoputkia avaavia lääkeaineita.

Orionilla on yhteistyössä Propeller Healthin kanssa meneillään kehityshanke, jossa Easyhaler®-laitteeseen liitetään sensori, joka monitoroi laitteen käyttöä.

Digitaalisten hoitojen alueella Orionilla on käynnissä kaksi kliinistä hanketta. VIRPI (Pilot Study of a Virtual Reality Software for Chronic Pain) -tutkimuksessa selvitettiin virtuaalitodellisuuden hyödyntämisen vaikutuksia kroonisen alaselkävivun hoidossa. Kesäkuussa 2021 raportoidut tulokset tästä tutkimuksesta olivat positiiviset, ja Orion etsii parhaillaan kumppania kroonisen kivun hoitoon tarkoitetun digitaalisen terapian ohjelmistoratkaisun jatkokehitykseen ja kaupallistamiseen. Yhteistyössä Healthware Groupin kanssa tehtävä ODD-402-pilottitutkimus pyrkii selvittämään, miten Parkinson-potilaiden hoitoa voitaisiin kehittää, personoida ja parantaa potilaista dataa keräävän digitaalisen työkalun avulla.

Varhaisessa tutkimusvaiheessa Orionilla on meneillään useita projekteja, joissa tutkitaan muun muassa syöpää ja neurologisia sairauksia, mukaan lukien harvinaiset neurologiset sairaudet. Katsauskaudella elokuussa Orion ja ruotsalainen Alligator Bioscience allekirjoittivat tutkimusyhteistyö- ja lisenssisopimuksen, jonka tavoitteena on kehittää yhdessä bispesifisiä vasta-aineita syövän hoitoon. Keväällä Orion ja Suomen Punaisen Ristin Veripalvelu ilmoittivat tutkimusyhteistyöstä CAR T -soluhoidon kehittämiseksi. Lisäksi Orionilla on meneillään hankkeita uusien eläinlääkkeiden sekä valikoitujen geneeristen lääkkeiden kehittämiseksi.

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä tammi-joulukuussa 2021 oli 3 364 (3 337). Joulukuun 2021 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 355 (3 311) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 617 (2 615) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 738 (696) henkilöä.

Palkat ja muut henkilöstökulut olivat tammi-joulukuussa 2021 yhteensä 231 (227) miljoonaa euroa.

Muutokset ylimmässä johdossa

Orionin toimitusjohtaja Timo Lappalainen on ilmoittanut Orionin hallitukselle käyttävänsä toimitusjohtajansuhteensa mukaista mahdollisuuttaan jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Lappalainen täyttää 60-vuotta lokakuussa 2022. Orionin hallitus ja toimitusjohtaja Timo Lappalainen ovat sopineet, että Lappalaisen seuraajan on tarkoitus aloittaa Orionin toimitusjohtajana viimeistään vuoden 2023 alussa. Toimitusjohtajan vaihdoksen jälkeen Lappalainen on hallituksen käytettävissä neuvonantajan tehtävässä maaliskuun 2023 loppuun asti, minkä jälkeen hän jää eläkkeelle.

Orionin hallitus on käynnistänyt toimitusjohtajan seuraajan rekrytointiprosessin.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävänä oikeudellisina asioina.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orionilla oli 31.12.2021 yhteensä 141 134 278 (141 134 278) osaketta, joista A-osakkeita oli 34 813 206 (35 122 793) kappaletta ja B-osakkeita 106 321 072 (106 011 485) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (92 238 541,46) euroa. Joulukuun 2021 lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 571 314 (671 082) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.12.2021 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 802 013 878 (807 796 263) ääntä.

Orionilla oli joulukuun 2021 lopussa 80 792 (72 003) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Osakkeiden muuntaminen

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Tammi-joulukuussa 2021 muunnettiin 309 587 A-osaketta B-osakkeiksi.

Kaupankäynti Orionin osakkeilla

Orionin A- ja B-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006, ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla kyseisestä päivämäärästä alkaen.

Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 31.12.2021 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 5 119 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 aikana Orionin A-osaketta vaihdettiin Nasdaq Helsingissä yhteensä 1 620 990 kappaletta ja B-osaketta 84 437 433 kappaletta. Vaihdettujen osakkeiden arvo vastasi 3 087 miljoonaa euroa. Vuoden aikana A-osakkeista vaihdettiin 4,7 ja B-osakkeista 79,4 prosenttia. Keskimääräinen vaihto Orionin osakkeilla oli 61,0 prosenttia.

Orionin A-osakkeen kurssi laski vuoden 2021 aikana 3,5 prosenttia ja B-osakkeen 2,7 prosenttia. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2021 oli 36,10 euroa ja B-osakkeen päätöskurssi 36,52 euroa. Orionin A-osakkeen vuoden korkein kurssi oli 41,05 euroa ja alin kurssi 33,45 euroa. B-osakkeen korkein kurssi vuoden 2021 aikana oli 39,42 euroa ja alin kurssi 32,51 euroa.

Nasdaq Helsingin lisäksi Orionin osakkeilla käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Vuoden 2021 aikana 26 prosenttia kaikesta kaupankäynnistä Orionin A-osakkeella ja 65 prosenttia kaikesta kaupankäynnistä Orionin B-osakkeella tapahtui Nasdaq Helsinki Oy:n ulkopuolella (Lähde: Fidessa Fragmentation Index).

Hallituksen valtuutukset

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous 25.3.2021 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 14 000 000 uuden B-sarjan osakkeen antamisesta. Osakeantivaltuus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutuksen ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 25.3.2021.

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.3.2019 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus on oikeutettu päättämään osakeannista luovuttamalla enintään 850 000 yhtiön hallussa olevaa B-osaketta. Osakeantivaltuus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutuksen ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 26.3.2019.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Konsernilla on voimassa yksi konsernin avainhenkilöiden osakepohjainen kannustinjärjestelmä: Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2019, josta on tiedotettu 6.2.2019 annetulla pörssitiedotteella.

Omistuspohja

Orionin osakkeet kuuluvat Euroclear Finlandin ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään, ja Euroclear Finland on Orionin virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

Orionilla oli joulukuun 2021 lopussa 80 792 (72 003) rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 96 % (96 %). Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 40 % (39 %) ja kaikista äänistä 61 % (61 %). Hallintarekisteröityjä ja ulkomaalaisessa omistuksessa olevia osakkeita oli 56 (58) miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 40 % (41 %) ja 10 % (10 %) yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli joulukuun 2021 lopussa 571 314 (671 082) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,4 % (0,5 %) ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,07 % (0,08 %).

Liputusilmoitukset

Orion Oyj sai tammi-joulukuussa 2021 yhteensä 22 arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta. Ilmoitusten mukaan BlackRock Inc.:n ja sen rahastojen suoraan, välillisesti tai rahoitusinstrumenttien kautta omistamien Orionin osakkeiden osuus oli joko noussut yli viiteen (5) prosenttiin tai laskenut alle viiteen (5) prosenttiin Orion Oyj:n kaikista osakkeista.

Katsauskauden päättymisen jälkeen Orion Oyj on saanut BlackRock Inc.:ltä kolme arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta.

Liputusilmoitusten yksityiskohdat ovat saatavilla osoitteessa www.orion.fi/liputukset.

Johdon osakeomistukset

Vuoden 2021 lopussa hallituksen yhteenlasketussa osakeomistuksessa oli yhteensä 700 674 kappaletta yhtiön osakkeita, joista 634 991 oli A-osakkeita ja 65 683 B-osakkeita. Toimitusjohtajan omistuksessa oli vuoden 2021 lopussa 85 997 yhtiön osaketta, jotka kaikki olivat B-osakkeita. Konsernin johtoryhmän jäsenten (toimitusjohtaja pois lukien) omistuksessa oli yhtiön osakkeita yhteensä 176 081 kappaletta, jotka kaikki olivat B-osakkeita. Yhtiön ylimmän johdon omistuksessa oli näin ollen yhteensä 0,68 % yhtiön koko osakekannasta ja 1,62 % yhteenlasketusta äänimäärästä. Omistukset sisältävät myös määräysvaltayhteisöjen omistukset.

Orionin osingonjakopolitiikka

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Hallituksen esitys voitonjaosta, osinko 1,50 euroa osakkeelta

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 470 557 071,27 euroa eli 3,35 euroa osaketta kohden. Summasta tilikauden voittoa on 204 676 467,01 euroa eli 1,46 euroa osaketta kohden. Osakekohtaiset summat on laskettu ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voitonjakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 1,50 (1,50) euroa osaketta kohden.

Osingonjaon täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita on 140 562 964 kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi yhteensä 210 844 446,00 euroa. Konsernin osingonjakosuhte tilikaudelta 2021 olisi 108,8 % (95,9 %). Osingon maksupäivä olisi 1.4.2022 ja osinkoon olisivat oikeutettuja osakkeenomistajat, jotka ovat merkittyinä yhtiön osakasluetteloon 25.3.2022.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että lääketieteelliseen tutkimukseen ja muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen lahjoitetaan hallituksen erillisen päätöksen mukaisesti 350 000 (350 000) euroa ja että omaan pääomaan jätettäisiin 259 362 625,27 euroa.

Hallinto ja johtaminen

Orion Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden (Orion-konserni) toiminta perustuu voimassaolevien lakien ja niiden nojalla annettujen normien sekä eettisesti hyväksyttävien toimintatapojen noudattamiseen. Konsernin eri toimielinten tehtävät määräytyvät lakien ja konsernin hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

Orion noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:ssä (Helsingin pörssi) listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi 2020). Orion poikkeaa koodin suosituksesta 15 nimitysvaliokunnan jäsenten valinnan osalta siten, että nimitysvaliokuntaan voidaan valita muitakin kuin hallituksen jäseniä. Tarkemmat tiedot hallinnointikoodin noudattamisesta sekä siitä poikkeamisesta löytyvät Orionin verkkosivuilta www.orion.fi.

Orion-konsernin johtamisjärjestelmä muodostuu konsernitasoisista toiminnoista ja tulosyksiköistä. Näiden lisäksi järjestelmään kuuluu juridisten yksiköiden hallinnon järjestäminen. Toiminnan ohjausta ja valvontaa varten konsernissa on kaikilla tasoilla toimiva valvontajärjestelmä.

Konsernin emoyhtiö on Orion Oyj, jonka osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouksessa. Yhtiökokous nimittää hallituksen jäsenet sekä päättää mm. yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, osakkeiden liikkeelle laskemisesta ja omien osakkeiden hankkimisesta.

Orion Oyj:n hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat riippumatta siitä, edellyttääkö asia juridisesti hallituksen päätöstä. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinto- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Orion-konsernissa. Emoyhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee samaksi ajaksi hallituksen puheenjohtajan ja hallitus, niin ikään samaksi ajaksi, hallituksen varapuheenjohtajan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus. Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan 6 kuukautta. Toimitusjohtajan irtisanoessa toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita. Toimitusjohtajan irtisanomisaajan kuluttua. Mikäli toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita, toimitusjohtajalle erillisenä irtisanomiskorvauksena toimitusjohtajan irtisanomisen jälkeen 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä. Mikäli toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita, toimitusjohtajalle erillisenä irtisanomiskorvauksena toimitusjohtajan irtisanomisen jälkeen 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä. Mikäli toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita, toimitusjohtajalle erillisenä irtisanomiskorvauksena toimitusjohtajan irtisanomisen jälkeen 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä. Mikäli toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita, toimitusjohtajalle erillisenä irtisanomiskorvauksena toimitusjohtajan irtisanomisen jälkeen 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä. Mikäli toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta, ellei toisin sovita, toimitusjohtajalle erillisenä irtisanomiskorvauksena toimitusjohtajan irtisanomisen jälkeen 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä.

Orion julkaisee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) sekä palkitsemisraportin vuodelta 2021 hallituksen toimintakertomuksesta erillisinä yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.orion.fi.

Varsinainen yhtiökokous 25.3.2021

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous järjestettiin 25.3.2021 poikkeusjärjestelyin yhtiön pääkonttorissa Espoossa. Covid-19-pandemian leviämisen rajoittamiseksi varsinainen yhtiökokous järjestettiin ilman osakkeenomistajien tai näiden asiamiesten läsnäoloa kokouspaikalla. Kokouksessa käsiteltiin yhtiöjärjestyksen 10 §:n ja osakeyhtiölain 5 luvun 3 §:n mukaisten asioiden lisäksi yhtiön toimielinten palkitsemisraportti sekä ehdotus, joka koski hallituksen valtuuttamista päättämään osakeannista.

Vuodelta 2020 päätettiin jakaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti osinkoa 1,50 euroa osaketta kohden.

Varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksistä tiedotettiin tarkemmin pörssitiedotteilla 25.3.2021.

Varsinainen yhtiökokous 23.3.2022

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi keskiviikkona 23.3.2022 klo 14.00 alkaen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta on erottamaton osa päivittäisiä johtamisprosesseja sekä Orion-konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää, ja liittyy tiiviisti yhtiön vastuurakenteisiin sekä toiminnan valvonnan periaatteisiin. Se sisältyy muun muassa Orionin strategiaprosessiin, operatiiviseen suunnitteluun, toiminnan seurantaan sekä sisäiseen valvontajärjestelmään.

Tavoitteena on tunnistaa, mitata ja hallita käytettävissä olevin keinoin ne riskit, jotka mahdollisesti uhkaavat yhtiön toimintaa sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Riskienhallintapolitiikan perustana ovat Orion-konsernin päätetyt strategiat sekä taloudelliset tavoitteet. Yhtiön strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit pyritään tunnistamaan, analysoimaan ja arvottamaan. Tunnistettuihin riskeihin reagoidaan siten, että yhtiö voidaan suojata menetyksiä vastaan tai riskeihin liittyvät mahdollisuudet voidaan hyödyntää.

Riskit jaetaan seuraaviin pääryhmiin:

- Strategiset riskit
- Operatiiviset riskit
- Taloudelliset riskit
- Compliance-riskit

Valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 8 §:n 1 momentin kohdassa 11 tarkoitetut sopimukset

Orionilla on yhteistyökumppaninsa Bayerin (Bayer Consumer Care AG) kanssa Nubeqa®-lääkettä koskevat lisenssi-, kaupallistamis-, valmistus- ja toimitussopimukset. Nämä sopimukset sisältävät valtiovarainministeriön asetuksen 1020/2012 8 §:n 1 momentin kohdassa 11 tarkoitettuja määräysvallan vaihtumista koskevia ehtoja, joiden mukaan sopijapuoli on oikeutettu tiettyjen sopimusehtojen muuttamiseen tiettyjen edellytysten vallitessa.

Muun kuin taloudellisen tiedon raportointi

Orion on suomalainen lääkeyhtiö, joka toimii maailmanlaajuisesti. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä sekä lääkkeiden vaikuttavia aineita. Yhtiö toimii globaalissa lääkemarkkinassa osana maailmanlaajuisia toimitusketjuja. Orion ostaa valmiita tuotteita ja raaka-aineita muilta ja toiset ostavat niitä myös Orionilta. Kaikki konsernimme tuotantolaitokset sekä lääketutkimuskeskuksemme Nottinghamin toimipistettä lukuun ottamatta sijaitsevat Suomessa. Orionilaisia oli vuoden 2021 lopussa 3 355 henkilöä, josta Suomessa 2 617 ja ulkomaisissa yksiköissä 738 henkilöä.

Orion on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen kestäväen kehityksen alueella. Johtaessaan ympäristö-, työterveys- ja -turvallisuus- ja henkilöstöasioita sekä huolehtiessaan toiminnan eettisyydestä yhtiö pyrkii saavuttamaan niille asettamansa korkeat tavoitteet. Yhtiö on olennaisuusarvioinnin perusteella tunnistanut toiminnalleen olennaiset vastuullisuuden teemat ja tunnusluvut. Ne on asetettu etusijalle toiminnan kehittämisessä, ja yhtiö myös raportoi tunnusluvuista säännöllisesti. Orionin vastuullisuusohjelman keskeisimmät teemat ovat potilasturvallisuuden ja lääkesaatuuden varmistaminen, lisäksi vastuu ympäristöstä, työntekijöistä sekä toiminnan eettisyydestä ja läpinäkyvyydestä. Yhtiö on vuonna 2021 edistänyt vastuullisuusohjelmaansa, jatkanut vastuullisuuden sisällyttämistä keskeisiin prosesseihin sekä lisännyt tietoisuutta vastuullisuudesta muun muassa koulutuksilla ja vastuullisuusviestintään panostamalla. Erillinen, kolmannen osapuolen varmentama vastuullisuusraportti vuodelta 2021 julkistetaan huhti-toukokuussa. Myös muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin tunnusluvut ovat varmennettu kolmannen osapuolen toimesta.

Ympäristö, sosiaaliset asiat ja henkilöstö

Toimintaperiaatteet

Orionin ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuuspolitiikka (EHS-politiikka) määrittää konsernin tasoisena sitoumuksena sen, miten Orionilla huolehditaan ympäristöasioista ja edistetään työyhteisön hyvinvointia. Orion soveltaa ympäristöasioidensa hallintaan ja kehittämiseen ISO 14001 -ympäristöstandardin mukaista toimintamallia ja energiatehokkuuden kehittämisen perustana ovat energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ -viitekehys ja ISO 50001 -standardin mukaiset käytännöt. Työterveyden ja työturvallisuuden hallintaan Orion soveltaa ISO 45001 -standardia. Yhtiö noudattaa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja toimintaansa koskevia muita määräyksiä ja vaatimuksia. Ihmis- ja eläinlääkkeet sekä lääkkeiden vaikuttavat aineet valmistetaan ympäristön kannalta kestävästi huolehtien materiaali- ja energiatehokkuudesta sekä jätevesien käsittelystä.

Orionin henkilöstöpolitiikka määrittää Orion-konsernin henkilöstöjohtamisessa ja henkilöstöasioiden hallinnassa sovellettavat periaatteet. Henkilöstöasioita hoidettaessa noudatetaan lainsäädäntöä, työehtosopimuksia, työsuojelumääräyksiä ja muita velvoitteita. Yhtiö noudattaa toiminnassaan yhdenvertaisuuden, tasa-arvoisuuden ja oikeudenmukaisuuden periaatteita. Konsernin arvojen, johtamisperiaatteiden sekä eettisten ohjeiden ja politiikkojen tarkoituksena on varmistaa, että yhtiö toimii henkilöstön ja työolosuhteiden osalta yhteiskuntavastuullisesti. Henkilöstöpolitiikka määrittelee mitä työhyvinvointi tarkoittaa Orionilla sekä vastuut työyhteisöjen kehittämisen sekä henkilöstön työ- ja toimintakyvyn edistämisen osalta.

Riskit ja riskienhallinta

Ympäristöön, sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyviä riskejä kartoitetaan ja hallitaan osana konsernin kokonaisvaltaista riskienarviointi ja -hallintaprosessia. Riskien arvioinnissa ja hallinnassa hyödynnetään eri organisaatioiden asiantuntemusta ja keskinäistä yhteistyötä sekä pyritään toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Konsernin ympäristö, työterveys ja työturvallisuus -ohjeistus määrittelee menettelytavat ja vastuut mahdollista vaaraa aiheuttavien poikkeamien ja poikkeamatilanteiden ennakoimiseen, ehkäisemiseen ja havaitsemiseen. Lisäksi ohjeistus määrittää, miten näiden tilanteiden riskit tunnistetaan, arvioidaan, käsitellään ja hallitaan. EHS-asioiden hallintaa seurataan vuotuisilla sisäisillä tarkastuksilla. Toimintaa parannetaan jatkuvasti tunnistamalla kehityskohteita. Vastuullisuusasioiden riskienhallinta on myös osa toimittajien ja kumppaneiden valinta- ja hallintakäytäntöjä.

Orionin merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat raaka-aineiden, energian ja veden kulutukseen, ilmaan ja jätevesiin meneviin päästöihin sekä toiminnasta syntyvän jätteen määriin. Vaikutusalueille määritellään vuosittaiset kehitystoimet, joiden toteutumista seurataan mm. päästöjä mittaamalla, jätemääriä tarkkailemalla ja resurssien käyttömääriä tilastoimalla. Konsernin kaikki tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, ja tehtailla on toiminnan vaatimat, voimassa olevat ympäristöluvut.

Yhtiön tavoitteena on parantaa työturvallisuutta, sillä mahdolliset vahingot ja tapaturmat ovat olennaisimpia sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyviä riskejä. Yhtiö tekee jatkuvasti töitä vahinkojen ja tapaturmien estämiseksi sekä turvallisuuskulttuurin edelleen kehittämiseksi mm. kattavilla

koulutuksilla, säännöllisillä tarkastuksilla ja kannustamalla turvallisuutta edistävien havaintojen tekemiseen.

Ympäristöön, sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyvien riskien yksi tyypillinen vaikutus on yhtiön maineeseen kohdistuva vahinko. Riskienhallinnan lisäksi yhtiön viestintä on luotettavaa, läpinäkyvää, kattavaa ja oikea-aikaista maineriskien välttämiseksi. Johdonmukainen viestintä niin myönteisistä kuin kielteisistäkin asioista mahdollistaa myös ennakoinnin ja mahdollisista poikkeamista oppimisen.

Tunnusluvut ja tulokset

Orion mittaa ja tarkkailee ympäristöön, sosiaalisiin vaikutuksiin ja henkilöstöön liittyviä asioita jatkuvasti sekä raportoi niistä vuosittain vastuullisuusraportissa. Toiminnan kannalta olennaisimmat tunnusluvut liittyvät energiaan, kasvihuonekaasupäästöihin ja henkilöstön hyvinvointiin.

Energian kokonaiskulutus, energiansäästöt ja kasvihuonekaasupäästöt

Orion vähentää tavoitteellisesti kasvihuonekaasupäästöjään ja toteuttaa energiansäästöjä energiatehokkuusohjelmalla. Orion on sitoutunut Elinkeinoelämän Keskusliiton EK:n jäsenyritysten yhteiseen Energiatehokkuusohjelmaan vuosille 2017-2025. Ohjelmakauden tavoiteltava säästövaikutus vuodelle 2025 on 7,5 % vuoden 2016 energiankulutuksesta, joka tarkoittaa Orionille hieman yli 12 000 MWh:n suuruista säästöä. Vuonna 2021 yhtiö saavutti energiansäästöjä uusimalla valaistusta LED-valaisimiin Espoossa ja Oulussa, tehostamalla pölynpoistojärjestelmää ja purkamalla käyttämättömiä toimitiloja Turussa sekä muuttamalla ilmastointikoneiden käyntiaikoja Kuopiossa. Suurin yksittäinen energiansäästöhanke toteutettiin Turussa, jossa otettiin käyttöön uusi lämpöpumppulaitos. Laitos tuottaa tehtaalle lämpöä ja jäähdytystä ulkoilmasta sekä tehtaan hukkalämmöistä. Energiatehokkuusohjelman vuoden 2025 energiansäästöavoitteesta on saavutettu 114 % ja Orion jatkaa ohjelman edistämistä.

Yhtiö päivitti vuonna 2021 ilmastotavoitteensa, joka on oman toiminnan hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Kasvihuonekaasuja vähennetään pääasiassa energiatehokkuusohjelman toimenpiteillä, lisäksi hyödynnetään uusiutuvia energialähteitä. Vuoden 2021 loppuun mennessä Orion on vähentänyt kasvihuonekaasupäästöjään 54 % verrattuna vuoteen 2016. Myös arvoketjun kasvihuonekaasupäästöjen ymmärtäminen on tärkeää. Yhtiö arvioi kvantitatiivisesti arvoketjunsä kasvihuonekaasupäästöt (scope 3) ja raportoi nämä osana vuoden 2021 vastuullisuusraportointiaan. Vuonna 2022 yhtiö aloittaa tiekartan määrittelyn arvoketjun kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Lisäksi Orion on tehnyt tuotekohtaisen ympäristövaikutusten elinkaariarvion, jonka avulla on voinut mallintaa tuotekohtaisia kasvihuonekaasupäästöjä.

	2021	2020
Energian kokonaiskulutus, energiansäästöt ja kasvihuonekaasupäästöt		
Absoluuttinen energian kokonaiskulutus (MWh) ¹	156 707	151 303
Säästötoimilla ja energiatehokkuutta parantamalla saavutettu energiansäästö (MWh) ²	7 349	237
Energiatehokkuusohjelman säästöavoitteesta saavutettu	114 %	53 %
Kasvihuonekaasupäästöt, scope 1 (tCO ₂ e)	4 403	3 102
Kasvihuonekaasupäästöt, scope 2 (tCO ₂ e)	16 160	15 509

EU-taksonomia: tiedot ympäristön kannalta kestävästä taloudellisista toimista

Orion on aktiivisesti seurannut EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän, EU-taksonomian, kehitystä ja siihen liittyviä velvoitteita. Yhtiö on asettanut hiilineutraaliustavoitteen yhtiön omalle toiminnalle, ja tekee toimia tavoitteeseen pääsemiseksi yllä kuvatuin toimenpitein. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä sekä lääkkeiden vaikuttavia aineita, ja näin yhtiö luo hyvinvointia ihmisille ja arvoa yhteiskunnalle.

Yhtiön toimialan toiminnot eivät tällä hetkellä ole määritelty EU-taksonomian ilmastotavoitteisiin liittyvässä osassa. Orion on tulkinnut komission EU-taksonomiaa käsittelevää delegoitua asetusta ja siihen kuuluvia liitteitä niin, että yhtiön toiminta määritellään taksonomianeutraaliksi ilmastotavoitteiden osalta. Näin ollen, yhtiön liikevaihdon, investointien ja liikevoiton kulujen taksonomiakelpoinen osuus on 0 %. Orion seuraa EU-taksonomian kehitystä ja valmistautuu kehittämään raportointiaan taksonomialainsäädännön kehittymisen mukaisesti.

¹ Raportoitu energiankulutus, sähkö, lämpö ja polttoaineet, kattaa Orion-konsernin kiinteistöt Suomessa, lukuun ottamatta kokonaisuuden kannalta merkityksettömiä toimipaikkoja, joilla ei ole tuotannollista toimintaa. Konsernilla ei ole tuotantolaitoksia Suomen ulkopuolella. Raportin ulkopuolelle on rajattu ulkomailta sijaitsevat vuokratut toimistotilat.

² Energiansäästöt ovat Energiaviraston ohjeistuksen mukaisesti arvioituja laskennallisia toteutumia.

Taksonomiakelpoisten taloudellisten toimien osuus¹

Taloudellinen toiminta	Liikevaihto	Investoinnit	Liiketoiminnan kulut
Taksonomiakelpoinen osuus	0 %	0 %	0 %
Ei-taksonomiakelpoinen osuus	100 %	100 %	100 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %

Henkilöstön työhyvinvointi: työtapaturmat ja sairauspoissaolot

Huolehtimalla henkilöstön työterveydestä ja hyvinvoinnista työssä Orion pyrkii siihen, että orionilaiset ovat työkykyisiä ja terveinä töissä eivätkä altistu työperäisille sairauksille. Tämän toteutumista kuvaavat oman työhyvinvoinnin mittarit² ovat työtapaturmataajuus ja sairastavuus. Vuonna 2021 yhtiö jatkoi Puuttumalla välitietä -koulutuksia ja vuoden loppuun mennessä kaikki henkilöstöryhmät, joihin koulutus kohdistuu, olivat osallistuneet koulutukseen. Koulutusten kohderyhmänä vuoden aikana oli henkilöstö ulkomaisissa yksiköissä. Vuonna 2021 panostettiin työmatkaturvallisuuden kehittämiseen sekä käytössä olevien turvallisuustyökalujen paremman käytön varmistamiseen. Yhtiön tavoitteena on jatkuvalla työllä vahinkojen ja tapaturmien estämiseksi sekä turvallisuuskulttuuria parantamalla, saattaa työtapaturmataajuus noltaan. Työtapaturmataajuus kehittyi valitettavasti vuonna 2021 väärään suuntaan eikä työtapaturmataajuuden tavoitetta vuodelle 2021, LTIF 1 ≤ 3,0, saavutettu. Yhtiö jatkaa työtä tavoitteensa nolla tapaturmaa saavuttamiseksi.

COVID-19-pandemian jatkuessa Orion seurasi pandemiatilannetta ja tilanteen niin vaatiessa mukautti toimintaohjeistuksiaan varmistaakseen henkilöstön turvallisen työympäristön. Vuoden aikana toteutettiin hybridityöskentelyä ja yhtiö pyrki minimoimaan kontaktit, jotka eivät liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta olleet välttämättömiä mm. siirtymällä laajasti etätöihin ja minimoimalla ulkopuolisten vierailut tuotannossa. Lisäksi hygieniaan liittyviä toimintaohjeita päivitettiin asianmukaisesti. Yhtiö panosti vuoden aikana erityisesti etätöitä tekevän henkilöstön hyvinvointiin, muun muassa henkiseen hyvinvointiin sekä etätöolosuhteisiin ja työergonomiaan.

	2021	2020
Henkilöstön työhyvinvointi: työtapaturmat ja sairauspoissaolot		
Työtapaturmataajuus LTIF ³	4,8	3,6
Sairastavuus, sairauspoissaolotuntien osuus teoreettisista kokonaistyötunneista ⁴	3,1 %	3,0 %

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta

Toimintaperiaatteet

Orionin Code of Conduct -ohjeisto määrittää konsernin eettiset toimintatavat sekä sitoumuksen noudattaa lakeja, eettisesti hyväksyttäviä toimintatapoja ja kunnioittaa ihmisoikeuksia. Orion edellyttää, että koko henkilöstö noudattaa Code of Conduct -ohjeistusta ja sen käytäntöjä. Yhtiön Code of Conduct -ohjeisto on saatavana 14 kielellä. Orionin toimittajia koskee vastaavasti eettinen toimintaohje, Third Party Code of Conduct, joka kiteyttää ne vähimmäisvaatimukset, joihin Orion edellyttää yhteistyökumppaniensa sitoutuvan. Viranomaisvaatimusten lisäksi ne sisältävät keskeiset liiketoiminnan vastuullisuutta ja eettisyyttä koskevat periaatteet.

Orionin tavoitteena on, että ihmisoikeudet toteutuvat kaikessa sen toiminnassa. Yhtiö pyrkii vaikuttamaan siihen, ettei niitä loukkaavia toimintatapoja esiinny omissa eikä kumppaneiden toiminnoissa. Orion noudattaa ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistuksiin ja ILO:n sopimuksiin sisältyviä periaatteita ja odottaa samaa myös kumppaneiltaan.

¹ Mittarit sisältävät taksonomiakelpoisten taloudellisten toimien osuuden ympäristötavoitteista liittyen ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

² Tapaturmien ja sairauspoissaolojen raportointi käsittää Orion-konsernin Suomessa työskentelevän henkilöstön.

³ Kaikkien vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneiden työpaikatapaturmien suhde tehtyihin kokonaistyötunteihin, kpl/1 000 000 h.

⁴ Sairaudesta johtuvien poissaolojen prosenttiosuus oman henkilöstön osalta teoreettisista kokonaistyötunneista.

Code of Conduct -ohjeistoon sekä lahjonnan vastaiseen politiikkaan sisältyvät periaatteet, jotka edellyttävät henkilökunnan kieltäytyvän antamasta ja ottamasta vastaan lahjusta tai siihen verrattavissa olevaa etua. Orion ei suvaitse lahjontaa tai korruptiota missään liiketoiminnoissaan.

Riskit ja riskienhallinta

Orion edellyttää toimitusketjuunsa osallistuvien toimijoiden noudattavan Orionin vaatimuksia ja kumppaneita koskevaa eettistä toimintaohjetta. Hankintalähteitä valitessaan yhtiö suhtautuu kriittisesti niin sanottuihin riskimaihin, joissa on riski ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkauksiin ja/tai lapsityövoiman hyväksikäyttöön ja joissa kansallinen työlainsäädäntö on heikko tai ainakin heikosti valvottu. Orion hallitsee toimitusketjun riskejä asianmukaisen huolellisuuden turvaavien menetelmien mukaisesti. Toimittajien määräysten- ja vaatimustenmukaisuutta valvotaan säännöllisin tai satunnaisin arviointikyselyin sekä tekemällä heidän toimitiloihinsa ja toimintaansa kohdistuvia vastuullisuustarkastuksia (ml. ympäristö, työterveys, työturvallisuus, työolot ja etiikka) riskiperusteisesti. Vastuullisuustarkastuksissa mahdollisesti havaittuihin puutteisiin puututaan ja niiden korjaamista seurataan. Orion-konserniin kuuluvien henkilöiden edellytetään perehtyneen Code of Conduct -ohjeistoon ja toimimaan sen mukaisesti. Code of Conduct -ohjeiston verkkokoulutus on henkilöstölle pakollinen.

Korruptioon liittyvien riskien tunnistaminen ja arviointi ovat osa konsernin riskienhallinnan laajaa kokonaisuutta. Lahjontariskien arviointi sisältyy tärkeänä standardiosana muun muassa kaikkien kumppanuussopimusten valmisteluun. Koulutus ja tietoisuuden lisääminen ovat tärkeimpiä toimia näiden riskien lieventämisessä. Yhtiö kouluttaa ja perehdyttää henkilöstöä säännöllisesti ja suunnitelmallisesti näiden periaatteiden tarkoituksen ja merkityksen sisäistämiseksi. Kohdennetulle osalle henkilöstöstä koulutus on pakollinen.

Orionilla on väärinkäytösten ilmoittamiseksi julkinen ilmoituskanava, joka täydentää organisaation tavanomaisia tiedotus- ja ilmoituskanavia. Kanava edistää hyvää hallintotapaa ja eettistä toimintaa sekä parantaa prosesseja mahdollisen tiedonannon jälkeen. Orion rohkaisee henkilöstöä saattamaan yhtiön johdon tietoon kokemuksensa, havaintonsa ja epäilynsä niin ihmisoikeuksia loukkaavasta käyttäytymisestä kuin mistä tahansa muusta eettisten koodien vastaisesta toiminnasta. Orion tutkii ja käsittelee tapaukset nopeasti ja puolueettomasti sekä mahdollisuuksien mukaan luottamuksellisesti. Yhtiö ryhtyy toimenpiteisiin tapauskohtaisesti tarkoituksenmukaisella tavalla periaatteiden vastaisen käyttäytymisen ja toiminnan lopettamiseksi.

Tunnusluvut ja tulokset

Vuonna 2021 Orion jatkoi Code of Conduct -ohjeiston jalkauttamista. Suurin osa henkilöstöstä suoritti pakollisen Code of Conduct -verkkokoulutuksen vuonna 2020, jolloin koulutus julkaistiin. Yhtiö huolehtii kaikkien uusien orionilaisten suorittavan sen. Vuoden 2021 aikana koulutuksen suoritti 653 työntekijää.

Vuonna 2021 Orion toteutti konserninlaajuisen ihmisoikeusvaikutusten arvioinnin ja arvioi liiketoimintansa merkittävimpiä ihmisoikeusvaikutuksia. Yhtiö raportoi arviointien tuloksista osana vastuullisuusraportointiaan. Orionin tietoon ei tullut vuonna 2021 ilmoituskanavan kautta ihmisoikeusloukkauksia omassa toiminnassa. Yhtiö suhtautuu kaikkiin ilmoituksiin vakavasti ja käsittelee ne nopeasti sekä puolueettomasti.

Korruption ja lahjonnan torjunnan koulutus on kohdennetulle osalle henkilöstöstä pakollinen. Koulutamme henkilöstöämme säännöllisesti ja edellinen laajamittainen koko kohdennetun henkilöstön kattava koulutus järjestettiin vuonna 2017, jolloin koulutuksen saaneiden työntekijöiden määrä oli 2 808. Yhtiö huolehtii kaikkien uusien orionilaisten, joille koulutus on pakollinen, suorittavan sen. Yhtiö aikoo järjestää seuraavan laajamittaisen uudelleen koulutuksen koko kohdennetulle henkilöstölle vuonna 2022.

	2021	2020
Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta		
Code of Conduct –koulutus, koulutukseen osallistuneet ¹	653	3 410
Korruption ja lahjonnan torjunnan koulutus, koulutukseen osallistuneet ¹	532	407

Tuotteiden laatu ja turvallisuus

Toimintaperiaatteet

Potilasturvallisuuden varmistaminen on toimintaa ohjaava perusarvo kaikessa Orionin toiminnassa, jonka eteen yhtiö tekee jatkuvaa työtä läpi tuotteen koko elinkaaren. Lääkkeiden saatavuuden varmistaminen ehkäisemällä saatavuushäiriöitä ja viestimällä tarkoituksenmukaisella tavalla on osa potilasturvallisuuden

¹ Koulutukseen osallistuneet sisältää kaikki vuoden aikana koulutuksen suorittaneet mukaan lukien osa-aikaiset, määrä-aikaiset ja päättäneet työsuhteet.

varmistamista. Orionilla on lääkeyrityksenä lakisääteisiä velvoitteita tuotteidensa turvallisuuden ja laadun seurantaan liittyen. Yhtiö huolehtii siitä, että kehitetyt, valmistetut ja markkinoidut lääkkeet ovat tutkitusti käyttäjilleen turvallisia, tehoavat niille ilmoitettuihin käyttöaiheisiin ja ovat laatuvaatimustensa mukaisia.

Orion huolehtii tuotteiden jatkuvasta turvallisuusseurannasta ja riskienhallinnasta läpi tuotteen elinkaaren ja ryhtyy viivyttämättä tarvittaviin toimenpiteisiin tuotteiden turvallisen käytön ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Orion ylläpitää lainsäädännön ja viranomaismääräysten edellyttämää lääketurvajärjestelmää, jonka vaatimustenmukaisuutta valvotaan sisäisillä sekä viranomaisten suorittamilla tarkastuksilla.

Orionin tuotteiden laadun varmistaminen perustuu koko toimitusketjun tarkkaan hallintaan riippumatta siitä, missä raaka-aineet ja tuote valmistetaan. Yhtiö tarkastaa valmistuspaikat säännöllisesti arvioidakseen laatujärjestelmän kattavuuden. Orion analysoi jokaisen raaka-aine- ja tuote-erän varmistaen ennalta määritettyjen tuotteen laatuvaatimusten täyttyvän, tekee prosessikontroleja ja tarkistaa toimien asianmukaisen dokumentoinnin. Lääkelain ja EU -normien mukaisesti laadunvarmistusorganisaatiossa ns. Qualified Person päättää tuote-erän myyntiin vapauttamisesta ja vastaa siitä, että tuote täyttää kaikki viranomaisten kanssa myyntiluvassa asetetut ehdot. Tuotteiden säilyvyyttä ja mahdollisia asiakasvalituksia seurataan koko kelpoisuusajan. Välittömiin toimenpiteisiin ryhdytään, mikäli tuotteiden laadussa havaitaan poikkeamia.

Riskit ja riskien hallinta

Yhtiö huolehtii siitä, että kehitetyt, valmistetut ja markkinoidut lääkkeet ovat tutkitusti käyttäjilleen turvallisia, tehoavat niille ilmoitettuihin käyttöaiheisiin ja ovat laatuvaatimustensa mukaisia. Yhtiö tekee yhteistyötä viranomaisten kanssa, raportoi ja viestii tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyvistä toiminnoista sidosryhmien kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

Uuden alkuperälääkkeen tuloa markkinoille edeltävät laajat, vaihteittain etenevät tutkimukset, joissa kartoitetaan lääkkeen farmakologisia ominaisuuksia, kuten tehoa ja turvallisuutta. Kliinisiä, ihmisillä tehtäviä tutkimuksia voidaan tehdä vain lääkeviranomaisen luvalla. Lääkkeen farmakologiaa ja turvallisuutta testataan laajasti prekliinisten laboratoriomallien avulla, sekä seuraamalla siedettävyyttä ja haittavaikutuksia kaikissa kliinisten tutkimusten vaiheissa. Myyntilupahakemusta ja valmisteyhteenvetoa varten lääketutkimuksen eri vaiheet ja tulokset dokumentoidaan huolellisesti lääkeviranomaisten arvioitavaksi. Lääkkeen myynnin ja markkinoinnin aloittaminen edellyttää lääkeviranomaisten myöntämää myyntilupaa. Lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset ovat viranomaisten edellyttämässä seurannassa myös markkinoille tulon jälkeen. Orion huolehtii jatkuvasti turvallisuusseurannasta, kerää palautetta asiakkailtaan ja suorittaa hyöty-riskiarvioiteja valmisteen koko elinkaaren ajan.

Orion pyrkii edellä kuvatuin tutkimukseen ja lääketuotantoon liittyvin keinoin sekä markkinoilta saatujen turvallisuusilmoitusten perusteella ennalta varmistamaan, ettei tuotteisiin liity potilaiden kannalta ja lääkkeiden tuottamaan hyötyyn suhteutettuna kohtuuttomia haittavaikutuksia, jotka saattaisivat johtaa korvausvastuuseen tai tuotteen poistoon markkinoilta. Tuotevastuuriskin taloudellisten vaikutusten varalta Orion-konsernin tuotteet ja toiminta on vakuutettu toiminta- ja tuotevastuuvakuutuksella.

Lääkkeiden valmistus on säännöllisten viranomaistarkastusten kohteena. Lääkkeiden tulee olla turvallisia, tehokkaita ja kaikki laatuvaatimukset täyttäviä. Lääketuotannossa joudutaan jo näiden lakisääteisten vaatimusten johdosta kiinnittämään huomiota erilaisiin lääkkeen turvallisuutta ja laatua uhkaaviin riskeihin.

Lääkkeiden asianmukainen laatu varmistetaan järjestelmällisellä toiminnan kokonaishallinnalla, joka kattaa kaikki lääkkeiden laatuun välittömästi ja välillisesti vaikuttavat asiat. Toimintaa ohjataan kattavalla ohjeistuksella sekä riittävällä materiaalien ja valmisteiden ennako- ja jälkivalvonnalla.

Orionin laaja tuotevalikoima saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tehdä tuotannossa vaaditun erittäin korkean laatutason ylläpitämisen haastavaksi. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat suorittavat lääkkeiden kehityksen ja valmistuksen säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Mahdollisesti vaadittavien korjaavien toimenpiteiden tekemisellä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita sekä tuotteita, jotka Orion valmistaa itse, mutta joihin muut yhtiöt toimittavat lääke- tai muita raaka-aineita. Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle.

Potilasturvallisuuteen liittyviä riskejä ja riskienhallintaa Orion konsernissa on kuvattu laajemmin Orionin selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Tunnusluvut ja tulokset

Yhtiö tekee vuosittain tarkastuksia lääketeollisuudelle määritettyjen hyvien käytäntöjen (Good Practices, GxP) varmistamiseksi toimittajien ja kumppaneiden tehtäisiin ja toimipisteisiin. Orionin toimintaan kohdistuneiden ja yhtiön toteuttamien tarkastusten tunnusluvut sisältävät GxP-tarkastukset sekä vuodesta 2021 lähtien ISO 13485-tarkastukset.

COVID-19-pandemiasta johtuvien rajoitusten vuoksi osa vuonna 2021 tehdyistä tarkastuksista toimittajillemme ja kumppaneillemme suoritettiin etätarkastuksina. Samoin Orioniin kohdistuneita tarkastuksia suoritettiin osin etätarkastuksina.

COVID-19 pandemia aiheutti edelleen haasteita globaaleille tuotantoketjuille. Orion säilytti tuotteiden toimitusvarmuuden hyvällä tasolla läpi vuoden pandemiasta huolimatta.

	2021	2020
Tuotteiden laatu ja turvallisuus		
Orionin toimintaan kohdistuneet GxP-tarkastukset ¹ , lkm. yhteensä	43	37
Viranomaisten tekemiä tarkastuksia	11	8
Kumppaneiden tekemiä tarkastuksia	32	29
Hylkäyksiä viranomaistarkastuksista	0	0
Orionin toteuttamat GxP-tarkastukset ¹ , lkm.	256	141
Hylkäyksiä	3	3
Lääkeliiketoiminnan asiakasvalitusten määrä (ppm ²)	65	76

¹ Hyvien käytäntöjen (Good Practices, GxP) tarkastukset. ISO 13485-tarkastukset sisällytetty vuodesta 2021 alkaen.

² ppm = parts per million packages / lukumäärä per miljoona myyntipakkausta

Strategia

Orionin hallitus on vahvistanut yhtiön strategian vuosille 2022-2026.

Toimintaympäristö

Orionin strategian toteuttamista tukevat maailmanlaajuiset terveydenhuollon megatrendit, joilla on olennaista vaikutusta lääkkeiden kulutukseen ja hintatasoon sekä lääketutkimukseen. Tällaisia megatrendejä ovat esimerkiksi:

- Väestön ikääntyminen: väestön ikääntyessä erilaisten sairauksien esiintyvyys ja siten tarve lääkkeille ja hoidoille kasvaa.
- Terveydenhuollon kasvava kustannustaakka: terveydenhuollon kustannusten osuus käytössä olevista varoista kasvaa sekä valtioiden että yksilöiden tasolla, ja asettaa tarpeita kustannustehokkaille lääkkeille sekä hoidoille
- Tieteen edistysaskeleet: henkilökohtainen lääketiede, genetiikan ja epigenetiikan tiedon lisääntyminen sekä lääkeannostelun ja diagnostiikan kehittyminen luovat mahdollisuuksia ja markkinoita uusille hoidoille ja hoitomuodoille.
- Lisääntynyt vastuu omasta terveydestä sekä lemmikkien hyvinvoinnista: lisääntyvä tietoisuus ja ymmärrys omaan hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä kasvattaa terveyttä edistävien ja sairauksia ennaltaehkäisevien tuotteiden sekä lemmikkieläinten hyvinvointituotteiden kysyntää.
- Vastuullisuus: vastuullisuus ja vaatimustenmukaisuus (compliance) kaikilla yhtiön osa-alueilla ohjaavat kasvavassa määrin kuluttajien, viranomaisten sekä sijoittajien toimintaa ja päätöksentekoa

Missio

Orionin missiona on rakentaa hyvinvointia. Orion luo hyvinvointia tuomalla markkinoille lääkkeitä ja hoitoja, joista potilaat saavat apua sairauksiensa hoitoon. Tehokas lääke tai hoito tuo lisäarvoa potilaalle parantamalla myös elämänlaatua.

Strategian onnistumisen edellytykset

Orion on määrittänyt seuraavat alueet, joissa menestyminen on edellytys yhtiön strategia onnistumiselle:

- **Laatu ja turvallisuus.** Toiminnan ja tuotteiden korkea laatu ja turvallisuus sekä viranomaismääräysten noudattaminen ovat olemassaolon edellytys lääketeollisuudessa.
- **Kilpailukykyinen ja elinvoimainen tuoteisto.** Orion panostaa tuotteiden kehittämiseen, kaupallistamiseen sekä elinkaaren hallintaan. Menestyminen edellyttää jatkuvaa uusien tuotteiden kehittämistä sekä huonosti menestyvien tuotteiden karsintaa.
- **Vahva yhdessä tekemisen kulttuuri.** Yhdessä tekemisen perustana on asiakkaalle arvokas ja merkityksellinen työ. Orion haluaa olla erinomainen työpaikka sekä vastuullinen ja houkutteleva työnantaja, joka huolehtii henkilöstönsä työhyvinvoinnin ja osaamisen jatkuvasta kehittämisestä.
- **Vahvojen kumppanuuksien rakentaminen.** Orionin toiminta pohjautuu maailmanlaajuisien kumppanuuksien sekä verkostojen hyödyntämiseen. Oikeiden kumppanien löytäminen sekä kumppanuuksien laadukas johtaminen ovat yhtiölle kilpailuetu.
- **Tuottavuus ja joustavuus.** Kilpailukykyyn ja tavoitellun kannattavuustason saavuttaminen edellyttää tuottavuuden jatkuvaa parantamista yhtiön kaikissa toiminnoissa. Lisäksi vaaditaan joustavuutta reagoida nopeasti muutoksiin toimintaympäristössä. Orion voi kokonsa vuoksi olla ketterämpi kuin suuret yhtiöt ja saada tästä kilpailuetua.

Strategiset tavoitteet

Strategiset tavoitteet, joiden toteutumista yhtiössä seurataan selkeästi määritetyillä mittareilla ovat:

- **Markkinoita nopeampi kasvu.** Tulevien vuosien keskeisin tavoite on hakea määrätietoisesti markkinoita nopeampaa kasvua. Tavoitteena on nostaa liikevaihto 1,5 miljardin euron tasolle vuoden 2025 loppuun mennessä. Kasvu mahdollistaa yhtiön kehittämisen ja hallittujen riskien ottamisen. Markkinoita nopeampaan kasvuun pyritään sekä koko yhtiön tasolla että niillä maantieteellisillä ja tuotealueilla, joilla Orion toimii.

Orionin vahva tase tukee yhtiön mahdollisuuksia kasvuun ja taloudellisten tavoitteidensa saavuttamiseen. Orionilla on meneillään lukuisia hankkeita, joilla se hakee kasvua. Yhtiö jatkaa panostusta omaan tutkimukseen ja tuotekehitykseen mm. investoimalla uusiin kliinisiin tutkimuksiin sekä arvioi aktiivisesti lääkekehityksen loppuvaiheessa olevien tuotteiden sisäänlisensointimahdollisuuksia. Samaan aikaan vahva tase tukee Orionin pääoma-asemaa ja kykyä jatkossakin saavuttaa myös osingonjakotavoitteensa.

Lähivuosien tärkein yksittäinen kasvuhanke on Nubeqa®-eturauhassyöpälääkkeen kaupallistaminen yhdessä yhteistyökumppani Bayerin kanssa. Muilta osin lähitulevaisuuden kasvua haetaan erityisesti Easyhaler®-tuoteportfoliosta sekä mahdollisilla tuotehankinnoilla.

- **Uusien innovatiivisten ja kustannustehokkaiden lääkkeiden ja hoitotapojen tuominen potilaille.** Tuotekehityspotken kehittäminen ja vahvistaminen sekä aikaisen vaiheen tutkimushankkeissa että kliinisen kehitysvaiheen hankkeissa. Orionin oman tuotekehityksen ohella pyrimme vahvistamaan tuotekehityspotkea sisäänlisensoimalla kehityshankkeita.
- **Työskentely yhdessä asiakkaan hyväksi.** Tavoitteenamme on jatkuvasti kehittää ymmärrystämme asiakkaiden tarpeista sekä terapia-alueiden kehityksestä. Tunnistamme uusia mahdollisuuksia tieteelliseen osaamiseen ja asiakastuntemukseen perustuen.
- **Toiminnan jatkuva parantaminen kestäväen kehityksen alueella.** Potilasturvallisuus on painavin näkökulma Orionin yritys vastuussa ja ympäristövastuusta huolehtiminen tärkeä osa yhtiön kestäväen kehitystä. Orion sitoutunut oman toiminnan hiilineutraaliuteen 2030. Lisäksi Orionin tavoitteena on henkilöstön hyvinvoinnin, kuten työturvallisuuden ja työssäjaksamisen jatkuva kehittäminen.
- **Kannattavuuden vahva kehittyminen**

Taloudelliset tavoitteet

Taloudellisten tavoitteiden avulla Orion pyrkii konsernin omistaja-arvon kehittämiseen, taloudellisen vakauden varmistamiseen ja kannattavaan kasvuun. Orionin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Kasvattaa liikevaihtoa lääkemarkkinan kasvua nopeammin. Tavoitteen toteuttaminen vaatii jatkuvaa panostusta tuotteiston kehittämiseen.
- Säilyttää kannattavuus hyvällä tasolla. Tavoitteena on liikevoitto, joka ylittää 25 prosenttia liikevaihdosta.
- Pitää omavaraisuusaste vähintään 50 prosentin tasolla.
- Jakaa vuotuista osinkoa, joka on lähivuosina vähintään 1,30 euroa/osake, ja kasvattaa osinkoa pidemmällä aikavälillä.

Lyhyellä aikavälillä toteutunut kehitys voi poiketa tavoitteista.

Näkymäarvio vuodelle 2022

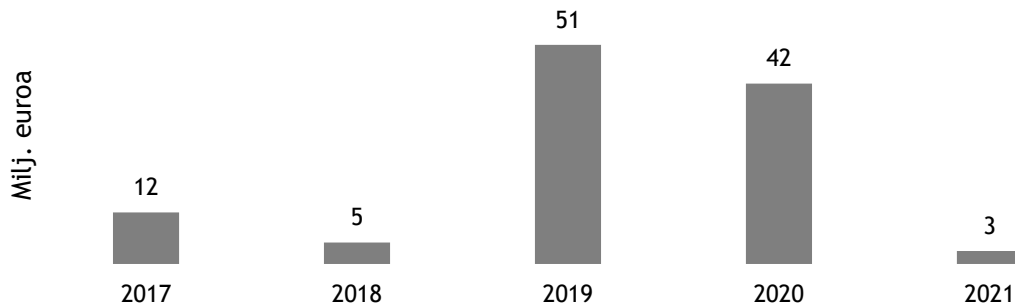
Orion arvioi, että vuoden 2022 liikevaihto on samalla tasolla kuin vuonna 2021 (liikevaihto vuonna 2021 oli 1 041 miljoonaa euroa).

Liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2021 (liikevoitto vuonna 2021 oli 243 miljoonaa euroa).

Näkymien yksityiskohtaisemmat perustelut

Yhteistyösopimukset muiden lääkeyhtiöiden kanssa ovat olennainen osa Orionin liiketoimintamallia. Sopimukseen liittyy usein liikevaihtoon ja liikevoittoon kirjattavia maksuja, joiden määrä vaihtelee voimakkaasti vuodesta toiseen. Näiden maksujen ajoituksen ja määrän ennakointi on vaikeaa, sillä ne ovat joissain tapauksissa sidottu esimerkiksi tutkimustuloksiin, joita ei tiedetä ennen tutkimusten valmistumista, tutkimushankkeiden etenemiseen tai tietyn myyntitason saavuttamiseen. Toisaalta sopimusneuvotteluiden lopputulosta tai aikataulua ei yleensä tiedetä ennen sopimuksen lopullista allekirjoitusta.

Orionin saamat etappimaksut vuosina 2017-2021:

Vuoden 2022 näkymäarvio ei sisällä olennaisia etappimaksuja. Orion etsii parhaillaan kumppania sekä ODM-208-molekyylin että kroonisen kivun hoitoon tarkoitetun digitaalisen terapian ohjelmistoratkaisun jatkokehitykseen ja kaupallistamiseen. Näkymäarvio ei sisällä mitään näihin hankkeisiin mahdollisesti liittyviä etappimaksuja, koska yhtiöllä ei tässä vaiheessa ole varmuutta mahdollisten kumppanien löytymisestä tai mahdollisten sopimusten taloudellisista rakenteista. Orion on oikeutettu saamaan Bayerilta Nubeqan myyntiin perustuvia etappimaksuja tiettyjen maailmanlaajuisten vuotuisten myyntirajojen täytyessä ensimmäisen kerran. Näkymäarvio ei sisällä tällaisia etappimaksuja, sillä Orionilla ei ole mahdollisuutta tarkkaan arvioida tai ennustaa myyntirajojen mahdollisten täyttymisten ajankohtia.

Näkymäarvio olettaa, että Orionin oma tuotanto pystyy COVID-19-pandemiasta ja globaaleista toimitusketjujen haasteista huolimatta toimimaan normaalisti. Tämä edellyttää muun muassa, että työntekijöiden suojaamisessa onnistutaan jatkossakin siten, että sairauspoissaolot eivät kasva olennaisesti, suojarusteita, tuotannossa tarvittavia välineitä, tarvikkeita ja varaosia sekä lähtöaineita, puolivalmisteita ja materiaaleja on saatavilla eikä logistiikkaketjuissa ole merkittäviä häiriöitä.

Näkymäarvio ei sisällä mahdollisiin tuote- tai yritysostoihin liittyviä tuottoja tai kuluja.

Liikevaihto

Alkuperälääkkeistä näkymäarvio olettaa, että Orionin kirjaama Nubeqa®-lääkkeen liikevaihto kasvaa selvästi vuonna 2022. Orionin arvio perustuu yhteistyökumppani Bayerilta saatuihin ennusteisiin. Easyhaler®-tuoteperheen liikevaihdon oletetaan kasvavan hieman. Orionin brändätyjen Parkinson-lääkkeiden (Comtess®, Comtan® ja Stalevo®) myynnin arvioidaan olevan edellisvuoden tasolla.

COVID-19-pandemia lisäsi merkittävästi tehohoidossa käytetyn Dexdor®-rauhoitteen kysyntää vuosina 2020-2021, minkä vuoksi geneerisen kilpailun vaikutus ei täysimääräisesti näkynyt tuotteen myynnissä. Vaikka pandemian vuoksi tehorauhoitteiden kysyntä on edelleen koholla, arvioidaan Dexdor®-tuotteen liikevaihdon selvän laskun jatkuvan vuonna 2022. Pandemian vuoksi arvioon liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Simdax®-lääkkeen liikevaihdon arvioidaan laskevan selvästi geneerisen kilpailun seurauksena. Suoran geneerisen kilpailun alkamisen ajankohtaan ja hintojen laskun voimakkuuteen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Erytistutuotteet-yksikön eli geneeristen lääkkeiden ja itsehoitotuotteiden osuus Orionin kokonaismyynnistä on merkittävä. Näkymäarvio olettaa, että COVID-19-pandemia ei enää vuonna 2022 vaikuta olennaisesti geneeristen lääkkeiden kysyntään, vaikka jotkut asiakkaat saattavatkin purkaa pandemian vuoksi rakentamiaan varmuusvarastoja. Näkymäarvio olettaa, että Orion pystyy kasvattamaan geneeristen lääkkeiden myynnin volyymia, mutta samanaikaisesti geneeristen lääkkeiden hintojen lasku jatkuu. Tämän seurauksena Erytistutuotteet-yksikön liikevaihdon arvioidaan olevan edellisvuoden tasolla. Arvio ei sisällä mahdollisten olennaisten saatavuushäiriöiden tai tuotepuutteiden vaikutusta.

Orionin Eläinlääkkeet-yksikön liikevaihdon arvioidaan olevan edellisvuoden tasolla. Liikevaihtoa painaa yhden jakelusopimuksen päätyminen Suomessa, mutta kasvavien tuotteiden arvioidaan korvaavan menetetyt myynnit.

Fermionin kapasiteetin käyttöaste on ollut erittäin korkea viime vuosina. Orionin omien alkuperälääkkeiden vaikuttavien aineiden valmistuksen osuuden arvioidaan kasvavan, minkä seurauksena Orionin raportoiman Fermionin ulkoisen liikevaihdon arvioidaan laskevan hieman vuonna 2022.

Liikevoitto

Orionin liikevoittoa vuonna 2022 painaa geneerisestä kilpailusta johtuva Dexdor®- ja Simdax®-alkuperälääkkeiden myynnin lasku. Suhteellisen bruttokatteen arvioidaan laskevan, koska tuotantokustannukset kuten palkat sekä raaka-aineiden, hyödykkeiden ja palvelujen hinnat nousevat, eikä hintojen nousua pystytä viemään Orionin tuotteiden hintoihin. Geneeristen lääkkeiden hintojen päinvastoin arvioidaan jatkavan laskuaan kustannusten kasvusta huolimatta. Tämä kehitys vaikuttaa negatiivisesti Orionin liikevoittoon vuonna 2022.

Liiketoiminnan kulujen arvioidaan kasvavan vuodesta 2021. Vuosina 2020-2021 COVID-19-pandemian vaikutukset pitivät liiketoiminnan kulut normaalia alemmalla tasolla. Näkymäarvio olettaa, että pandemia ei enää yhtä voimakkaasti vaikuta kuluihin vuoden 2022 jälkimmäisellä puoliskolla. Samanaikaisesti panostuksia kasvavien ja uusien tuotteiden kuten ganaksolonin myyntiin ja markkinointiin lisätään. Tutkimus- ja tuotekehityskulujen arvioidaan olevan samalla tasolla tai hieman korkeammat kuin vuonna 2021. Kasvavien tuotteiden kuten Nubeqan arvioidaan pystyvän korvaamaan edellä mainituista syistä johtuvan liikevoiton laskun, jonka vuoksi Orion arvioi liikevoiton olevan samalla tasolla kuin vuonna 2021.

Investoinnit

Vuonna 2022 konsernin investointien kokonaismäärän arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2021, jolloin investoinnit olivat 85 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 investoinnit sisälsivät ganaksolonin myynti- ja markkinointioikeuksista Marinukselle maksetun 25 miljoonan euron allekirjoitusmaksun. Vuonna 2022 investointien kokonaismäärää nostavat muun muassa vuosille 2021-2023 ajoittuvat Orionin toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen sekä Espoossa sijaitsevan pääkonttorin saneeraus.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Näkymäarvio olettaa, että Orionin oma tuotanto pystyy COVID-19-pandemiasta ja globaaleista toimitusketjujen haasteista huolimatta toimimaan normaalisti. Orionin valmistamien tuotteiden myynnin toteutuminen edellyttää, että tuotanto ja siihen liittyvä koko toimitusketju pystyy toimimaan suunnitellulla tasolla. Tähän liittyy lukuisia riskejä, joiden takia tuotanto saattaa jopa olennaisesti häiriintyä. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi työntekijöiden sairastuminen, suojarusteiden, tarvikkeiden, välineiden ja varaosien heikko saatavuus, lähtöaineiden ja puolivalmisteiden saatavuuden heikkeneminen sekä logistiikkaketjujen toimimattomuus.

Näkymäarvio olettaa, että Orionin Stalevo®- ja Comtan®-Parkinson-lääkkeiden myynti kumppani Novartikselle Japaniin ei olennaisesti muutu edellisvuodesta. Arvioon liittyy kuitenkin epävarmuutta mahdollisen geneerisen kilpailun tai hintojen laskun vuoksi.

Dexdor®- ja Simdax®-lääkkeiden peruspatentit ovat päättyneet, ja niitä koskeva geneerinen kilpailu on alkanut. Vuosina 2020-2021 COVID-19-pandemia lisäsi voimakkaasti tehorauhoitteiden kysyntää, minkä vuoksi Dexdor®-lääkkeen myynti laski ajanjaksolla selvästi ennakoitua vähemmän. Vuonna 2022 tuotteen myynnin arvioidaan laskevan selvästi, mutta pandemiatilanteen vuoksi arvioon liittyy epävarmuutta. Simdax®-tuotteen geneerinen kilpailu alkoi vuonna 2020 ensimmäisillä markkinoilla formulaatioltaan erilaisella tuotteella. Suora geneerinen kilpailu samanlaisella formulaatiolla ei ole vielä alkanut. Vuonna 2022 Simdax®-lääkkeen liikevaihdon arvioidaan laskevan selvästi, mutta arvioon liittyy epävarmuutta. Toteutuvaan myyntiin vaikuttavat muun muassa suoran geneerisen kilpailun alkamisen ajankohta ja voimakkuus eri markkinoilla.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa vaihdella muun muassa sen mukaan, missä määrin lääkemarkkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hintakilpailu ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Tuotteiden toimitukset suurimmille yhteistyökumppaneille perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin. Nämä voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi varastotasojen muutoksia koskevien päätösten seurauksena. Lisäksi toimitusten arvoon vaikuttavat markkinahintojen sekä valuuttakurssien kehitys. COVID-19-pandemia lisäsi etenkin vuonna 2020 joidenkin Orionin tuotteiden kysyntää merkittävästi osin sen vuoksi, että asiakkaat kasvattivat varmuusvarastojaan. Tällaisten varmuusvarastojen purkamisella voi olla hetkellinen negatiivinen vaikutus Orionin tuotteiden kysyntään. Orionilla ei kuitenkaan ole tiedossa, kuinka paljon

asiakkailta on ylimääräisiä varmuusvarastoja jäljellä ja koska mahdollisesti tällaisia normaalin kulutuksen ylittäviä varastotasojä ryhdytään purkamaan. Pandemian ja siihen liittyvien erilaisten rajoitusten vuoksi monien kausiluontoisten tautien esiintyminen on ollut normaalia vähäisempää, ja tämän seurauksena käynnit lääkäreiden vastaanotoilla ja lääkemääräykset ovat vähentyneet. Ei-kiireellisiä hoitotoimenpiteitä on myös lykätty pandemian vuoksi. Näillä ilmiöillä on ollut negatiivinen vaikutus koko lääkemarkkinan kehitykseen. Toistaiseksi on vaikea arvioida tilanteen kestoa sekä sitä, miten pandemian laantuminen aikanaan näkyy esimerkiksi mahdollisen patoutuneen kysynnän purkautumisena.

Tällä hetkellä yksikään yksittäinen valuutta ei synnytä Orionille olennaista valuuttakurssiriskiä. Yhdysvaltojen dollareissa tapahtuvan laskutuksen osuus kokonaisliikevaihdosta on pienentynyt noin kymmeneen prosenttiin ja samanaikaisesti dollareissa tapahtuvien ostojen määrä on kasvanut. Yhdysvaltojen dollarin painoarvo tulee jatkossa kasvamaan Nubeqa®-tuotteen myynnin kasvun myötä. Muita keskeisiä valuuttakurssiriskiä aiheuttavia valuuttoja ovat eurooppalaiset valuutat kuten Ruotsin ja Norjan kruunu ja Englannin punta. Euroopan maiden valuuttojen synnyttämän riskin kokonaisvaikutusta pienentää kuitenkin se, että Orionilla on useimmissa Euroopan maissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia kyseisissä valuutoissa. Japanin jenin kurssikehityksellä on merkitystä Parkinson-lääkkeiden Japanin myynnin vuoksi. Venäjän ruplaan liittyvä valuuttakurssivaikutus syntyy erityisesti valuutan voimakkaasta heilunnasta. Venäjän myynnin osuus koko Orionin liikevaihdosta ei kuitenkaan ole merkittävä.

Orionin laaja tuotevalikoima saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tehdä tuotannossa vaaditun korkean laatutason ylläpitämisen haastavaksi. COVID-19-pandemian vaikutukset sekä muut lääkkeiden globaalien toimitus- ja logistiikkaketjujen haasteet ovat kasvattaneet jo entisestään koholla ollutta saatavuushäiriöiden riskiä. Myös muiden teollisuudenalojen kokemilla häiriöillä, tuotantovolyyminmuutoksilla sekä logistiikkahaasteilla voi olla ennustamattomia ja äkillisiä seurannaisvaikutuksia, jotka voivat näkyä kemianteollisuudessa ja lääketeollisuudessa tarvittavien raaka-aineiden, tarvikkeiden ja välineiden puutteina sekä hintojen nousuna. Raaka-aineiden hintojen ja muiden toimitusketjun kustannusten nousu heikentävät Orionin tuotteiden kannattavuutta, sillä lääketeollisuudessa kustannusten kasvun siirtäminen omien tuotteiden hintoihin on etenkin Euroopassa käytännössä mahdotonta. COVID-19-pandemian vaikutukset Orionin tuotteiden saatavuuteen eivät olleet merkittäviä vuoden 2021 aikana, mutta riski tuotteiden normaalia heikommasta saatavuudesta on koholla myös vuonna 2022.

Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat tekevät lääkekehitystä ja -valmistusta koskevia säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Mahdollisesti vaadittavilla korjaavilla toimenpiteillä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita sekä tuotteita, jotka Orion valmistaa itse, mutta joihin muut yhtiöt toimittavat lääke- tai muita raaka-aineita sekä komponentteja tai osia (muun muassa Easyhaler®-tuotteet). Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle. Myös Suomen lääkejakelussa käytössä oleva yksikanavajärjestelmä, jossa Orionin tuotteet on toimitettu asiakkaille vain yhden tukkukaupan kautta, saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle.

Tutkimushankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioituja kustannuksia. Projektit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillään olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti esimerkiksi COVID-19-pandemian takia tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin kustannuksiin suhteellisen hitaasti, eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvan vuoden tulokseen. Uusien, käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituun kulurakenteeseen. Viimeisen eli kolmannen kliinisen vaiheen tutkimukset Orion toteuttaa usein yhteistyössä muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Näiden yhteistyösuhteiden aloittamisella ja rakenteella on myös olennaista vaikutusta tutkimusprojektien aikatauluun ja kustannustasoon.

Orionin liiketoimintamalliin kuuluvat merkittävänä osana yhteistyöjärjestelyt. Näihin järjestelyihin liittyy mahdollisiin yhteistyö- ja lisenssisopimukseen sisältyy myös usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joilla voi olla olennaista vaikutusta Orionin tulokseen. Vuosina 2014-2021 näiden maksujen määrä on vaihdellut 3 miljoonan ja 51 miljoonan euron välillä. Maksut saattavat olla sidottuja tiettyihin tutkimushankkeiden tai myynnin kehitykseen liittyviin ehtoihin tai solmittaviin uusiin sopimukseen, joiden toteutumiseen tai toteutumisen ajankohtaan liittyy aina epävarmuustekijöitä.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä koskevia tunnuslukuja

	2017	2018	2019	2020	2021
Liikevaihto, milj. EUR	1 033,6	977,5	1 051,0	1 078,1	1 041,0
Käyttökate (EBITDA), milj. EUR	323,6	293,9	308,9	336,5	289,1
% liikevaihdosta	31,3 %	30,1 %	29,4 %	31,2 %	27,8 %
Liikevoitto, milj. EUR	284,1	252,8	252,8	280,1	243,3
% liikevaihdosta	27,5 %	25,9 %	24,1 %	26,0 %	23,4 %
Tilikauden voitto, milj. EUR	226,0	197,3	200,4	219,9	193,8
% liikevaihdosta	21,9 %	20,2 %	19,1 %	20,4 %	18,6 %
T&K-kulut, milj. EUR	99,1	104,0	119,3	123,2	117,7
% liikevaihdosta	9,6 %	10,6 %	11,3 %	11,4 %	11,3 %
Investoinnit, milj. EUR	75,0	64,8	42,6	48,5	85,4
% liikevaihdosta	7,2 %	6,6 %	4,0 %	4,5 %	8,2 %
Poistot ja arvonalentumiset, milj. EUR	39,5	41,1	56,1	56,5	45,8
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR	203,9	200,7	217,1	227,0	231,0
Oma pääoma yhteensä, milj. EUR	679,7	773,1	779,4	731,3	747,9
Korolliset nettovelat, milj. EUR	-12,7	-132,1	-139,1	-185,8	-108,3
Taseen loppusumma, milj. EUR	1 055,5	1 146,7	1 035,7	1 115,6	1 114,0
Liiketoiminnan rahavirta, milj. EUR	228,4	230,9	270,8	299,1	215,7
Omavaraisuusaste, %	64,6 %	68,8 %	76,7 %	66,7 %	68,1 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-1,9 %	-17,1 %	-17,8 %	-25,4 %	-14,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	36,2 %	44,3 %	29,9 %	34,8 %	28,8 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	34,2 %	45,5 %	25,8 %	29,1 %	26,2 %
Henkilömäärä kauden lopussa, hlöä	3 161	3 154	3 265	3 311	3 355
Henkilömäärä kaudella keskimäärin, hlöä	3 205	3 179	3 251	3 337	3 364

Osakekohtaisia tunnuslukuja

	2017	2018	2019	2020	2021
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	1,61	2,35	1,43	1,56	1,38
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	1,61	2,35	1,43	1,56	1,38
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	1,09	2,32	1,68	1,85	0,96
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	4,83	5,50	5,55	5,21	5,32
Osakekohtainen osinko ¹ , EUR	1,45	1,50	1,50	1,50	1,50
Osingonjako ¹ , milj. EUR	203,8	211,0	210,7	210,7	210,8
Osingonjakosuhte ¹ , %	90,1 %	63,8 %	105,2 %	95,9 %	108,8 %
A-osake					
Osakemäärä 31.12., kpl	37 120 346	37 120 346	36 335 463	35 122 793	34 813 206
% koko osakekannasta	26,3 %	26,3 %	25,7 %	24,9 %	24,7 %
Efekttiivinen osinkotuotto ¹ , %	4,5 %	5,0 %	3,7 %	4,0 %	4,2 %
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	19,92	12,89	28,64	23,97	26,16
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	742 406 920	742 406 920	726 709 260	702 455 860	696 264 120
% kaikista äänistä	87,8 %	87,8 %	87,5 %	87,0 %	86,8 %
Osakkeenomistajia	18 254	20 368	19 990	22 015	23 252
Päätöskurssi edellisen tilikauden lopussa, EUR	42,38	32,07	30,30	40,95	37,40
Kauden alin kurssi, EUR	31,21	24,75	28,20	29,60	33,45
Kauden keskikurssi, EUR	46,37	29,63	34,26	40,26	36,33
Kauden ylin kurssi, EUR	58,35	35,70	42,00	48,45	41,05
Päätöskurssi tilikauden lopussa, EUR	32,07	30,30	40,95	37,40	36,10
Vaihto, milj. EUR	148,3	63,2	73,5	102,5	58,9
Vaihdettu osakemäärä, kpl	3 197 610	2 131 981	2 149 046	2 547 090	1 620 990
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	8,5 %	5,7 %	5,9 %	7,3 %	4,7 %
B-osake					
Osakemäärä 31.12., kpl, ml. omat osakkeet	104 137 482	104 137 482	104 922 365	106 011 485	106 321 072
% koko osakekannasta	73,7 %	73,7 %	74,3 %	75,1 %	75,3 %
Omat osakkeet	675 401	562 440	765 399	671 082	571 314
Osakemäärä 31.12., kpl, ml. Ilman omia osakkeita	103 462 081	103 575 042	104 156 966	105 340 403	105 749 758
Efekttiivinen osinkotuotto ¹ , %	4,7 %	5,0 %	3,6 %	4,0 %	4,1 %
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	19,30	12,89	28,86	24,06	26,46
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	103 462 081	103 575 042	104 156 966	105 340 403	105 749 758
% kaikista äänistä	12,2 %	12,2 %	12,5 %	13,0 %	13,2 %
Osakkeenomistajia	44 913	58 903	52 913	56 487	64 385
Päätöskurssi edellisen tilikauden lopussa, EUR	42,29	31,08	30,28	41,27	37,53
Kauden alin kurssi, EUR	29,72	22,57	28,19	30,02	32,51
Kauden keskikurssi, EUR	43,11	27,90	33,48	40,69	35,86
Kauden ylin kurssi, EUR	58,50	33,50	42,52	48,80	39,42
Päätöskurssi tilikauden lopussa, EUR	31,08	30,28	41,27	37,53	36,52
Vaihto, milj. EUR	3 733,4	3 389,3	2 846,5	4 213,9	3 027,7
Vaihdettu osakemäärä, kpl	86 593 836	121 458 874	85 303 946	103 556 863	84 437 433
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	83,5 %	116,6 %	81,3 %	97,7 %	79,4 %
A- ja B-osakkeet yhteensä					
Osakkeita yhteensä 31.12., kpl	141 257 828	141 257 828	141 257 828	141 134 278	141 134 278
Osakemäärä kaudella keskimäärin ilman omia osakkeita, kpl	140 564 679	140 676 819	140 571 373	140 506 969	140 546 563
Osakkeiden äänimäärä yhteensä	845 869 001	845 981 962	830 866 226	807 796 263	802 013 878
Osakkeenomistajia	57 339	72 802	66 595	72 003	80 792
Vaihto, milj. EUR	3 881,6	3 452,5	2 920,0	4 316,4	3 086,6
Vaihdettu osakemäärä, kpl	89 791 446	123 590 855	87 452 992	106 103 953	86 058 423
Osakkeiden kokonaisvaihto, % koko osakemäärästä	63,6 %	87,5 %	61,9 %	75,2 %	61,0 %
Osakekannan markkina-arvo 31.12. ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, milj. EUR	4 406,1	4 261,0	5 786,5	5 267,0	5 118,7

¹ Hallituksen ehdotus vuodelta 2021 yhtiökokoukselle.

Taulukon tiedot sisältävät jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

Suurimmat omistajat osakemäärän mukaan¹

31.12.2021	A-osakkeet	B-osakkeet	Osakkeita yhteensä	% osakkeista	Ääniä yhteensä	% äänistä
1. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 728 676	1 211 629	2 940 305	2,08 %	35 785 149	4,46 %
2. Erkki Etola ja yhtiöt	2 500 000	297 806	2 797 806	1,98 %	50 297 806	6,27 %
Etola Erkki	200 000	0			4 000 000	0,50 %
Etola Oy	2 300 000	0			46 000 000	5,73 %
Etola Group Oy		297 806			297 806	0,04 %
3. Maa- ja vesitekniikan tuki r.y. ja yhtiöt	2 083 360	0	2 083 360	1,48 %	41 667 200	5,19 %
Maa- ja vesitekniikan tuki r.y.	1 034 860	0			20 697 200	2,58 %
Tukinvest Oy	1 048 500	0			20 970 000	2,61 %
4. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	292 800	1 376 855	1 669 655	1,18 %	7 232 855	0,90 %
5. Kansaneläkelaitos	0	1 576 368	1 576 368	1,12 %	1 576 368	0,20 %
6. Ylppö Jukka	1 247 136	147 729	1 394 865	0,99 %	25 090 449	3,13 %
7. OP-Suomi -sijoitusrahasto	0	1 256 200	1 256 200	0,89 %	1 256 200	0,16 %
8. Into Ylppö ja määräysvaltaäänät	785 492	242 848	1 028 340	0,73 %	15 952 688	1,99 %
Ylppö Into	577 936	240 200			11 798 920	1,47 %
Ylppö Eeva	110 778	1 324			2 216 884	0,28 %
Ylppö Aurora	96 778	1 324			1 936 884	0,24 %
9. Valtion Eläkerahasto	0	950 000	950 000	0,67 %	950 000	0,12 %
10. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	0	889 397	889 397	0,63 %	889 397	0,11 %
10 suurinta yhteensä	8 637 464	7 948 832	16 586 296	11,75 %	180 698 112	22,51 %
Kaikki yhteensä	34 813 206	106 321 072	141 134 278	100,00 %	802 585 192	100,00 %

¹ Luettelossa on ilmoitettu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien suorat omistukset äänimäärineen, osakkeenomistajalla olevaan äänimäärään rinnastettavat liikkeeseenlaskijan tiedossa olevat osakkeenomistajan määräysvallassa olevalla yhteisöllä tai säätöillä olevat äänimäärät, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätöillä ja eläkekassalla olevat äänimäärät sekä muut äänimäärät, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

Suurimmat omistajat äänimäärän mukaan¹

31.12.2021	A-osakkeet	B-osakkeet	Osakkeita yhteensä	% osakkeista	Ääniä yhteensä	% äänistä
1. Erkki Etola ja yhtiöt	2 500 000	297 806	2 797 806	1,98 %	50 297 806	6,27 %
Etola Erkki	200 000	0			4 000 000	0,50 %
Etola Oy	2 300 000	0			46 000 000	5,73 %
Etola Group Oy		297 806			297 806	0,04 %
2. Maa- ja vesitekniikan tuki r.y. ja yhtiöt	2 083 360	0	2 083 360	1,48 %	41 667 200	5,19 %
Maa- ja vesitekniikan tuki r.y.	1 034 860	0			20 697 200	2,58 %
Tukinvest Oy	1 048 500	0			20 970 000	2,61 %
3. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 728 676	1 211 629	2 940 305	2,08 %	35 785 149	4,46 %
4. Ylppö Jukka	1 247 136	147 729	1 394 865	0,99 %	25 090 449	3,13 %
5. Into Ylppö ja määräysvaltaäänet	785 492	242 848	1 028 340	0,73 %	15 952 688	1,99 %
Ylppö Into	577 936	240 200			11 798 920	1,47 %
Ylppö Eeva	110 778	1 324			2 216 884	0,28 %
Ylppö Aurora	96 778	1 324			1 936 884	0,24 %
6. Aho Group Oy:n määräysvaltaäänet	735 099	5 809	740 908	0,52 %	14 707 789	1,83 %
Aava Terveyspalvelut Oy	358 230	4			7 164 604	0,89 %
Juhani Ahon Lääketieteen tutkimussäätiö	107 800	0			2 156 000	0,27 %
Aho Kari Jussi	75 763	880			1 516 140	0,19 %
Lappalainen Annakajaja	58 034	2 000			1 162 680	0,14 %
Aho Ville Jussi	50 496	425			1 010 345	0,13 %
Porkkala Miia	46 183	0			923 660	0,12 %
Aho Antti Jussi	38 593	2 500			774 360	0,10 %
7. Orionin Eläkesäätiö ²	544 208	180 632	724 840	0,51 %	11 064 792	1,38 %
8. Saastamoisen Säätiö	544 996	0	544 996	0,39 %	10 899 920	1,36 %
9. Eija Ronkainen ja määräysvaltayhteisöt	535 500	39 130	574 630	0,41 %	10 749 130	1,34 %
EVK-Capital Oy	535 500	16 671			10 726 671	1,34 %
Eija Ronkainen	0	22 459			22 459	0,00 %
10. Oy Ingman Finance Ab	445 000	0	445 000	0,32 %	8 900 000	1,11 %
10 suurinta yhteensä	11 149 467	2 125 583	13 275 050	9,41 %	225 114 923	28,05 %
Kaikki yhteensä	34 813 206	106 321 072	141 134 278	100,00 %	802 585 192	100,00 %

¹ Luettelossa on ilmoitettu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien suorat omistukset äänimäärineen, osakkeenomistajalla olevaan äänimäärään rinnastettavat liikkeeseenlaskijan tiedossa olevat osakkeenomistajan määräysvallassa olevalla yhteisöllä tai säätiöllä olevat äänimäärät, osakkeenomistajan ja sen määräysvallassa olevan yhteisön eläkesäätiöllä ja eläkekassalla olevat äänimäärät sekä muut äänimäärät, jonka käytöstä osakkeenomistaja voi yksin tai yhdessä kolmannen kanssa päättää tekemänsä sopimuksen nojalla tai muutoin.

² Ei äänioikeutta yhtiökokouksissa

Omistusjakauma osakasryhmittäin

31.12.2021	Omistajia	%	A-osakkeita	%	B-osakkeita	%	Osakkeita yhteensä	%	Ääniä yhteensä	%
Yritykset	2 087	2,58	4 832 191	13,88	3 107 580	2,92	7 939 771	5,63	99 751 400	12,43
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	70	0,09	589 144	1,69	4 478 977	4,21	5 068 121	3,59	16 261 857	2,03
Julkisyhteisöt	39	0,05	2 025 330	5,82	6 366 430	5,99	8 391 760	5,95	46 873 030	5,84
Kotitaloudet	77 524	95,96	22 987 673	66,03	32 807 132	30,86	55 794 805	39,53	492 560 592	61,37
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	710	0,88	3 118 434	8,96	3 986 830	3,75	7 105 264	5,03	66 355 510	8,27
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset omistajat	361	0,45	1 260 434	3,62	55 002 809	51,73	56 263 243	39,87	80 211 489	9,99
Orionin hallussa olevat omat osakkeet	1	0,00	0	0,00	571 314	0,54	571 314	0,40	571 314	0,07
Yhteensä	80 792	100,00	34 813 206	100,00	106 321 072	100,00	141 134 278	100,00	802 585 192	100,00

Omistusjakauma osakemäärän mukaan

31.12.2021	Omistajia	%	A-osakkeita	%	B-osakkeita	%	Osakkeita yhteensä	%	Ääniä yhteensä	%
1-100	38 912	48,16	420 967	1,21	1 324 466	1,25	1 628 858	1,15	8 519 816	1,06
101-1 000	32 297	39,98	3 215 525	9,24	10 342 761	9,73	12 150 634	8,61	60 093 942	7,49
1 001-10 000	8 766	10,85	8 420 068	24,19	16 892 987	15,89	24 099 858	17,08	171 451 432	21,36
10 001-100 000	746	0,92	7 605 942	21,85	9 754 823	9,17	18 832 648	13,34	175 846 995	21,91
100 001-1 000 000	58	0,07	7 791 532	22,38	8 168 391	7,68	15 717 689	11,14	152 303 274	18,98
1 000 001-	12	0,01	7 359 172	21,14	59 266 330	55,74	68 133 277	48,28	233 798 419	29,13
Yhteensä	80 791	100,00	34 813 206	100,00	105 749 758	99,46	140 562 964	99,60	802 013 878	99,93
joista hallintarekisteröityjä	12	0,01	1 099 499	3,16	54 450 803	51,49	55 550 302	39,52	76 440 783	9,53
Orionin hallussa olevat omat osakkeet	1	0,00	0	0,00	571 314	0,54	571 314	0,40	571 314	0,07
Yhteensä	80 792	100,00	34 813 206	100,00	106 321 072	100,00	141 134 278	100,00	802 585 192	100,00

Hallitukseen 25.3.2021 valittujen jäsenten osakeomistukset Orion Oyj:ssä¹

31.12.2021	A-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	B-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osake- kannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Mikael Silvennoinen, puheenjohtaja	0	0	7 827	982	7 827	0,01	0,00
Timo Maasilta, varapuheenjohtaja	21 928	0	6 906	600	28 834	0,02	0,06
Kari Jussi Aho	75 763	6 000	880	491	76 643	0,05	0,19
Pia Kalsta	0	0	1 448	491	1 448	0,00	0,00
Ari Lehtoranta	0	0	2 568	600	2 568	0,00	0,00
Veli-Matti Mattila	0	0	3 356	491	3 356	0,00	0,00
Hilpi Rautelin	1 800	0	3 568	600	5 368	0,00	0,00
Eija Ronkainen	535 500	0	39 130	491	574 630	0,41	1,34
Hallitus yhteensä	634 991	6 000	65 683	4 746	700 674	0,50	1,59

¹ Osakeomistukset sisältävät myös määräysvaltayhteisöjen omistukset.

Konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset Orion Oyj:ssä¹

31.12.2021	A-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	B-osakkeita, kpl	Muutos tilikauden alusta	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osake- kannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Timo Lappalainen, toimitusjohtaja	0	0	85 997	13 106	85 997	0,06	0,01
Satu Ahomäki	0	0	38 301	6 553	38 301	0,03	0,00
Olli Huotari	0	0	66 392	5 243	66 392	0,05	0,01
Liisa Hurme	0	0	17 472	-6 147	17 472	0,01	0,00
Jari Karlson	0	0	35 232	5 243	35 232	0,02	0,00
Virve Laitinen	0	0	18 684	5 243	18 684	0,01	0,00
Outi Vaarala	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Johtoryhmä yhteensä	0	0	262 078	29 241	262 078	0,19	0,03

¹ Osakeomistukset sisältävät myös määräysvaltayhteisöjen omistukset.

ORIONIN OSAKKEIDEN PERUSTIETOJA

31.12.2021	A-osake	B-osake	Yhteensä
Kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingissä	ORNAV	ORNBV	
Listautumispäivä	1.7.2006	1.7.2006	
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	
ICB-koodi	4500	4500	
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	
Osakepääoma, milj. EUR	22,7	69,5	92,2
Kirjanpidollinen vasta-arvo/osake, EUR	0,65	0,65	
Osakkeiden vähimmäismäärä, kpl			1
A- ja B-osakkeita enintään ja kaikkien osakkeiden enimmäismäärä, kpl	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

EBITDA	=	Liikevoitto + poistot + arvonalentumistappiot	
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat ja pankkisaamiset - rahamarkkinasijoitukset	
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat kaudella keskimäärin}} \times 100$	
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma kaudella keskimäärin}} \times 100$	
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$	
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahavarat - rahamarkkinasijoitukset}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$	
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$	
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$	
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR	=	Osakemäärä tilikauden lopussa x kauden viimeinen kaupantekokurssi	

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1-12/2021	1-12/2020
Liikevaihto	2.1	1 040 986	1 078 069
Myytyjen suoritteiden kulut		-447 525	-434 366
Bruttokate		593 461	643 703
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	2.2	6 422	5 431
Myynnin ja markkinoinnin kulut	2.2, 4.1	-191 028	-204 322
Tutkimus- ja kehityskulut	2.2, 4.1	-117 654	-123 157
Hallinnon kulut	2.2, 4.1	-47 893	-41 589
Liikevoitto		243 309	280 066
Rahoitustuotot ja -kulut	2.3	-1 023	-1 783
Voitto ennen veroja		242 285	278 282
Tuloverot	5.1	-48 495	-58 417
Tilikauden voitto		193 790	219 866

Konsernin laaja tuloslaskelma

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA

Tilikauden voitto		193 790	219 866
Muuntoerot		1 634	-1 365
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		1 634	-1 365
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen	4.2, 5.1	28 965	-59 399
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		28 965	-59 399
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		30 599	-60 765
Tilikauden laaja tulos verovaikutus huomioituna		224 389	159 101

TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille		193 790	219 866
-----------------------	--	----------------	---------

TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN

Emoyhtiön omistajille		224 389	159 101
-----------------------	--	----------------	---------

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR¹	2.4	1,38	1,56
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR¹	2.4	1,38	1,56
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	2.2	-45 762	-56 457
Palkat ja muut henkilöstökulut		-230 990	-227 024

¹ Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta.

Konsernitase

VARAT

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.1	332 621	319 648
Liikearvo	3.2	13 487	13 487
Aineettomat oikeudet	3.2	52 983	26 843
Muut aineettomat hyödykkeet	3.2	2 507	2 691
Osuudet osakkuusyryyksissä	3.4	68	68
Muut sijoitukset	6.6	204	204
Eläkesaaminen	4.2	14 952	
Laskennalliset verosaamiset	5.2	6 569	8 417
Muut pitkäaikaiset saamiset	3.6	346	459
Pitkäaikaiset varat yhteensä		423 736	371 817
Vaihto-omaisuus	3.5	265 227	258 081
Myyntisaamiset	3.6	174 797	157 352
Muut saamiset	3.6	33 555	33 929
Rahavarat	6.5	216 682	294 373
Lyhytaikaiset varat yhteensä		690 261	743 735
Varat yhteensä		1 113 997	1 115 552

OMA PÄÄOMA JA VELAT

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Osakepääoma		92 239	92 239
Muut rahastot		3 323	3 395
Kertyneet voittovarot		652 340	635 678
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		747 901	731 311
Oma pääoma yhteensä	6.3	747 901	731 311
Laskennalliset verovelat	5.2	33 954	29 305
Eläkevelvoitteet	4.2	4 885	19 940
Pitkäaikaiset varaukset	3.7	427	407
Pitkäaikaiset korolliset velat	6.4	104 665	105 464
Muut pitkäaikaiset velat	3.8	12 977	15 029
Pitkäaikaiset velat yhteensä		156 909	170 145
Ostovelat	3.8	89 560	86 732
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	3.8	6 845	2 482
Muut lyhytaikaiset velat	3.8	108 981	121 814
Lyhytaikaiset varaukset	3.7	34	
Lyhytaikaiset korolliset velat	6.4	3 766	3 067
Lyhytaikaiset velat yhteensä		209 187	214 096
Velat yhteensä		366 095	384 241
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 113 997	1 115 552

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

1 000 EUR	Liite- tieto	Osake- pääoma	Muut rahastot	Eläkejärjes- telyiden uudelleen arvostaminen	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020		92 239	2 972	30 453	-24 451	-7 039	685 245	779 417
Tilikauden tulos							219 866	219 866
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot	6.3					-901	-465	-1 365
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen	4.2			-59 399				-59 399
Tapahtumat omistajien kanssa								
Osingonjako	6.3						-210 387	-210 387
Osakekannustinjärjestelmä	4.1				2 910		409	3 319
Muut muutokset			423				-563	-140
Oma pääoma 31.12.2020		92 239	3 395	-28 947	-21 541	-7 940	694 106	731 311
Oma pääoma 1.1.2021		92 239	3 395	-28 947	-21 541	-7 940	694 106	731 311
Tilikauden tulos							193 790	193 790
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot	6.3					-459	2 094	1 634
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen	4.2			28 965				28 965
Tapahtumat omistajien kanssa								
Osingonjako	6.3						-211 194	-211 194
Osakekannustinjärjestelmä	4.1				3 358		140	3 497
Muut muutokset			-71				-30	-101
Oma pääoma 31.12.2021		92 239	3 323	19	-18 184	-8 400	678 904	747 901

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1-12/2021	1-12/2020
Voitto ennen veroja		242 285	278 282
Rahoitustuotot ja -kulut	2.3	1 023	1 783
Poistot ja arvonalentumiset	2.2	45 762	56 457
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot sekä romutukset		-3 872	-47
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot		-412	656
Eläkeasaamisen ja -veloitteen muutos	4.2	6 197	-1 968
Varausten muutos	3.7	56	41
Muut oikaisut		1 440	1 261
Oikaisut voittoon ennen veroja yhteensä		50 194	58 183
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-21 653	33 033
Vaihto-omaisuuden muutos		-6 927	-29 026
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-7 716	23 081
Käyttöpääoman muutos yhteensä		-36 296	27 089
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-2 140	-5 609
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		1 248	3 817
Saadut osingot		3	8
Maksetut verot	5.1	-39 562	-62 710
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		215 733	299 060
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	3.1	-46 989	-34 032
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	3.2	-37 957	-6 678
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä muiden sijoitusten myynnit	3.1, 3.4, 6.6	4 732	1 012
Investointien rahavirta yhteensä		-80 214	-39 698
Lyhytaikaisten lainojen nostot	6.4	2 861	1 594
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	3.1, 6.4	-6 500	-5 587
Pitkäaikaisten lainojen nostot	6.4		100 000
Maksetut osingot ja muu voitonjako	6.3	-211 187	-211 087
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-214 826	-115 080
Rahavarojen muutos		-79 306	144 282
Rahavarat 1.1.	6.5	294 373	149 034
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		1 615	1 058
Rahavarat 31.12.	6.5	216 682	294 373
Täsmäytys taseen rahavaroihin			
Taseen rahavarat kauden lopussa		216 682	294 373
Rahamarkkinasijoitukset kauden lopussa			
Rahavirtalaskelman rahavarat		216 682	294 373

1 Konsernitilinpäätöksen esittämisperusta

Yleiset tiedot

Orion Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo ja rekisteröity osoite on Orionintie 1, 02200 Espoo. Orion Oyj tytäryhtiöineen kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä ja lääkkeiden vaikuttavia aineita maailmanlaajuisille markkinoille.

Orion-konsernin ensimmäinen tilikausi oli 1.7. – 31.12.2006, koska konserni syntyi 1.7.2006 sitä edeltäneen Orion-konsernin jakauduttua lääke- ja diagnostiikkaliiketoimintaan sekä tukkukauppaliiketoimintaan. Orion Oyj:n osakkeet on listattuna Nasdaq Helsingissä. Kaupankäynti Orion Oyj:n osakkeilla alkoi 3.7.2006.

Yhtiön hallitus on kokouksessaan 10.2.2022 hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus myös muuttaa tilinpäätöstä. Tilinpäätösasiakirjat ovat nähtävillä verkkosivuilla www.orion.fi ja jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa Orion Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Orionintie 1, 02200 Espoo.

Laatimisperiaatteet

Orion-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC-tulkintoja, jotka ovat voimassa 31.12.2021. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöolainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätöksen tiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta erikseen käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattuja eriä.

Tilinpäätöksen rahamääräisten lukujen esittämistarkkuus on tuhat euroa, ellei toisin mainita. Kaikki konsernitilinpäätöksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Orion Oyj:n ja kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta sekä osakkuusyrietykset, yhteisyrietykset ja yhteiset toiminnot.

Tytäryrietykset

Tytäryrietyksiä ovat ne yhtiöt, joissa Orion Oyj:llä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena tytäryrietyksessä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryrietykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, voitonjako ja realisoitumattomat sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernin tilikauden voitto jaetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille kuuluviin osuuksiin. Määräysvallattomille omistajille kuuluva oman pääoman osuus sisältyy konsernin omaan pääomaan, ja se eritellään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Osakkuusyrietykset, yhteisyrietykset ja yhteiset toiminnot

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Merkittävä vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa yleensä 20–50 % äänivallasta.

Yhteisyritykset ovat yhteisjärjestelyitä, joissa emo- tai tytäryhtiöllä on yhteinen määräysvalta konserniin kuulumattoman yrityksen kanssa, ja joissa emo- tai tytäryhtiöllä on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Osakkuus- ja yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Yhteiset toiminnot ovat yhteisjärjestelyitä, jotka on toteutettu ilman erillistä sijoitusvälinettä tai joissa järjestelyn laillinen muoto on sellainen, että osapuolilla on suoria oikeuksia tiettyihin omaisuuseriin tai vastuita tietyistä veloista. Yhteiset toiminnot yhdistellään konsernitilinpäätökseen suhteellisen omistuosuuden mukaisesti.

Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyrityksen veloitteiden täyttämiseen.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja konsernitilinpäätöksen esittämisvaluutta.

Liiketapahtumat ja tase-erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisiksi liiketapahtumien toteutumispäivien kursseihin. Raportointikauden päättymispäivänä ulkomaanrahan määräiset monetaariset tase-erät kirjataan käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssia. Ulkomaanrahan määräisten erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaisten, joihin ei sovelleta IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, kurssierot sisältyvät nettomääräisinä liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Rahoitustoiminnan valuuttamääräisten saamisten ja velkojen sekä näihin liittyvien valuuttajohdannaisten kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Ulkomaanrahan määräiset ei-monetaariset tase-erät, joita ei ole arvostettu käypään arvoon, on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin.

Konserniyritykset

Konsernin esittämisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutaa käyttävien konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi raportointikauden keskikurssiin ja taseet raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Tästä syntyvä kurssiero sekä näiden yhtiöiden hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot kirjataan omaan pääomaan ja muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Konsernissa ei ole hyperinflaatiomaissa toimivia konserniyhtiöitä.

Konserniyhtiöiden myynnin yhteydessä kertyneet, omaan pääomaan kirjatut muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyneitä liikearvoja ja käypiin arvoihin pääsemiseksi tehtyjä oikaisuja käsitellään ulkomaisen yksikön varoina ja velkoina, ja ne muunnetaan raportointikauden päättymispäivän kurssiin.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS- ja tilinpäätöskäytännön mukaisesti edellyttää, että yhtiön johto tekee tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettyihin eriin. Arvioissa on soveltuvien osin huomioitu ilmastonmuutokseen liittyviä seikkoja. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista. Laadintaperiaatteet liittyen tavanomaista enemmän johdon harkintaa edellyttäviin osa-alueisiin ja näitä koskeviin epävarmuustekijöihin on esitetty seuraavissa liitetiedoissa:

- 2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista
- 3.1 Aineelliset hyödykkeet
- 3.2 Aineettomat hyödykkeet
- 3.7 Varaukset
- 4.1 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
- 4.2 Eläkeesimukset ja -velvoitteet
- 5.2 Laskennalliset verot

Lisäksi harkintaa käytetään tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

Konsernissa keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumiselle olennaisesti seuraavan raportointikauden aikana, on kuvattu kyseistä tilinpäätöserää kuvaavan liitetiedon yhteydessä.

Tilikaudella 2021 sovelletut uudet IFRS-standardit, standardien muutokset ja IFRIC-tulkinnat

Tilikauden alussa ei ole tullut voimaan uusia standardeja tai standardimuutoksia, joilla olisi ollut olennaista vaikutusta Orion-konsernin tilinpäätökseen. IFRS tulkintakomitea antoi huhtikuussa 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalveluiden konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Agendapäätöksessä tulkintakomitea tarkasteli, kirjaako asiakas IAS 38-standardia soveltaen sovelluksen konfiguroinnista ja räätälöinnistä aineettoman hyödykkeen, ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka asiakas kirjaa kyseiset konfigurointi- ja räätälöintimenot. Orion-konserni on huomionnut agendapäätöksen vaikutukset pilvipalveluiden käsittelyyn ja todennut, että päätöksellä ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

Tulevina tilikausina sovellettavat uudet IFRS-standardit, standardien muutokset ja IFRIC-tulkinnat

1.1.2022 tai myöhemmin käyttöön otettavilla tilinpäätöshetken mennessä julkaistuilla uusilla standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

2. Liiketoiminnan tuloksellisuus

2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista

Laatimisperiaatteet

Tuloutusperiaatteet

Konsernin liikevaihto koostuu kolmesta tuottovirrasta, jotka ovat tuotemyynti, myyntituotot tuotteiden myyntioikeuksista ja myyntituotot yhteistyökumppanien kanssa tehtävästä kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä. Näihin liittyvät tuloutusperiaatteet on esitetty alla.

<p><i>Tuotemyynti</i></p>	<p>Konsernin liikevaihto sisältää tuotemyynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla ja valuuttamääräisestä myynnistä aiheutuvilla kurssieroilla. Yksittäisen tuote-erän toimitus asiakkaalle muodostaa erotettavissa olevan suoriteveloitteen, josta myyntituotot kirjataan määräysvallan siirtyessä konsernilta asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Hintoihin voi sisältyä muuttuvia vastikkeita, muun muassa erilaisia alennus- ja kannustinehtoja. Liikevaihdoksi kirjataan vastikemäärä, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu huomioiden alennus- ja kannustinehtojen vaikutuksen.</p> <p>Konsernilla on eri maissa toimivien jakelijoiden ja logistiikkakumppanien kanssa kaupintavarastojärjestelyitä. Näissä tapauksissa konserni omistaa jakelijan ja logistiikkakumppanin kaupintavarastossa olevat tuotteet siihen saakka, kunnes ne toimitetaan asiakkaalle, jolloin konserni kirjaa tuotemyynnin liikevaihdoksi. Suomessa Orionin ja Oriolan välinen järjestely selittää merkittävän osan koko konsernin kaupintavarastojärjestelyistä.</p> <p>Tuotemyynnistä koostuva liikevaihto sisältää myös rojaltituotot, joita konserni kirjaa myyntituotoiksi yhteistyökumppanien kanssa tehtyjen sopimusten perusteella. Konserni on myynyt tiettyjen tuotteiden myyntioikeudet yhteistyökumppaneille ja konsernilla on oikeus rojaltituottoihin, jotka määräytyvät yhteistyökumppanien näille tuotteille saavuttaman myynnin perusteella. Konserni kirjaa saadut rojalit myyntituotoiksi, kun yhteistyökumppani on myöhemmin myynyt tuotteet sen omille asiakkaille ja oikeus rojalteihin on syntynyt.</p>
<p><i>Myyntituotot tuotteiden myyntioikeuksista</i></p>	<p>Konserni tekee sopimuksia, joissa se sekä luovuttaa markkinoilla olevan tuotteen myyntioikeuden että tekee sopimuksen tuotteen valmistamisesta konsernin ulkopuoliselle taholle. Vastineeksi myyntioikeuden luovuttamisesta ja tuotteiden valmistamisesta konserni saa sopimuksesta riippuen etappimaksuja, tuottoja tuotteiden valmistuksesta ja myynnistä sekä rojaltituottoja. Tyypillisesti etappimaksut ovat luonteeltaan sopimuksen allekirjoitushetkellä saatavia kiinteitä palkkioita, joihin ei liity palautusvelvollisuutta, sekä tuotteen kaupallistamiseen liittyviä palkkioita.</p> <p>Konserni on pääsääntöisesti valmistanut tuotetta itse ennen sen myyntioikeuden myyntiä, jolloin konsernilla on valmistukseen liittyvä tietotaito, joka ei muutoin ole helposti asiakkaan saavutettavissa. Tuotteiden myyntioikeuksien myynnin yhteydessä muodostuu kaksi erillistä suoriteveloitetta, jotka ovat 1) luovutettu myyntioikeus sekä 2) tuotteiden valmistus ja niistä saatavat rojalitmaksut. Osa vastikkeista on muuttuvia johtuen etappimaksujen ehdollisuudesta ja tuotteiden myyntihintaan liittyvistä arvostuseristä.</p> <p>Konserni saattaa saada sopimuksen perusteella kaupallistamiseen liittyviä etappimaksuja. Nämä käsitellään erotettavissa olevina suoriteveloitteina, mikäli ne täyttyvät asiakkaan saavuttaman tietyn myyntimäärän perusteella. Asiakkaalle on muodostunut arvoa sille kertyneiden myyntituottojen myötä, jolloin myyntimäärään sidoksissa olevan suoriteveloitteen katsotaan täyttyneen, kun myynnille asetettu tavoite on saavutettu. Kaupallistamiseen liittyvät suoriteveloitteet käsitellään yhtenä ajan hetkenä täyttyvien suoriteveloitteiden tapaan, koska tulevan myynnin määrän luotettavaan arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä.</p>

<p><i>Myyntituotot yhteistyökumppanien kanssa tehtävästä kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä</i></p>	<p>Konserni on solminut yhteistyökumppaneiden kanssa sopimuksia, jotka liittyvät kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöprojekteihin. Näihin sopimuksiin liittyy etappimaksuja, jotka tulevat suoritettavaksi, kun tietty kehitysvaihe on saavutettu. Etappimaksut koostuvat tavallisesti Orionin aiemman kehitystyön perusteella maksettavasta kertakorvauksesta sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä sekä projektin seuraavien vaiheiden tai tutkimustulosten saavuttamisen perusteella myöhemmin maksettavista etappimaksuista. Lisäksi sopimuksissa voidaan sopia valmiin tuotteen myyntioikeuksiin perustuvista korvauksista, kuten rojalteista. Sopimuksen sisällöstä riippuen sopimukset voivat sisältää erillisinä käsiteltäviä suoritevelvoitteita tai muodostaa yhden suoritevelvoitteista koostuvan palvelu- ja tuotekokonaisuuden.</p> <p>Sopimuksen allekirjoitukseen liittyvien kiinteiden etappimaksujen katsotaan olevan erotettavissa olevia suoritevelvoitteita, jotka täyttyvät sopimuksen allekirjoitushetkellä. Kliinisen vaiheen tutkimusten toteuttaminen on mahdollista useamman palvelutarjoajan toimesta, minkä vuoksi yhteistyökumppani pystyy hyödyntämään allekirjoitushetkellä luovutettuja tutkimustuloksia omassa liiketoiminnassaan. Sopimuksen voimassaoloaikana tehtävää tutkimus- ja kehitystyötä käsitellään erillisenä suoritevelvoitteena ja tämän vaiheen etappimaksuja käsitellään muuttuvina vastikkeina, koska ne ovat sidottuja tiettyjen vaiheiden tai tutkimustulosten saavuttamiseen. Vaikka Orion täyttää suoritevelvoitteita ajan kuluessa, kirjataan myyntituotot vasta lopullisten tutkimustulosten vahvistumishetkellä, koska tutkimustyön tulosten luotettavaan arviointiin etukäteen liittyy epävarmuustekijöitä.</p> <p>Sopimuksiin liittyy mahdollisesti myös päätös valmiin tuotteen tuotannon järjestämisestä, mikäli se voidaan kaupallistaa. Kaupallistamiseen liittyvien vastikkeiden osalta arvioidaan sopimuskohtaisesti, muodostavatko ne yhdessä valmiin tuotteen myynnin kanssa yhteisen suoritevelvoitteen vai käsitelläänkö etappimaksut erotettavissa olevana suoritevelvoitteena valmiin tuotteen myynnistä. Samoin sopimuskohtaisesti arvioidaan, täyttyykö etappeihin liittyvä suoritevelvoite yhdellä ajan hetkellä vai ajan kuluessa. Rojaltimaksut kirjataan tuotoiksi, kun yhteistyökumppani on myynyt rojaltiin oikeuttavat tuotteet.</p>
---	--

Sopimuksiin ei yleensä sisälly rahoituskomponenttia, koska merkittävä osuus vastikkeista on muuttuvia, joiden saaminen varmistuu tulevaisuudessa.

Konserni erittelee liikevaihdon seuraavasti:

- Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet kolmelle terapia-alueelle)
- Erityistuotteet (geneeriset eli patenttisuojattomat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet sekä biosimilaarit)
- Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet lemmikki- ja tuotantoeläimille)
- Fermion ja sopimusvalmistus (lääkkeiden vaikuttavat aineet Orionille ja muille yhtiöille sekä lääkevalmistus muille yhtiöille)

Näiden lisäksi liikevaihdon yhteydessä raportoidaan erä Muut toiminnot, joka sisältää pääasiassa valuuttakurssimuutosten vaikutukset konsernin liikevaihtoon.

Segmenttiraportointi

Konsernilla on yksi raportoitava toimintasegmentti, joka esitellään ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin mukaisena. Konsernin strategiset päätökset tekevä Orion Oyj:n toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka vastaa resursseista ja tuloksen arvioinnista. Konsernilla on yksi liiketoiminta-alue "Lääkeliiketoiminta", johon kuuluu viisi tulosyksikköä. Liiketoimintamallin luonteesta ja hallintotavasta johtuen koko konserni raportoidaan yhtenä toimintasegmenttinä.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien myyntituottojen kirjaamista asiakassopimuksista

Konsernilla on asiakassopimuksia, joihin voi sisältyä tuotteiden myyntioikeuksien myyntiä, tuotteen valmistusta, kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyötä sekä kaupallistamista koskevia sopimusehtoja. Konsernin käyttämä harkinta liittyy erityisesti erillisten suoritevelvoitteiden määrittämiseen, kirjataanko suoritevelvoitteet ajan kuluessa vai yhtenä ajan kohtana sekä muuttuvien vastikkeiden kirjaamisajankohdan määrittämiseen. Konserni huomioi myyntituottojen kirjaamista koskevan rajoitteen ja kirjaa myyntituotot siihen määrään asti kuin on erittäin todennäköistä, ettei kirjattujen kertyneiden myyntituottojen määrään jouduta tekemään merkittävää peruutusta.

Myyntituotot tuottovirroittain

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tavaroiden myynti	1 013 868	1 017 564
Rojalittuotot	24 347	18 741
Tuotemyynti yhteensä	1 038 215	1 036 305
Etappimaksut	2 771	41 764
Yhteensä	1 040 986	1 078 069

Tilikaudella 2021 kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyön tuotoista 0,6 (2020: 0,6) miljoonaa euroa sisältyy erään Etappimaksut ja 11,7 (2020: 11,6) miljoonaa euroa erään Tavaroiden myynti. Tuotot kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä raportoidaan Tavaroiden myynnissä, kun tuotteen kaupallinen myynti on alkanut. Asiakkaille luovutetuista suoritevelvoitteista on ajan kuluessa tuloutettu 2,1 (2020: 2,1) miljoonaa euroa ja ne sisältyvät erään Etappimaksut. Aiemmillä kausilla täyttyneistä suoritevelvoitteista on kirjattu myyntituottoja eriin Tavaroiden myynti ja Rojalittuotot yhteensä 5,0 (2020: 0,6) miljoonaa euroa.

Myyntituotot tulosityksiköittäin

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Alkuperälääkkeet	388 092	420 247
Erityistuotteet	503 242	498 372
Eläinlääkkeet	73 121	89 283
Fermion ja sopimusvalmistus	74 906	74 878
Muut	1 626	-4 711
Yhteensä	1 040 986	1 078 069

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ja velat

1 000 EUR	2021		2020	
	Omaisuus- erä	Velka	Omaisuus- erä	Velka
1.1.	6 024	23 477	2 786	18 365
Tilikauden aikana kirjatut myyntituotot, jotka kauden alussa sisältyivät sopimukseen perustuvaan velkaan		-2 058		-2 058
Saatujen vastikkeiden lisäykset vähennettynä tilikaudella kirjatuilla myyntituotoilla				10
Tilikauden aikana toteutunut laskutus	-5 803		1 366	
Uusista liiketoimista johtuva sopimukseen perustuvien omaisuuserien ja velkojen muutos	10 737	3 676	1 872	7 161
31.12.	10 958	25 095	6 024	23 477

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät koostuvat pääosin konsernin asiakkaille luovuttamista tuotteista ja palveluista, joita ei ole vielä laskutettu. Sopimukseen perustuvat velat koostuvat pääosin saaduista ennakoista.

Jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistettu transaktiohint

Tilikauden 2021 lopussa osaksi tai kokonaan täyttämättä oleville sopimuksille, jotka liittyvät tuottovirtoihin Myyntituotot tuotteiden myyntioikeuksista ja Myyntituotot yhteistyökumppanien kanssa tehtävästä kliinisen vaiheen tutkimus- ja kehitystyöstä kohdistetun transaktiohinnan kokonaismäärä oli 14,0 (2020: 16,1) miljoonaa euroa. Konserni odottaa, että tästä täyttämättömille sopimuksille kohdistetusta transaktiohinnasta tilikausien 2022–2024 aikana kirjataan myyntituotoiksi 6,2 miljoonaa euroa (2020: tilikausien 2021–2023 aikana 6,2 miljoonaa euroa). Loppuosan 7,8 miljoonaa euroa odotetaan kirjattavan myyntituotoiksi tilikauden 2025 alusta lähtien (2020: 9,9 miljoonaa euroa tilikauden 2024 alusta lähtien). Konserni soveltaa IFRS 15:n käytännön apukeinoa olla antamatta tietoa jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistetusta transaktiohinnasta sellaisten sopimusten osalta, joiden voimassaoloaika on alle vuosi.

Merkittävät myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät harkintaa edellyttävät ratkaisut

Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät merkittävät harkintaa edellyttävät ratkaisut liittyvät Bayerin kanssa tehtyyn sopimukseen, joka koskee Nubeqa-lääkkeen lisensointia, kehittämistä ja kaupallistamista sekä valmistamista.

Lisensointi, kehittäminen ja kaupallistaminen

Konsernin yhteistyössä Bayerin kanssa kehittämälle eturauhassyöpöpotilaiden hoitoon tarkoitetulle lääkkeelle saatiin Yhdysvaltain lääkeviranomaisen FDA:n myöntämä myyntilupa kauppanimellä Nubeqa heinäkuussa 2019. Ensimmäinen Nubeqa-lääkkeen myynti Yhdysvalloissa toteutui elokuussa 2019. Tuotteeseen liittynyt ensimmäinen kliinisen vaiheen III -tutkimus (ARAMIS) saatiin päätökseen ja päämuuttuja saavutettiin tilikaudella 2018. Toinen kliinisen vaiheen III-tutkimus (ARASENS) saatiin päätökseen ja päämuuttuja saavutettiin tilikaudella 2021. Tutkimushankkeesta ja tuotteen kaupallistamisesta seuraavien myyntituottojen kirjaamiseen liittyi merkittäviä harkintaa edellyttäviä ratkaisuja, jotka koskivat suoritevelvoitteiden yksilöimistä ja muuttuvien vastikkeiden kirjausajankohdan määrittämistä.

Orionin ja Bayerin solmiman sopimuksen myötä Orion lisensoi Nubeqaan liittyviä oikeuksia Bayerille. Lisensoinnin yhteydessä sovittiin yhteistyöstä liittyen kliinisen vaiheen III -tutkimuksen toteuttamiseen ja tuotteen kaupallistamiseen. Bayerille myönnettyä lisenssiä käsitellään erillisenä suoritevelvoitteena. Siitä saatava vastike koostuu sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä saadusta kertakorvauksesta liittyen Orionin siihen saakka suorittamaan tutkimustyöhön, kaupallistamisen yhteydessä saatavista etappimaksuista sekä myynnin perusteella saatavista rojaltimaksuista. Suoritevelvoitteen katsotaan täyttyvän ajan kuluessa ja siihen liittyvät vastikkeet ovat luonteeltaan muuttuvia. Vastikkeet kirjataan liikevaihdoksi, kun on erittäin todennäköistä, ettei kertyneiden kirjattujen myyntituottojen määrään jouduta tekemään merkittävää peruutusta.

Orion on kirjannut liikevaihtoon Nubeqan kaupallistamiseen liittyviä etappimaksuja. Tilikaudella 2021 ei kirjattu etappimaksuja. Tilikaudella 2020 kirjattiin etappimaksuja liikevaihdoksi yhteensä 28 miljoonaa euroa, joista 20 miljoonaa euroa liittyi Nubeqan ensimmäiseen myyntiin EU:ssa ja 8 miljoonaa euroa ensimmäiseen myyntiin Japanissa. Tilikaudella 2019 kirjattiin 45 miljoonaa euroa liikevaihdoksi Nubeqan ensimmäisestä myynnistä Yhdysvalloissa.

Valmistaminen

Orion vastaa Nubeqan valmistamisesta maailmanlaajuisille markkinoille. Valmistaminen muodostaa erillisen suoritevelvoitteen, joka koostuu Nubeqan valmistamisesta, pakkaamisesta ja myymisestä Bayerille sekä näitä toimintoja edeltävästä tuotantokapasiteetin rakentamisesta. Tuotantokapasiteetin rakentamiseen liittyvä vastike on ajan kuluessa täyttyvä. Se kirjataan liikevaihdoksi sopimuksen voimassaoloaikana, sillä Bayer saa tuotantokapasiteetin rakentamisesta suoritetuille etappimaksuille hyödyn sen vastaanottaessa valmiita Nubeqa-lääkkeitä, jotka on aikaansaatu tuotantokapasiteetin avulla. Tuotantokapasiteetin rakentamiseen liittyvät etappimaksut sekä Nubeqan valmistamisesta ja pakkaamisesta saatavat maksut ovat luonteeltaan kiinteitä vastikkeita.

Orion saa lisäksi Nubeqan myynnistä rojaltituottoa, joka kirjataan liikevaihdoksi, kun Bayer on myynyt tuotteet ja oikeus rojalteihin on syntynyt.

Muut myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät tiedot

Konserni soveltaa IFRS 15:n käytännön apukeinoa, jonka mukaan vastikemäärää ei oikaista rahoituskomponentin vaikutuksella silloin, kun asiakas maksaa tuotteen konsernille alle vuoden kuluessa tuotteen luovuttamisesta tai kun huomattava osuus asiakkaan lupaamasta vastikkeesta on muuttuva, ja tämän vastikkeen määrä tai ajoittuminen vaihtelee sen perusteella, toteutuuko vastainen tapahtuma, joka ei ole olennaisilta osin asiakkaan määräysvallassa.

Tietoja asiakassopimuksiin perustuvista omaisuuseristä ja odotettavissa olevista luottotappioista on annettu liitetiedossa 3.6 Myyntisaamiset ja muut saamiset. Tietoja asiakassopimuksiin perustuvista veloista on annettu liitetiedossa 3.8 Ostovelat ja muut velat. Tietoja darolutamidiin liittyvistä kliinisen vaiheen III -tutkimuksista (ARAMIS, ARASENS ja ARANOTE) on annettu liitetiedossa 3.3 Yhteiset toiminnot.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Maantieteelliset alueet esitetään päämarkkina-alueittain. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaan sijaintimaan mukaan. Varat ja investoinnit esitetään niiden sijaintimaan mukaan.

1 000 EUR	1-12/2021 ja 2021					Konserni
	Suomi	Skandi- navia	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muut maat	
Myynti konsernin ulkopuolelle	315 716	141 303	353 536	89 708	140 723	1 040 986
Varat	940 306	38 600	121 597	7	13 486	1 113 997
Investoinnit	82 058	499	2 079		723	85 360

1 000 EUR	1-12/2020 ja 2020					Konserni
	Suomi	Skandi- navia	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muut maat	
Myynti konsernin ulkopuolelle	316 008	177 043	367 600	82 501	134 917	1 078 069
Varat	955 382	36 520	112 365	9	11 276	1 115 552
Investoinnit	46 221	153	1 984		149	48 507

Kymmenen myydyintä lääkevalmistetta

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Easyhaler (astma, keuhkohtaumatauti)	117 232	115 113
Stalevo, Comtess ja Comtan (Parkinsonin tauti)	95 241	98 607
Simdax (sydämen vajaatoiminta)	56 834	62 129
Nubeqa (eturauhassyöpä)	39 417	16 637
Dexdomitor, Domitor, Domosedan ja Antisedan (eläinrauhotteet)	38 793	34 773
Dexdor (tehohoitorauhoite)	36 877	54 825
Burana (tulehdus, kipu)	23 719	23 434
Divina-sarja (vaihdevuosisioireet)	23 132	20 600
Solomet (mm. tulehdukselliset sairaudet)	22 418	15 515
Biosimilaarit (nivelreuma, tulehdukselliset suolistosairaudet)	21 972	17 663
Yhteensä	475 635	459 295

2.2 Liiketoiminnan kulut ja liiketoiminnan muut tuotot

Laatimisperiaatteet

Konsernin tuloslaskelman toimintokohtaisista kuluista erä Myytyjen suoritteiden kulut sisältävät tuotteiden valmistukseen ja hankintaan liittyvät palkka-, materiaali-, hankinta- ja muut kulut. Myynnin ja markkinoinnin kulut sisältävät tuotteiden jakeluun, myyntikenttään, markkinointiin, mainontaan ja muuhun myynnin edistämiseen liittyvät kulut, mukaan lukien palkat. Tutkimuksen ja kehityksen kulut sisältävät toimintaan liittyvät palkka- ja materiaalikulut, ulkopuolisilta ostettujen palvelujen kulut sekä muut tutkimus- ja kehitystoiminnolle kuuluvat kulut. Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös yhteisiksi toimintoiksi luokiteltujen tutkimus- ja kehityshankkeiden kulut. Kuluista kirjataan se osuus, joka vastaa konsernin osuutta hankkeesta sopimuksen mukaisesti. Tutkimus- ja kehityskulujen käsittelystä konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa annetaan lisätietoja liitetiedon 3.2 Aineettomat hyödykkeet laatimisperiaatteiden yhteydessä.

- - - - -

Tutkimus- ja kehityskulut

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tutkimus- ja kehityskulut	117 654	123 157

Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Myytyjen suoritteiden kulut	26 997	25 973
Myynti ja markkinointi	7 848	19 967
Tutkimus ja kehitys	3 726	3 529
Hallinto	7 190	6 989
Yhteensä	45 762	56 457

Poistot ja arvonalentumiset hyödykeryhmittäin

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Rakennukset ja rakennelmat	13 864	13 213
Koneet ja kalusto	24 193	23 625
Muut aineelliset hyödykkeet	271	199
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	38 327	37 037
Aineettomat oikeudet	6 038	18 514
Muut aineettomat hyödykkeet	1 396	906
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	7 434	19 420

Tilikaudella on kirjattu arvonalennus 0,6 (2020: 1,2) miljoonaa euroa aineettomista oikeuksista myynnin ja markkinoinnin kuluihin.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä, aineettomista hyödykkeistä ja muista sijoituksista	3 985	256
Vuokratuotot	2 124	2 192
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	-441	1 201
Muut liiketoiminnan tuotot	868	1 991
Muut liiketoiminnan kulut	-113	-209
Yhteensä	6 422	5 431

Liiketoiminnan muut tuotot 0,9 (2020: 2,0) miljoonaa euroa koostuvat pienistä eristä, jotka yksittäisinä eivät ole olennaisia.

2.3 Rahoitustuotot ja -kulut

Laatimisperiaatteet

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan tuloslaskelmaan sillä raportointikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Huomattavan pitkän valmistusajan vaativien omaisuuserien hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa.

- - - - -

Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Korkotuotot rahamarkkinasijoituksista	8	66
Osinkotuotot muista sijoituksista	3	8
Muut korkotuotot	132	102
Valuuttakurssierot, netto	142	
Muut rahoitustuotot	19	2
Rahoitustuotot yhteensä	303	179
Korkokulut	1 046	920
Valuuttakurssierot, netto		754
Muut rahoituskulut	281	289
Rahoituskulut yhteensä	1 327	1 962
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 023	-1 783

Konsernilla ei ole ollut tilikauden aikana huomattavia pitkän valmistusajan vaativia omaisuushankintoja, joten tilikaudella ei ole aktivoitu vieraan pääoman menoja.

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjatut valuuttakurssivoitot (+) ja -tappiot (-)

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Valuuttakurssivoitot	1 089	3 627
Valuuttakurssitappiot	-948	-4 381
Netto	142	-754

Liikevoiton yläpuolelle kirjatut valuuttakurssivoitot (+) ja -tappiot (-)

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Liikevaihtoon sisältyvät	2 100	-5 335
Myytyjen suoritteiden kuluihin sisältyvät	-319	296
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät	-441	1 201
Toimintojen kuluihin sisältyvät	-310	240

2.4 Osakekohtainen tulos ja osinko

Laatimisperiaatteet

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä kauden aikana. Osakkeiden keskimääräistä lukumäärää on oikaistu raportoitavan tilikauden aikana konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla.

Osakekohtainen osinko lasketaan jakamalla tilikaudella maksettu osinko tilinpäätöspäivänä ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä.

- - - - -

Laimentamaton osakekohtainen tulos

	1-12/2021	1-12/2020
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, 1 000 EUR	193 790	219 866
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana, 1 000 kpl	140 547	140 507
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	1,38	1,56

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos

	1-12/2021	1-12/2020
Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa käytettävä tulos, 1 000 EUR	193 790	219 866
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa, 1 000 kpl	140 547	140 507
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	1,38	1,56

Osakekohtainen osinko

	1-12/2021	1-12/2020
Tilikaudella maksettu osinko, 1 000 EUR	210 844	210 880
Osakkeiden lukumäärä 31.12., 1 000 kpl	140 563	140 463
Tilikaudella maksettu osakekohtainen osinko, EUR	1,50	1,50

Konsernin hallussa oli 571 314 kpl yhtiön omia osakkeita tilinpäätöshetkellä 31.12.2021.

Yhtiökokoukselle, joka on suunniteltu pidettäväksi 23.3.2022, ehdotetaan tilikaudelta 2021 jaettavaksi osinkona 1,50 euroa osakkeelta, yhteensä 210,8 miljoonaa euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole otettu huomioon tilinpäätöksessä.

3 Sijoitettu pääoma

3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin tehdas- ja toimistokiinteistöistä, tutkimusrakennuksista sekä tuotannon, tutkimuksen ja kehityksen koneista ja laitteista. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä ja oikaistaan kuvastamaan mahdollisia taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuvia muutoksia. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 20–50 vuotta
- Koneet ja kalusto 5–10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 10 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan raportointikauden kuluksi. Perusparannusinvestoinnit aktivoidaan, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Käyttöoikeusomaisuuserät (vuokrasopimukset)

Kirjaaminen vuokrasopimuksen alkamisajankohtana

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan ja vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän. Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon, joita ei ole vielä maksettu. Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korkokannalla tai konsernin lisäluoton korkokannalla. Käytännössä konserni diskonttaa vuokrasopimukset käyttäen konsernin lisäluoton korkokantaa, koska konsernilla olevien vuokrasopimusten sisäistä korkokantaa ei pääsääntöisesti ole helposti saatavilla. Lisäluoton korkokanta perustuu markkinakorkoihin lisätynä maakohtaiseen riskiin liittyvällä preemiolla. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana hankintamenuon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot ja omaisuuserän arvioidut ennallistamismenot sekä mahdolliset sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla.

Konsernin maksamat vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista, muuttuvista vuokrista, jäännösarvotakuun perusteella maksettavista määräistä, osto-option toteutushinnoista, jos on kohtuullisen varmaa, että optiota käytetään sekä maksuista liittyen sopimuksen päättämisestä aiheutuviin sanktioihin, mikäli vuokra-ajassa on otettu huomioon, että konserni käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption.

Kun muuttuva vuokra perustuu indeksiin tai hintaan, ne huomioidaan vuokrasopimusvelan määrittämisessä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskemisessa. Muita muuttuvia vuokria, kuten omaisuuserän tuloksen perusteella maksettavaksi tulevia vuokria, ei sisällytetä vuokrasopimusvelkaan. Tosiasiallisesti kiinteät maksut, joiden toteutuminen riippuu esimerkiksi omaisuuserän toimintakyvystä, otetaan huomioon vuokrasopimusvelan määrittämisessä.

Vuokrasopimuksen myöhempi arvostaminen

Konserni arvostaa sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenuomallin mukaisesti. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenuon ja siitä vähennetään poistot ja arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan mahdollisella vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla erällä. Poistot tehdään tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Käyttöoikeusomaisuuserän jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä, ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan, mikäli taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuu muutoksia.

Konserni arvostaa vuokrasopimusvelan myöhemmillä kausilla efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Vuokrasopimusvelka määritellään uudelleen, jos todelliset vuokrat poikkeavat olennaisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vuokrasopimusvelkaan sisällytetyistä vuokrista ja jos vuokrien muutos perustuu sopimuskohtiin, jotka olivat voimassa sopimuksen alkamisajankohtana. Uudelleen arviointi tehdään esimerkiksi silloin, kun vastaisissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta tai jäännösarvotakuun perusteella maksettavaksi odotettavissa määrissä tapahtuu muutos. Myös muutokset arvioissa koskien kohdeomaisuuserän osto-optiota tai jatkamis- tai päättämisoptiona voivat johtaa vuokrasopimusvelan uudelleen arviointiin. Vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä oikaistaan kyseisen käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa, tai mikäli käyttöoikeusomaisuuserän arvo on nolla, se kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni voi neuvotella vuokrasopimuksia uudelleen vuokra-ajan kuluessa. Muutokset voivat johtaa esimerkiksi vuokra-ajan pituuden muutokseen tai vuokrasopimuksen kohteena olevan omaisuuserän muuttamiseen. Konserni käsittelee vuokrasopimuksen muutoksen IFRS 16:n mukaisesti vuokrasopimuksen laajuuden tai sen perusteella maksettavan vastikkeen muutokseksi, joka ei ole ollut osa sopimuksen alkamisajankohdalla sovittuja alkuperäisiä ehtoja.

Tietoja konsernin vuokrasopimuksista

Konsernilla on noin 400 vuokrasopimusta, joihin liittyy IFRS 16-standardin mukainen käyttöoikeusomaisuuserä. Sopimusten luonnetta on kuvattu alla.

Toimitilojen vuokrasopimukset

Konserni toimii ulkomailla sijaitsevissa toimipaikoissa tavallisesti vuokratiloissa. Toimitilat ovat pääasiassa toimistotiloja, joiden vuokrasopimukset ovat määräaikaista tai toistaiseksi voimassa olevia. Konserni on määritellyt toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten vuokra-ajan 7–10 vuodeksi. Arvio perustuu aiempaan kokemukseen vastaavien vuokrasopimusten voimassaoloajasta. Sopimukseen ei sisälly olennaisia jatko-optioita. Joihinkin vuokriin tehdään vuosittaisia korotuksia perustuen sopimuksessa määritettyyn indeksiin.

Autojen vuokrasopimukset

Autojen vuokrasopimukset ovat kappalemääräisesti suurin konsernissa oleva vuokrasopimustyyppi. Autojen vuokrasopimukset koskevat pääasiassa konsernin ulkomaisia toimipaikkoja. Konsernin ulkomaisissa tytäryhtiöissä toimivien työntekijöiden käytössä olevat autot on vuokrattu leasing-järjestelyillä. Sopimukset ovat kestoltaan tavallisesti 3–5 vuotta eikä niihin liity olennaisia jatko- tai osto-optioita.

Muut vuokrasopimukset

Konsernin muut vuokrasopimukset liittyvät pääasiassa tehdastoimintoihin. Konsernilla on eri palveluntarjoajien kanssa tehtyjä sopimuksia, joihin sisältyy vuokrasopimus. Konsernilla ei ole sellaisia IT-ohjelmistoihin liittyviä sopimuksia, joihin sisältyisi vuokrasopimus.

Konserni vuokralle antajana

Konsernilla on toimitila, jonka se on antanut vuokralle konsernin ulkopuoliselle osapuolelle. Konserni käsittelee tämän vuokrasopimuksen operatiivisena sopimuksena, koska sen myötä toimitilojen vuokraajalle ei siirry olennaisesti vuokraoikeuteen liittyviä hyötyjä ja riskejä, jotka syntyvät omaisuuserän omistamisesta. Tämän lisäksi konsernilla on muita arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, joissa konserni toimii vuokran antajana. Operatiivisista vuokrasopimuksista saatavat vuokrat kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien käyttöoikeusomaisuuserien kirjaamista asiakassopimuksista

Vuokrasopimuksen olemassaolon toteaminen

Konserni arvioi sopimusten syntymishetkellä, onko kyseinen sopimus vuokrasopimus tai sisältykö siihen vuokrasopimus. Sopimukseen sisältyy vuokrasopimus, kun siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä ja kun sen kautta saadaan oikeus kyseessä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyn ajanjaksoksi. Edellytyksenä on, että konserni suorittaa tästä oikeudesta vastikkeen sopimuskumppanille.

Omaisuuserä voidaan yksilöidä joko suoraan esimerkiksi tietyn yksilöintikoodin perusteella tai epäsuorasti, jolloin omaisuuserää ei yksilöidä sopimuksessa mutta käytännössä sopimus on mahdollista toteuttaa vain tiettyä omaisuuserää käyttäen. Yksilöity omaisuuserä voi olla myös fyysisesti erotettavissa oleva osuus suuremmasta omaisuuserästä, mikäli se edustaa olennaista osaa omaisuuserän koko kapasiteetista. Mikäli sopimuskumppanilla on mahdollisuus korvata omaisuuserä toisella ja se hyötyy siitä taloudellisesti, sopimukseen ei liity yksilöityä omaisuuserää, eikä kyseessä ole vuokrasopimus.

Sopimus tuottaa konsernille määräysvallan, kun konserni saa olennaisen osan omaisuuserän käytöstä johtuvasta taloudellisesta hyödyistä ja sillä on oikeus ohjata yksilöidyn omaisuuserän käyttöä sen käyttöaikana. Konsernin oikeudessa päättää omaisuuserän käytöstä huomioidaan sen oikeus muuttaa muun muassa:

- minkä tyyppistä tuotosta tuotetaan;
- milloin tuotos tuotetaan;
- missä tuotos tuotetaan; ja
- kuinka paljon tuotosta tuotetaan

Joissain tapauksissa sopimukseen saattaa sisältyä vuokrasopimuskomponentteja, mikä johtuu siitä, että sopimus edellyttää konsernin sopimuskumppanin toimittavan erilaisia velvoitteita konsernille. Tällaisissa moniosaisissa järjestelyissä konserni yksilöi jokaisen vuokrasopimuskomponentin ja käsittelee ne kirjanpidossa erillisinä. Kohdeomaisuuserän käyttöoikeus on erillinen vuokrasopimuskomponentti, kun konserni pystyy hyötymään omaisuuserän käytöstä joko sellaisenaan tai muiden helposti konsernille saatavissa olevien resurssien kanssa ja omaisuuserä ei ole erittäin riippuvainen muista sopimuksen kohteena olevista omaisuuseristä tai se ei ole niihin voimakkaasti yhteydessä. Konserni kohdistaa sopimuksen mukaisen vastikkeen kullekin vuokrasopimuskomponentille niiden suhteellisten erillishintojen perusteella. Konsernilla ei ollut olennaisia tällaisia eräiä 31.12.2021 tai 31.12.2020.

Vuokra-aika

Vuokrasopimuksen vuokra-ajaksi määritetään ajanjakso, jonka aikana sopimus ei ole peruutettavissa. Vuokra-aikaan lisätään mahdollisen jatko- tai päättämisoption sisältämä ajanjakso, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää jatko-option tai ei käytä päättämisoptiota. Konserni hyödyntää käytännön helpotuksia, eikä kirjaa sellaisia vuokrasopimuksia taseeseen, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta tai jotka koskevat ovat arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä. Näiden sopimusten vuokramenot kirjataan tasaerinä kuluiksi vuokra-ajan kuluessa.

2021	Orionin omistamat					
	Rakennukset			Ennakkomaksut ja keskeneräiset		
1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet ¹	hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	5 825	386 260	415 889	5 342	23 095	836 412
Lisäykset		9 264	15 602	213	23 394	48 474
Vähennykset	-180	-5 405	-26 320	-305	-33	-32 243
Siirrot tase-erien välillä		4 660	9 806	560	-14 929	97
Kurssierot			84	45		129
Hankintameno 31.12.2021	5 645	394 780	415 062	5 855	31 529	852 871
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	204	-220 565	-300 957	-3 783		-525 101
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		5 405	25 691	292		31 388
Tilikauden poistot		-12 110	-22 298	-271		-34 679
Kurssierot			-66	-44		-110
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	204	-227 271	-297 629	-3 805		-528 501
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	6 029	165 695	114 936	1 560	23 095	311 314
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	5 849	167 508	117 433	2 050	31 529	324 369

2021	Käyttöoikeusomaisuuserät				Kaikki	
	Toimitilat	Autot	Muut	Yhteensä Orionin omistamat	Orionin omistamat	yhteensä
1 000 EUR						
Hankintameno 1.1.2021	11 159	4 835	1 961	17 955	836 412	854 367
Lisäykset	2 049	1 327	20	3 396	48 474	51 870
Vähennykset	-2 347	-974	-898	-4 219	-32 243	-36 462
Siirrot tase-erien välillä					97	97
Kurssierot	273	92		364	129	494
Hankintameno 31.12.2021	11 134	5 280	1 083	17 497	852 871	870 367
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021	-6 398	-2 007	-1 215	-9 620	-525 101	-534 721
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2 373	1 208	660	4 241	31 388	35 629
Tilikauden poistot	-1 754	-1 617	-278	-3 648	-34 679	-38 327
Kurssierot	-168	-50		-218	-110	-327
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	-5 946	-2 465	-833	-9 244	-528 501	-537 746
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 761	2 828	746	8 334	311 314	319 648
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	5 188	2 814	250	8 252	324 369	332 621

¹ Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät pääosin vuokrahuoneistojen perusparannuksia, asfaltointeja, ympäristöitä ja taide-esineitä.

2020	Orionin omistamat					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet ¹	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	
1 000 EUR						
Hankintameno 1.1.2020	5 825	376 237	402 965	5 149	18 901	809 076
Lisäykset		5 646	12 925	116	15 780	34 466
Vähennykset		-176	-6 724	-33	-3	-6 936
Siirrot tase-erien välillä		4 553	6 926	172	-11 582	70
Kurssierot			-203	-61		-264
Hankintameno 31.12.2020	5 825	386 260	415 889	5 342	23 095	836 412
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
1.1.2020	204	-209 120	-285 348	-3 686		-497 950
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		162	5 975	47		6 184
Tilikauden poistot		-11 607	-21 710	-203		-33 520
Kurssierot			126	59		185
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	204	-220 565	-300 957	-3 783		-525 101
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	6 029	167 116	117 616	1 463	18 901	311 125
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	6 029	165 695	114 936	1 560	23 095	311 314

2020	Käyttöoikeusomaisuuserät				Orionin omistamat	Kaikki yhteensä
	Toimitilat	Autot	Muut	Yhteensä		
1 000 EUR						
Hankintameno 1.1.2020	13 377	5 735	1 434	20 546	809 076	829 622
Lisäykset	64	1 882	527	2 474	34 466	36 940
Vähennykset	-1 588	-2 481		-4 069	-6 936	-11 004
Siirrot tase-erien välillä					70	70
Kurssierot	-695	-302		-997	-264	-1 260
Hankintameno 31.12.2020	11 159	4 835	1 961	17 955	836 412	854 367
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
1.1.2020	-6 846	-2 959	-979	-10 784	-497 950	-508 734
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 588	2 480		4 068	6 184	10 253
Tilikauden poistot	-1 606	-1 679	-236	-3 521	-33 520	-37 041
Kurssierot	466	151		617	185	802
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-6 398	-2 007	-1 215	-9 620	-525 101	-534 721
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	6 531	2 776	455	9 762	311 125	320 886
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 761	2 828	746	8 334	311 314	319 648

¹ Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät pääosin vuokrahuoneistojen perusparannuksia, asfaltointeja, ympäristötöitä ja taide-esineitä.

Vuokrasopimukset

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut vuokrasopimuksista johtuvat erät

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	3 648	3 521
Korkokulut vuokrasopimusveloista	167	183
Kulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	395	683
Kulut arvoltaan vähäisistä vuokratuista omaisuuseristä	1 647	1 653
Vuokratuotot ulkopuolisilta	-1 672	-2 192
Yhteensä	4 185	3 848

Konsernilla on toimitila, jonka se on antanut vuokralle konsernin ulkopuoliselle osapuolelle. Vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva. Toimitilasta saadut vuokratuotot olivat tilikaudella 2021 1,7 (2020: 2,2) miljoonaa euroa.

Vuokrasopimusvelat

Vuokrasopimusvelkojen täsmäytys konsernin taseen lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin on esitetty liitetiedossa 6.2.3 Maksuvalmiusriski.

Konsernin rahavirtalaskelmaan kirjatut vuokrasopimuksista johtuvat erät

Konsernin rahavirtalaskelman erä Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut sisältää vuokranantajille maksettuja vuokria taseeseen aktivoituista vuokrasopimuksista yhteensä 4,0 (2020: 3,9) miljoonaa euroa.

3.2 Aineettomat hyödykkeet

Laatimisperiaatteet

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi toteutumishetkellä. Aineettomat hyödykkeet, jotka syntyvät kehittämistoiminnasta, merkitään taseeseen vain, jos kehittämisvaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä, tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun. Konsernin näkemyksen mukaan ennen viranomaisen myöntämää myyntilupaa ei voida osoittaa, että aineeton hyödyke tulee tuottamaan vastaista taloudellista hyötyä. Konsernissa ei ole tästä johtuen aktivoitu oman kehittämistoiminnan kuluja. Tutkimus- ja kehitystoiminnan käytössä olevien ohjelmistojen, rakennusten, koneiden ja laitteiden poistot kirjataan tutkimus- ja kehityskuluihin niiden taloudellisena vaikutusaikana.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvo arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmät on määritetty toimintasegmenttien mukaisesti. Konsernin taseessa oleva liikearvo on syntynyt ennen IFRS-siirtymää, ja se vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenoa 1.1.2004 kansainvälisten laskentaperiaatteiden soveltamiseen (IFRS:ään) siirryttäessä.

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Omaisuuseristä tehdään tasapoistot niiden taloudellisena vaikutusaikana, joka yleensä vaihtelee viidestä kymmeneen vuoteen. Ostetut myyntioikeudet poistetaan pääsääntöisesti sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan kuluessa.

Ulkopuolisilta hankitut aineettomat oikeudet, kuten tuote- ja myyntioikeudet, merkitään taseeseen. Kun kyse on kehitteillä olevasta tuotteesta, arvioidaan menojen perusteita. Mikäli kyseessä on korvaus tehdystä tutkimus- ja kehittämistyöstä, josta ei vielä ole syntynyt taseeseen kirjattavaa aineetonta oikeutta, menot kirjataan tutkimus- ja kehityskuluihin. Mikäli taas katsotaan aineettoman oikeuden siirtyvän konsernille, menot merkitään taseeseen. Aineettomiin oikeuksiin sisältyvien myyntilupien sekä tuote- ja myyntioikeuksien poistot esitetään myynnin ja markkinoinnin kuluissa ja poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun viranomainen on myöntänyt tuotteelle myyntiluvan ja tuotteen myynti aloitetaan.

Pilvipalvelujärjestelyjen kirjanpitokäsittely riippuu siitä, luokitellaanko pilvipohjainen ohjelmisto aineettomaksi hyödykkeeksi vai palvelusopimukseksi. Ne järjestelyt, joissa konsernilla ei ole määräysvaltaa kyseiseen ohjelmistoon, käsitellään kirjanpidossa palvelusopimuksina, jotka antavat konsernille oikeuden käyttää pilvipalveluntarjoajan sovellusohjelmistoa sopimuskauden aikana. Sovellusohjelmiston jatkuvat käyttöoikeusmaksut sekä ohjelmistoon liittyvät konfigurointi- tai räätälöintimenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi silloin, kun palvelut vastaanotetaan. Pilvipalveluntarjoajalle maksettavat ennakkomaksut ohjelmiston räätälöinnistä, jotka eivät ole erotettavissa olevia, kirjataan kuluksi sopimuskauden aikana.

Julkiset avustukset

Tutkimuksiin liittyvät julkiset avustukset kirjataan tutkimuskulujen vähennykseksi niille raportointikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut ovat syntyneet. Jos viranomaisilta on saatu päätös tutkimus- ja kehityslainan muuttamisesta avustukseksi, se tuloutetaan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Aineellisten tai aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan hyödykkeiden hankintameno vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat tällöin pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisena vaikutusaikana.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättämispäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvonalentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon ja olennaisen käyttöönottamattoman aineettoman omaisuuden osalta arvio tehdään vuosittain, vaikka viitteitä ei olisikaan ilmennyt. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvo lasketaan diskonttaamalla hyödykkeestä odotettavissa olevien vastaisten rahavirtojen nykyarvo. Diskonttauskorkona on käytetty keskimääräistä painotettua pääoman tuottovaatimusta (WACC), joka on laskettu ennen veroja ja jossa on käytetty oman ja vieraan pääoman suhteena Standard & Poor'sin terveydenhuollon teollisuusindeksiä. Indeksillä vastaa tarkasteltavana olevan omaisuuserän suorituspotentiaalia ja riskejä.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio peruutetaan liikearvoa lukuun ottamatta, jos olosuhteissa tapahtuu muutos ja kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää kirjanpitoarvon. Arvonalentumistappiota ei peruuteta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappiota.

Liikearvon arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman kohtaan Muut liiketoiminnan kulut, joka sisältää toiminnoille kohdistamattomia kuluja. Käyttöönottamattoman aineettoman omaisuuden, joka muodostuu pääasiassa myyntiluvista ja tuoteoikeuksista, arvonalentumistestiä laaditaan erikseen jokaisesta tase-arvoltaan olennaisesta omaisuuserästä. Arvonalentumiset kirjataan ao. toimintojen kuluihin, myyntilupien, tuote- ja myyntioikeuksien osalta myynnin ja markkinoinnin kuluihin.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentumista

Toteutuneet rahavirrat voivat poiketa arvioiduista diskontatuista tulevista rahavirroista, koska yhtiön omaisuuserien pitkä taloudellinen käyttöaika, tuotteiden ennustettujen myyntihintojen, tuotantokustannusten sekä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron muutokset voivat johtaa arvonalennustappioiden kirjaamiseen.

1 000 EUR	2021			Yhteensä
	Liikearvo	Aineettomat oikeudet ¹	Muut aineettomat hyödykkeet ²	
Hankintameno 1.1.2021	13 487	173 353	59 504	246 344
Lisäykset		32 525	965	33 490
Vähennykset		-3 966	-4 534	-8 500
Siirrot tase-erien välillä		-350	253	-97
Kurssierot		4	4	8
Hankintameno 31.12.2021	13 487	201 565	56 192	271 244
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021		-146 510	-56 813	-203 324
Vähennysten kertyneet poistot		3 966	4 524	8 491
Tilikauden poistot		-5 478	-1 396	-6 874
Arvonalentumiset		-560		-560
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021		-148 582	-53 685	-202 268
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	13 487	26 843	2 691	43 021
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	13 487	52 983	2 507	68 977

	2020			
1 000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet ¹	Muut aineettomat hyödykkeet ²	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	13 487	163 422	58 754	235 663
Lisäykset		10 629	936	11 566
Vähennykset		-611	-187	-798
Siirrot tase-erien välillä		-75	6	-69
Kurssierot		-12	-6	-18
Hankintameno 31.12.2020	13 487	173 353	59 504	246 344
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020		-128 608	-55 986	-184 595
Vähennysten kertyneet poistot		610	78	688
Tilikauden poistot		-17 356	-906	-18 262
Arvonalentumiset		-1 158		-1 158
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020		-146 510	-56 813	-203 324
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	13 487	34 813	2 768	51 069
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	13 487	26 843	2 691	43 020

¹ Aineettomat oikeudet sisältävät suurimmaksi osaksi tuoteoikeuksia ja myyntilupia, tasearvoltaan 41,7 (2020: 18,7) miljoonaa euroa sekä lisäksi ohjelmistoja, tavaramerkkejä ja patenteja.

² Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät pääsääntöisesti liittymismaksuja.

Konsernilla ei ole muita rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo. Konsernilla ei ole sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä.

Liikearvojen ja aineellisten ja aineettomien omaisuserien arvonalentumistestaukset

Liikearvo

Liikearvo 13,5 miljoonaa euroa on syntynyt Farnos-Yhtymä Oy:n hankinnasta vuonna 1990. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmälle, joka muodostaa konsernin Lääkeliiketoiminta-liiketoiminta-alueen. Konsernilla ei ole muita liiketoiminta-alueita.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty arvonalentumistesteissä käyttöarvolaskelman avulla. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat 5 vuoden ajanjakson. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu varovasti käyttäen kasvutekijänä nolla prosenttia. Johdon ennusteet perustuvat globaalin lääkemarkkinan kasvuun, lääkemyynnin markkinaosuuksiin sekä lääkkeiden markkinoiden ja myynnin odotettavissa olevaan kehitykseen.

Diskonttaus korkona on käytetty yksiköille määritettyä keskimääräistä pääomapainotettua tuottovaatimusta (WACC, weighted average cost of capital), jossa on otettu huomioon yksikköön liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Diskonttauskorko tilikaudella on 4,7 % (2020: 4,3 %).

Arvonalentumistestauksen perusteella ei tilikaudella ole ollut tarvetta liikearvon arvonalentumiskirjauksiin.

Minkään käytetyn keskeisen muuttujan muutos kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi sen kirjanpitoarvon.

Käyttöönottamattomat aineettomat hyödykkeet

Käyttöönottamattomien aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestit laaditaan vuosittain.

Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvoon. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat 5–15 vuoden ajanjakson käyttöönotosta alkaen. Yli viiden vuoden ennusteiden käyttö perustuu tuotteiden elinkaaren arvioituun pituuteen. Viiden vuoden jälkeisten rahavirtojen kasvu ei ylitä yhtiön tuotteiden tai lääketeollisuuden markkinoiden keskimääräistä kasvuvauhtia. Diskonttauskorot tilikaudella olivat 10–12 % ja ne on määritetty erikseen kullekin yksikölle huomioiden yksikön riskit.

Käyttöönottamattomien aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvo on 38,2 (2020: 10,0) miljoonaa euroa.

Tilikaudella kirjatut arvonalennukset

Tilikaudella on kirjattu arvonalentumistappioita aineettomista oikeuksista yhteensä 0,6 (2020: 1,2) miljoonaa euroa.

Arvonalennuksista 0,0 (2020: 1,0) miljoonaa euroa kohdistuu käyttöönottamattomiin aineettomiin oikeuksiin.

Merkittävimmät arvonalennukset on tehty hankituista tuoteoikeuksista, joiden kehittäminen on lopetettu sekä tuotteista, jotka jo ovat markkinoilla, mutta joiden ennustetut kerrytettävissä olevat rahavirrat olivat kirjanpitoarvoa pienemmät. Tuoteoikeudet, joiden kehittäminen on lopetettu, on kirjattu koko tase-arvoltaan kuluksi.

Muutoin tilikaudella ei ole esiintynyt viitteitä siitä, että aineettomien hyödykkeiden arvo saattaisi olla alentunut.

3.3 Yhteiset toiminnot

Tilikaudella 2021 yhteisten toimintojen kulut olivat yhteensä 4,4 (2020: 11,3) miljoonaa euroa. Tilikauden 2021 lopussa Orionilla ei ollut yhteisiin toimintoihin liittyviä saatuja ennakkomaksuja taseessa (2020: ei ollut saatuja ennakkomaksuja).

Orionin ja Bayerin välinen lisensointi-, kehitys- ja kaupallistamissopimus

Orion ja Bayer aloittivat vuonna 2014 maailmanlaajuisen yhteistyön androgeenireseptorin estäjän darolutamidin (kauppanimi Nubeqa) kehitystyössä ja kaupallistamisessa.

Darolutamidi on kliinisessä kehityksessä eturauhassyöpäpotilaiden hoitoon. Vuonna 2014 aloitetulla kliinisen vaiheen III-tutkimuksella (ARAMIS) arvioitiin edelleen darolutamidin tehoa ja turvallisuutta potilailla, joilla on etäpesäkkeetön kastreatioresistentti eturauhassyöpä (nmCRPC). ARAMIS-tutkimuksen päämuuttuja saavutettiin lokakuussa 2018. Vuonna 2016 aloitetulla toisella kliinisen vaiheen III-tutkimuksella (ARASENS) darolutamidin tehoa ja turvallisuutta arvioidaan potilailla, joilla on levinnyt hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC). ARASENS-tutkimuksen päämuuttuja saavutettiin joulukuussa vuonna 2021. Lisäksi vuonna 2020 aloitettiin kliinisen vaiheen III-tutkimus (ARANOTE), jossa selvitetään darolutamidin ja hormoniterapiahoidon (androgeeni-deprivaatioterapia ADT) yhdistelmän tehoa ja turvallisuutta verrattuna lumelääkkeen ja hormoniterapiahoidon yhdistelmään potilailla, joilla on levinnyt, hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC).

Orion ja Bayer ovat perustaneet darolutamidin kliinisen vaiheen III -tutkimushankkeita varten ohjausryhmän. Hankkeissa katsotaan olevan yhteinen määräysvalta osapuolten välillä. Sopimukseen ei liity erillistä sijoitusvälinettä, joten tutkimushanke käsitellään IFRS 11:n mukaisena yhteisenä toimintona. Darolutamidin tutkimushankkeisiin liittyvistä kuluista vastaa pääosin Bayer riippumatta tutkimusten lopputuloksista.

Sopimuksen mukaan Bayer kaupallistaa Nubeqa-tuotteen maailmanlaajuisesti. Orionilla on oikeus yhteiseen myynnin edistämiseen Euroopassa. Orion vastaa tuotteen valmistamisesta ja pakkaamisesta maailmanlaajuisille markkinoille. Tietoja Nubeqan myyntituotoista on annettu liitetiedossa 2.1.

3.4 Osuudet osakkuus- ja yhteisy yrityksissä

1 000 EUR	2021	2020
Kirjanpitoarvo 1.1.	68	68
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		
Kirjanpitoarvo 31.12.	68	68

Konsernin osakkuus- ja yhteisyrietykset

Omistusosuus, %, 31.12.	Kotipaikka	2021	2020
Hangon Puhdistamo Oy	Hanko	50,0 %	50,0 %

Hangon Puhdistamo Oy:n toimialana on omistajayritysten jäteveden puhdistus. Yritys toimii omakustannusperiaatteella kulut kattaen ja voittoon pyrkimättä, joten sen vaikutus tuloslaskelmaan ja taseeseen on vähäinen.

Konsernin osakkuusyritysten yhteenlasketut taloudelliset tiedot

1 000 EUR	2021	2020
Varat	3 684	4 454
Velat	3 071	3 800
Liikevaihto	3 200	3 378
Tilikauden voitot (+) ja tappiot (-)	0	0

Osakkuusyrityksen viimeisimmät saatavissa olevat tilinpäätökset ovat vuosilta 2020 ja 2019.

3.5 Vaihto-omaisuus

Laatimisperiaatteet

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa itse valmistettujen tuotteiden osalta standardihintaa käyttäen, sekä ostettujen tuotteiden osalta painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alhaisemman todennäköisen luovutushinnan tai jälleenhankintahinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden arvoon on sisällytetty vaihto-omaisuuden hankintamenot sekä valmistusmenot, jotka sisältävät välittömästi tuotannon määrään yhteydessä olevat menot sekä systemaattisesti kohdistetun osuuden valmistuksen kiinteistä ja muuttuvista yleismenoista.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

1 000 EUR	2021	2020
Aineet ja tarvikkeet	62 617	52 642
Keskeneräiset tuotteet	50 946	44 266
Valmiit tuotteet ja tavarat	151 663	161 172
Yhteensä	265 227	258 081

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu nettorealisointiarvoa vastaavaksi kirjaamalla tilikauden kuluksi 15,5 (2020: 12,3) miljoonaa euroa.

3.6 Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
	2021	2021	2020	2020
Myyntisaamiset	174 797	174 797	157 352	157 352
Tuloverosaamiset	3 336	3 336	8 650	8 650
Saamiset osakkuusyrityksiltä	98	98	98	98
Siirtosaamiset	20 697	20 697	17 067	17 067
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	88	88	293	293
Arvonlisäverosaamiset	3 149	3 149	2 178	2 178
Muut saamiset	6 185	6 185	5 642	5 642
Yhteensä	208 350	208 350	191 279	191 279

Rahamarkkinasijoitukset ovat hankintahetkellä maturiteetiltaan yli 3 ja enintään 12 kuukautta. Myyntisaamisten ja muiden lyhytaikaisten saamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

Myyntisaamisten ikäjakauma

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo	Laiminlyöntiaste	Odotettavissa	Kirjanpitoarvo
			oleva luottotappio	
	2021	2021	2021	2020
Erääntymättömät	153 233	0,02 %	33	135 530
Erääntyneet 1–30 päivää	13 473	0,29 %	40	15 244
Erääntyneet 31–60 päivää	994	0,44 %	4	1 420
Erääntyneet 61–90 päivää	629	0,59 %	4	559
Erääntyneet yli 90 päivää	6 468	0,72 %	46	4 599
Yhteensä	174 797		127	157 352

Myyntisaamisista ja muista saamisista tilikaudella kirjatut lopulliset luottotappiot olivat nettona -0,0 (2020: 0,0) miljoonaa euroa.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

1 000 EUR	2021	2020
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	10 958	6 024
Etukäteen maksettuja huolto- ja ylläpitomaksuja	4 137	2 935
Etukäteen maksettuja myyntilupia	1 273	1 139
Saamatta olevia T&K -avustuksia	985	1 581
Saamatta olevia korvauksia	739	800
Saamatta olevia hinnanerokorvauksia	131	1 307
Etukäteen maksettuja kannustinpalkkioita		737
Muut siirtosaamiset	2 474	2 543
Yhteensä	20 697	17 067

Siirtosaamisten lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät poikkea käyvistä arvoista.

Muut pitkäaikaiset saamiset

1 000 EUR	2021	2020
Lainasaamiset osakkuusyryksiltä	250	348
Muut lainasaamiset		13
Muut pitkäaikaiset saamiset	96	98
Yhteensä	346	459

Lainasaamiset ovat korollisia saamisia. Erien kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvästä arvosta.

3.7 Varaukset

Laatimisperiaatteet

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman sekä aloittanut sen toimeenpanon tai tiedottanut asiasta osapuolille, joita se koskee.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien varausten kirjaamista

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja sen suuruus voidaan luotettavasti määrittellä.

Varaukset

1 000 EUR	2021		
	Eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.	63	344	407
Valuuttakurssierot		-3	-3
Käytetyt varaukset	-113	0	-113
Varausten lisäykset	88	82	170
31.12.	38	423	461

1 000 EUR	2021	2020
Pitkäaikaiset varaukset	427	407
Lyhytaikaiset varaukset	34	
Yhteensä	461	407

Eläke- ja uudelleenjärjestelyvaraukset sekä muut varaukset

Eläkevaraukset liittyvät työttömyyseläkkeen lisäpäiväkuluihin. Muut varaukset liittyvät Italian varaukseen lain mukaan suoritettavasta korvauksesta työntekijän lähtiessä yhtiön palveluksesta sekä Ruotsin johdon eläkevakuutusvaraukseen. Varauksien odotetaan realisoituvan seuraavien 2–5 vuoden aikana.

3.8 Ostovelat ja muut velat

1 000 EUR	2021	2020
Ostovelat	89 560	86 732
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	6 845	2 482
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	109	220
Muut velat osakkuusyhtiöille	7	10
Siirtovelat	87 096	101 646
Arvonlisäverovelat	5 556	4 805
Muut velat	16 247	15 133
Yhteensä	205 420	211 029

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

1 000 EUR	2021	2020
Osakekannustinjärjestelmistä aiheutuvat velat	3 911	4 599
Muista kannustinjärjestelmistä aiheutuvat velat	11 318	17 924
Muut jaksotetut palkat henkilösivumenoineen	30 364	30 401
Sopimukseen perustuvat velat	13 147	9 470
Maksamattomat alennukset	10 070	13 144
Maksamattomat tutkimuskulut	6 900	3 535
Maksamattomat ostojen hinnankorjaukset	4 555	4 387
Maksamattomat rojalit	2 476	1 919
Maksamatta olevat asiantuntijapalkkiot	1 712	1 526
Maksamattomat oikeudenkäyntikulut	1 249	1 763
Maksamattomat myynnin hyvitykset	1 178	1 178
Maksamattomat myyntilupien ennakkomaksut		4 727
Siirtyvät korot	45	77
Muut siirtovelat	173	6 995
Yhteensä	87 096	101 646

Ostovelkojen ja muiden lyhytaikaisten velkojen lyhytaikaisuudesta johtuen kirjanpitoarvot eivät merkittävästi poikkea käyvistä arvoista.

Muut pitkäaikaiset velat

1 000 EUR	2021	2020
Sopimukseen perustuvat velat	11 949	14 007
Muut velat	1 028	1 022
Yhteensä	12 977	15 029

Sopimukseen perustuvat velat sisältävät myyntituottojen jaksotuksiin liittyviä eriä, jotka on kuvattu liitetiedossa 2.1 Myyntituotot asiakassopimuksista.

4 Henkilöstö

4.1 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Laatimisperiaatteet

Hallituksen päättämän avainhenkilöstölle suunnatun osakepalkkiojärjestelmän etuudet kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan etuuden syntymisjakson aikana. Osakkeina selvittettävä osuus arvostetaan käypään arvoon etuuden myöntämishetkellä ja omaan pääomaan kirjataan tuloslaskelman kulukirjausta vastaava lisäys. Rahana selvittettävä osuus kirjataan velkana, joka arvostetaan käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä. Osakkeiden käypä arvo on B-osakkeen päätöskurssi etuuden myöntämispäivänä.

Merkittävät tilikauden työsuhde-etuuksien kirjaamiseen liittyvät harkintaa edellyttävät ratkaisut

Ei-markkinaperusteiset ehdot, kuten henkilökohtaiset tavoitteet ja tulostavoitteet, vaikuttavat arvioon osakkeiden ja niihin liittyvien rahasuoritusten lopullisesta määrästä. Arvio lopullisesta osakkeiden ja niihin liittyvien rahasuoritusten määrästä päivitetään jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Palkat ja palkkiot	184 454	185 457
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	20 365	20 028
Etuuspohjaiset järjestelyt	6 376	3 102
Osakekannustinjärjestelmä		
Osakkeina toteutettavat	4 182	3 019
Rahana toteutettavat	3 399	3 607
Muut henkilösivukulut	12 214	11 811
Yhteensä	230 990	227 024
Henkilöstö keskimäärin	3 364	3 337

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt esitetään liitetiedossa 4.2 Eläkesaamiset ja -velvoitteet. Johdon työsuhde-etuudet esitetään liitetiedossa 7.1 Lähipiiritapahtumat.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on voimassa yksi konsernin avainhenkilöiden osakeperusteinen kannustinjärjestelmä, joka on alkanut vuonna 2019.

Vuonna 2019 alkaneessa järjestelmässä on viisi ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2019, 2019–2020, 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä alkoi kolme ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2019, kalenterivuodet 2019–2020 ja 2019–2021. Vuonna 2020 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2020–2022. Vuonna 2021 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2021–2023. Järjestelmän mahdollinen palkkio vuonna 2019, 2020 ja 2021 alkaneilta ansaintajakoilta perustuu Orion-konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 700 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Mainittuun määrään sisältyy erillinen ns. sitouttavan osakepalkkion osuus, jota hallitus voi käyttää erillisen päätöksensä mukaisesti vuosina 2019–2023. Sitouttavan osakepalkkio-osuuden määrä on enintään 100 000 osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä on 31.12.2021 mennessä maksettu palkkioina yhteensä 114 131 Orion Oyj:n B-osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmän yhden ja kahden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saa luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden pituisiin ansaintajaksoihin ei liity sitouttamisjaksoa. Hallitus voi päättää vähentää voimassa olevasta järjestelmästä avainhenkilölle maksettavia palkkioita, jos yhden kalenterivuoden aikana maksettaville Orion-konsernin pitkän aikavälin kannustinpalkkioille asetetut rajat ylittyvät.

Vuonna 2016 alkanut järjestelmä päättyi vuonna 2020. Järjestelmässä oli ansaintajaksoja, joiden alkamisesta ja pituudesta yhtiön hallitus päätti vuosittain vuosina 2016, 2017 ja 2018. Hallitus päätti ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä alkoi kaksi ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2016 ja kalenterivuodet 2016–2018. Vuonna 2017 alkoi kaksi ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2017 ja kalenterivuodet 2017–2019. Vuonna 2018 alkoi kaksi ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2018 ja kalenterivuodet 2018–2020. Järjestelmän palkkio ansaintajaksoilta 2016, 2017 ja 2018 perustui Orion-konsernin liikevoittoon ja ansaintajaksoilta 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020 Orion Oyj:n B-osakkeen kokonaistuottoon.

Järjestelmän kohderyhmään kuului enintään 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä oli enintään 500 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä 31.12.2021 mennessä maksettiin palkkioina yhteensä 260 957 Orion Oyj:n B-osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmän yhden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saanut luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden ansaintajaksoihin ei liittynyt sitouttamisjaksoa. Järjestelmästä yhden kalenterivuoden aikana maksettavien palkkioiden arvo yhteensä oli enintään 1,75 kertaa avainhenkilön bruttovuosipalkka palkkioiden maksuhetkellä.

Konsernin voimassa olevan (LTI 2019) ja vuonna 2020 päättyneen (LTI 2016) osakeperusteisen kannustinjärjestelmän voimassa olevat ja raportointikaudella päättyneet ansainta- ja sitouttamisjaksot:

	Ansaintajaksot		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vuonna 2016 alkanut järjestelmä	2018–2020		● 1	■ 2	■ 3	●			
	2019			● 1	● 2	● 3			
Vuonna 2019 alkanut järjestelmä	2019–2020			● 1	■ 2	■ 3			
	2019–2021			● 1	■ 2	■ 3	●		
	2020–2022				● 1	■ 2	■ 3	●	
	2021–2023					● 1	■ 2	■ 3	●

- Osakepalkkioiden myöntäminen | maaliskuu
- Ansaintajakso
- Sitouttamisjakso (osakkeita ei saa luovuttaa)
- Palkkio maksettu/ mahdollinen palkkio maksetaan | maaliskuu

Järjestelmän palkkiot maksetaan osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana. Palkkioita järjestelmistä on maksettu ja mahdollisia tulevia palkkioita maksetaan seuraavasti:

Ansaintajakso	Palkkio maksettu / mahdollinen palkkio maksetaan
2018–2020	1.3.2021
2019	2.3.2020
2019–2020	1.3.2021
2019–2021	2022
2020–2022	2023
2021–2023	2024

Järjestelmistä aiheutuvat kulut kirjataan sitouttamisjakson aikana. Odotettavissa olevia osinkoja ei ole erikseen otettu huomioon, koska osingot huomioidaan osakepalkkion määräytymisessä.

Voimassa olevat ansaintajaksot	2021–2023	2020–2022	2019	2019–2020	2019–2021
Ansaintajakson alkamispäivä	1.1.2021	1.1.2020	1.1.2019	1.1.2019	1.1.2019
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Sitouttamisjakson päättymispäivä			31.12.2021	31.12.2021	
Osakepalkkioiden myöntämispäivä	3.3.2021	17.3.2020	27.3.2019	27.3.2019	27.3.2019
Osakkeiden käypä arvo myöntämishetkellä, EUR	33,58	32,51	32,99	32,99	32,99

Luovutetut osakkeet	1-12/2021	1-12/2020	1-12/2019	1-12/2018
Tilikaudella luovutetut osakkeet, kpl	99 768	94 317	47 279	112 961
Osakekohtainen luovutushinta, EUR ¹	34,11	36,30	32,26	26,52
Luovutushinta yhteensä, EUR	3 402 638	3 423 698	1 525 306	2 996 155
Sitouttamisjakson päättymispäivä ²	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019

¹ B-osakkeen luovutuspäivän keskikurssi.

² Koskee vain 1-2 kalenterivuoden mittaisten ansaintajaksojen perusteella myönnettyjä osakkeita

4.2 Eläkesaamiset ja -velvoitteet

Laatimisperiaatteet

Konsernin eläkejärjestelyt hoidetaan kunkin maan paikallisten määräysten ja käytännön mukaisesti. Konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuus pohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erillisille yksiköille. Konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei kykene suoriutumaan työsuhde-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia järjestelyjä. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi kyseiseltä kaudelta suoritettavien maksujen mukaisesti.

Orion-konsernilla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä sekä Suomessa että Norjassa. Näitä eläkejärjestelyitä koskeva sääntely on jokseenkin samanlainen. Merkittävin yksittäinen eläkejärjestely on Suomessa sijaitseva Orionin Eläkesäätiö, jonka kautta hoidetaan Suomessa työskentelevien toimihenkilöiden eläkejärjestelyt. Eläkesäätiöön sisältyy kaikille toimihenkilöille kuuluva lakisääteinen eläkevakuutus (B-osasto), josta vain osa käsitellään IAS 19-standardin mukaisesti etuus pohjaisena, sekä osalle toimihenkilöitä kohdistettu lisäeläkevakuutus (A-osasto), joka on kokonaan etuus pohjainen. Orionin eläkesäätiöön kuuluvia varoja on sijoitettu Suomen lainsäädännön mukaan. Eläkesäätiön varojen hallinnoinnista vastaavat säätiön johto ja hallitus. Konsernilla on myös Norjassa sijaitseva etuus pohjainen eläkejärjestely, johon liittyviä varoja hallinnoi konsernin ulkopuolinen taho. Lisäksi konsernin johdolla on etuus pohjaiseksi luokiteltuja eläkejärjestelyjä henkivakuutusyhtiöissä. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden eläkekulut on laskettu käyttäen ennakoituun etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkekulu kirjataan kuluksi henkilöstön arvioidulle palvelusajalle. Taseeseen kirjattava etuus pohjainen nettovelka on etuus pohjaisen velvoitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta on vähennetty järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuus pohjaisen velvoitteen nykyarvo on tulevaisuudessa arvion mukaan maksettavaksi tulevien eläkkeiden nykyarvo, kun diskonttokorkona on käytetty maturiteetiltaan etuus pohjaista velvoitetta mahdollisimman hyvin vastaavien, yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeelle samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet.

Etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan suoraan muihin laajan tuloksen eriin sen tilikauden aikana, jolloin ne syntyvät. Konsernissa olennaisimmat uudelleen määrittämisestä johtuvat erät ovat vakuutusmatemaattisista voitoista ja tappioista sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotosta (pl. nettokorkoon sisältyvät erät) johtuvia.

Konserni soveltaa laskentakäytäntöä, jossa järjestelyistä aiheutuva nettokorko kirjataan liikevoiton yläpuolelle toimintokohtaisesti osana etuus pohjaista eläkekulua.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien eläkesaamisten ja -velvoitteiden kirjaamista

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä työntekijöidensä eläkkeelle jäämisen tai työsuhteen päättymisen varalta. Työsuhde-etuuksiin liittyvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttauskorko, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja vaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta. Vakuutusmatemaattisten tekijöiden muutoksista aiheutuneet voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sen tilikauden aikana, jolloin ne syntyvät. Muutokset vaikuttavat tilikauden laajaan tulokseen.

Etuspohjaisten eläkejärjestelyjen tasearvojen määräytyminen

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021	Eläke- säätiö 2020	Muut 2020
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	437 113	18 086	417 222	16 617
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-452 065	-13 786	-400 970	-13 604
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	-14 952	4 300	16 252	3 012
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo		585		676
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	-14 952	4 885	16 252	3 688

Nettomääräisen eläkevelan muutos 30,0 miljoonaa euroa johtuu pääosin sijoitustoiminnan tuotosta 59,5 miljoonaa euroa, diskonttauskoron muutoksesta sekä oletetun ja toteutuneen eläkkeiden korotusprosentin välisestä erosta tilikauden 2021 aikana.

Diskonttauskoron muutos on raportoitu veloitteen nykyarvon muutosta kuvaavan taulukon erässä Taloutta koskevien oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+). Eläkkeiden oletetun ja toteutuneen korotusprosentin välisen eron vaikutus on raportoitu erässä Kokemusperäiset voitot (-) ja tappiot (+). Lakisääteisen TyEL-eläkejärjestelyn mukaisten työkyvyttömyyseläkkeiden pääoma-arvokertoimet muuttuivat vuoden 2022 alusta. Tästä aiheutuva takautuva voitto raportoidaan erässä Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) tai tappiot (+). Nämä erät on kirjattu suoraan taseen omaan pääomaan muiden laajan tuloksen erien kautta.

Määrät taseessa

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021	Eläke- säätiö 2020	Muut 2020
Velat		4 885	18 060	3 688
Saaminen	-14 952		-1 808	
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	-14 952	4 885	16 252	3 688

Laajan tuloslaskelman etuspohjaiset eläkekulut

1 000 EUR	Eläke- säätiö 1-12/2021	Muut 1-12/2021	Eläke- säätiö 1-12/2020	Muut 1-12/2020
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	5 530	742	3 367	614
Korkokulu ja -tuotto yhteensä	74	30	-938	59
Eläkekulu (+) / tuotto (-) tuloslaskelmassa	5 604	772	2 429	672
Uudelleen arvostaminen	-37 734	1 497	73 730	547
Eläkekulu (+) / tuotto (-) laajassa tuloslaskelmassa	-32 130	2 269	76 159	1 219

Etuspohjaiset eläkekulut toiminnoittain

1 000 EUR	Eläke- säätiö 1-12/2021	Muut 1-12/2021	Eläke- säätiö 1-12/2020	Muut 1-12/2020
Myytyjen suoritteiden kulut	2 142		853	
Myynti ja markkinointi	625	195	307	630
Tutkimus ja kehitys	1 543		675	
Hallinto	1 293	577	594	42
Eläkekulu (+) / tuotto (-) tuloslaskelmassa	5 604	772	2 429	672

Veloitteen nykyarvon muutokset

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021	Eläke- säätiö 2020	Muut 2020
Velvoite tilikauden alussa	417 222	17 292	324 904	15 502
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	5 530	742	3 493	614
Korkokulu	2 063	138	5 290	270
Järjestelyn supistaminen			-126	
Uudelleen arvostaminen				
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) tai tappiot (+)	-1 759			
Taloutta koskevien oletusten muutoksesta johtuvat voitot (-) tai tappiot (+)	6 966	926	77 183	1 938
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	16 535	-188	15 165	-333
Yhteensä	21 743	738	92 349	1 605
Kurssierot		199		-240
Maksetut etuudet	-9 443	-439	-8 689	-458
Velvoite tilikauden lopussa	437 113	18 671	417 222	17 292

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset

1 000 EUR	Eläke- säätiö 2021	Muut 2021	Eläke- säätiö 2020	Muut 2020
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	400 970	13 604	380 681	12 061
Korkotuotto	1 989	108	6 228	212
Uudelleen arvostaminen				
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä erä	59 477	-760	18 619	1 057
Yhteensä	59 477	-760	18 619	1 057
Kurssierot		166		-206
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	-927	1 030	4 131	820
Maksetut etuudet	-9 443	-362	-8 689	-340
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	452 065	13 786	400 970	13 604

Orionin Eläkesäätiön kautta toteutettuun järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen jakautuminen omaisuusryhmiin, prosenttiosuutena järjestelyyn kuuluvien kaikkien varojen käyvistä arvoista

%	2021	2020
Osakkeet kehittyneillä markkinoilla	55 %	51 %
Osakkeet kehittyvillä markkinoilla	5 %	6 %
Joukkovelkakirjalainat	13 %	15 %
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset	5 %	8 %
Kiinteistöt	20 %	18 %
Muut erät	2 %	2 %
Yhteensä	100 %	100 %

Muissa järjestelyissä varat ovat vakuutusyhtiöiden vastuulla eikä varojen jakautumista ole mahdollista esittää omaisuusryhmittäin.

Eläkesäätiön varoihin sisältyy vuonna 2021 emoyhtiö Orion Oyj:n osakkeita käyvältä arvoltaan 26,3 (2020: 27,1) miljoonaa euroa, joka on 5,6 % (2020: 6,6 %) järjestelyyn kuuluvista varoista.

Eläkesäätiössä pyritään sijoitusjakaamaan, joka hajauttaa eri omaisuuslajien riskiä pitkällä aikavälillä. Merkittävin osa varoista on sijoitettu osakkeisiin ja joukkovelkakirjalainoihin.

Orionin Eläkesäätiössä käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset

%	2021	2020
Diskonttauskorko	1,00	0,50
Inflaatioaste	2,10	1,04
Tuleva eläkkeiden korotusolettamus	1,00-2,40	4
Tuleva palkankorotusolettamus	1,60	1,30

Konserni ennakoi maksavansa vuonna 2022 kannatusmaksuja eläkejärjestelyihin 18 miljoonaa euroa (tilikaudella 2020 konserni ennakoi maksavansa 17 miljoonaa euroa kannatusmaksuja vuonna 2021).

Diskonttauskorko on merkittävin yksittäinen oletama, joka vaikuttaa eläkevelvoitteen määrään. Orionin Eläkesäätiön eläkejärjestelyihin liittyvä velvoite 437,1 (2020: 417,2) miljoonaa euroa on diskontattu 1,0 %:n (2020: 0,50 %) diskonttauskorolla. Jos diskonttauskorkoa muutetaan +/- 0,50 %-yksikköä, niin muutoksen vaikutus vastuuelvelkaan on -40,0/+46,4 (2020: -39,0/+45,3) miljoonaa euroa.

Orionin Eläkesäätiön etuus pohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on 20 (2020: 20) vuotta.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin riskeille, joista olennaisimpia on kuvattu lähemmin alla.

Varojen ja velvoitteen volatilitteetti

Järjestelyistä aiheutuvan nettovelan laskentaan käytetään diskonttauskorkoa, joka perustuu yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen tuottoon. Konserni määrittää diskonttauskoron perustuen yleisesti saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Diskonttauskorko on merkittävin yksittäinen oletama, joka vaikuttaa nettovelan määrään.

Pitkällä aikavälillä konsernin tavoitteena on saada etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluville varoille diskonttauskoron ylittävää tuottoa, sillä osa varoista koostuu oman pääoman ehtoista sijoituksista, joiden tuoton odotetaan pitkällä aikavälillä olevan korkeampi kuin diskonttauskoron perusteena olevien joukkovelkakirjalainojen tuotto. Kun varoille saatava tuotto ylittää tai alittaa diskonttauskoron, etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluvien varojen arvo muuttuu. Tämä saattaa johtaa yli- tai alijäämän syntymiseen järjestelyssä. Orionin Eläkesäätiön vakavaraisuusasema on hyvä, minkä vuoksi Orionin Eläkesäätiö sietää hyvinkin voimakkaan osakemarkkinoiden laskun.

Muutokset joukkovelkakirjalainojen tuotoissa

Joukkovelkakirjalainojen tuoton muuttuessa konserni voi joutua muuttamaan diskonttauskorkoa. Tämä vaikuttaa etuus pohjaisiin järjestelyihin kuuluvien velvoitteiden arvoihin sekä laajaan tuloslaskelmaan kirjattaviin etuus pohjaisiin järjestelyihin liittyviin eriin. Toisaalta osa näiden järjestelyjen varoista on sijoitettu joukkovelkakirjalainoihin, joiden arvon muutos saattaa kompensoida osittain velvoitteen arvon muutoksen vaikutusta nettovelan arvoon.

Inflaatoriski

Etuusperusteisten järjestelyjen velvoitteen määrä kasvaa, kun inflaatio kasvaa. Järjestelyihin kuuluvia varoja on sijoitettu mm. oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, joihin inflaation vaikutus on vähäinen. Inflaation kiihtyminen saattaa tämän vuoksi kasvattaa etuus pohjaisten järjestelyjen alijäämää.

Odotettavissa oleva elinikä

Etuus pohjaisten järjestelyjen velvoitteet liittyvät pitkälti elinikäisten etuuskien tuottamiseen jäsenille. Odotettavissa olevan eliniän nousu kasvattaa tällöin etuus pohjaisten järjestelyjen velvoitteen määrää.

5 Tuloverot ja laskennalliset verot

5.1 Tuloverot

Laatimisperiaatteet

Konsernin tuloslaskelman verokulu muodostuu konserniyhtiöiden raportointikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempiin raportointikausiin kohdistuvista veronoikaisuista sekä laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella.

Tuloverot

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	49 568	57 460
Aikaisempien tilikausien tuloverot	-285	-398
Laskennalliset verot	-788	1 355
Yhteensä	48 495	58 417

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot

	1-12/2021	1-12/2020
Eläkejärjestelyiden uudelleen arvostaminen (tuotto -/kulu +)	7 239	-14 854

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan 20,0 %:n verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytys

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tulos ennen veroja	242 285	278 282
Konsernin verot laskettuna kotimaan verokannalla	48 457	55 656
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriävien verokantojen vaikutus	354	636
Verovapaat tuotot	-728	-853
Vähennyskelvottomat kulut	750	843
Vahvistettujen tappioiden hyödyntäminen	29	-445
Verot edellisiltä tilikausilta	-285	-398
Osinkojen lähdeverovaraus		1 364
Aikaisempien tilikausien laskennallisten verojen muutos	424	922
Muut erät	-506	693
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	48 495	58 417
Efektiivinen verokanta	20,0 %	21,0 %

5.2 Laskennalliset verot

Laatimisperiaatteet

Laskennallinen vero lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Konserniyhtiöiden vahvistetuista verotuksellisista tappioista lasketaan verosaaminen vain siihen määrään asti, johon niitä arvioidaan voitavan tulevaisuudessa hyödyntää. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä tai käytännössä hyväksytyjä verokantoja.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut koskien laskennallisia verosaamisia ja -velkoja

Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä erityisesti laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryhtiöillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää. Ennusteissa käytettävät tekijät voivat poiketa toteutuneista, mikä voi johtaa verosaamisten kulukirjauksiin tuloslaskelmassa.

- - - - -

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennalliset verosaamiset

1 000 EUR	2021	2020
Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät erät	2 801	3 213
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	2 342	1 167
Eläkevelvoitteet	990	4 002
Muut vähennyskelpoiset väliaikaiset erot	1 426	4 037
Yhteensä	6 569	8 417

Laskennalliset verovelat

1 000 EUR	2021	2020
Poistoero ja varaukset	26 235	24 662
Eläkesaaminen	2 990	
Vaihto-omaisuuteen aktivoidut kulut	2 178	2 686
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	2 550	1 957
Yhteensä	33 954	29 305

Laskennallisten verojen muutokset

1 000 EUR	2021	2020
Eläkesaamiset ja -velvoitteet	-6 002	14 457
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	1 175	-972
Vaihto-omaisuuteen aktivoidut kulut	507	584
Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvät erät	-412	-412
Poistoero ja varaukset	-1 574	211
Vähennyskelpoiset tappiot ja muut jaksotuserot	-191	-381
Yhteensä	-6 497	13 487

Tilikauden aikana laskennallisia veroja on kirjattu 7,2 (2020: 14,4) miljoonaa euroa konsernin laajaan tulokseen. Omaan pääomaan kirjatut tuloverot lisäsivät 31.12.2021 omaa pääomaa 3,2 (2020: 10,5) miljoonalla eurolla.

6 Rahoitus- ja pääomarakenne

6.1 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

Laatimisperiaatteet

Luokittelu

Konsernin rahoituserät kirjataan ja arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Varojen luokittelu riippuu yrityksen määrittelemistä liiketoimintamalleista sekä rahoitusvarojen sopimusperusteisista rahavirroista. Luokittelu voi muuttua liiketoimintamallin muuttuessa. Tase-eräkohtainen luokittelu löytyy rahoitusvarojen ja -velkojen koskevasta liitetiedosta.

1. Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat

Kun liiketoimintamallin tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja rahavirrat perustuvat yksinomaan pääoman ja korkojen maksuun, luokitellaan varat jaksotettuun hankintamenuun. Konsernin rahoitusvaroista myyntisaamiset, muut saamiset ja rahavarat on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusvelat on johdannaisia lukuun ottamatta luokiteltu jaksotettuun hankintamenuun.

2. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kun perusteena ei ole sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen eikä sekä rahavirtojen kerääminen että myyminen tai jotka on alkuperäisen luokittelun yhteydessä luokiteltu kyseiseen luokkaan. Konsernin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat koostuvat johdannaisista, osakkeista ja osuuksista sekä rahamarkkinasijoituksista. Rahoitusveloista johdannaiset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä erääntyvä rahoituserä sisältyy taseessa pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin. Mikäli rahoitusvara erääntyy tai se on tarkoitus pitää alle 12 kuukautta raportointikauden päättymispäivästä, se sisältyy taseen lyhytaikaisiin varoihin. Käytössä olevat pankkitilien luottolimitit sekä emitoidut yritystodistukset kuuluvat lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin samoin kuin pitkäaikaisten korollisten velkojen seuraavan 12 kuukauden aikana lyhennettävä osuus.

Kirjaaminen ja arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäiväkäytännön mukaisesti kirjanpitoon lukuun ottamatta johdannaisia, jotka kirjataan hankintapäivänä. Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat kirjataan alun perin myös käypään arvoon, mutta arvossa huomioidaan transaktiomenot. Alkuperäisen arvostamisen jälkeen näiden rahoitusvarojen arvo määritetään jaksotettuun hankintamenuun käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja vähentämällä mahdollinen arvonalentuminen. Arvonalentumisesta johtuvat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon ja transaktiomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Käypä arvo perustuu raportointikauden päättymispäivän markkinahintaan.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattuja johdannaisvelkoja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteiset oikeudet rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Velat kirjataan pois taseesta kun velka on lakannut olemasta.

Arvon alentuminen

Konsernissa arvioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko näyttöä siitä, että jonkin konsernin rahoitusvaroihin kuuluvan erän osalta on odotettavissa luottotappioita.

Arvon alentumisia arvioidaan kahdella eri tavalla, joko perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään seuraavien 12 kuukauden ajalta tai perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään rahoitusvaran koko elinkaaren aikana. Lähtökohtaisesti aikajaksona käytetään seuraavia 12 kuukautta, ellei ole erityisiä perusteita rahoitusvaran merkittävästi lisääntyneeseen luottoriskiin.

Kriteerejä, joiden perusteella konsernissa todetaan, että luottoriski on merkittävästi lisääntynyt:

- liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet
- sopimusehtojen rikkominen, kuten maksujen laiminlyönti tai maksusuoritusten merkittävä viivästyminen
- velallisen konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn todennäköisyys

Myyntisaamisten osalta yhtiö noudattaa yksinkertaistettua mallia, jonka pohjana on eräänntyneiden saamisten määrä ja ikäjakauma. Myyntisaamisiin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia, jolloin odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan koko rahoitusvaran elinkaaren ajalta. Varusmatriisin pohjatietona käytetään historiallista informaatiota luottotappioista, ja sitä oikaistaan tarvittaessa arviolla tulevaisuuden näkymistä.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, jolloin vastaerä pienentää rahoitusvaroihin kuuluvaa erää. Kirjaaminen tapahtuu seuraavan raportointihetken yhteydessä.

Rahavarat

Rahavaroihin sisältyvät käteisvarat, pankkitilien varat, pankkitalletukset sekä likvidit korkosijoitukset. Likvidit korkosijoitukset ovat pankkien ja yritysten emittoimia sijoitus- ja yritystodistuksia, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään 3 kuukautta.

Rahavirtalaskelmassa taseen rahavaroihin rinnastetaan rahamarkkinasijoitukset, jotka ovat myytävissä olevia korkosijoituksia ja joiden alkuperäinen maturiteetti on yli 3 ja enintään 12 kuukautta, sekä likvidi korkorahasto. Rahamarkkinasijoitukset ovat osa konsernin aktiivista kassanhallintaa.

Johdannaisinstrumentit

Johdannaisinstrumentit luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi ja kirjataan alun perin johdannais sopimuksen solmimispäivänä käypään arvoon, ja sen jälkeen arvostetaan käypään arvoon raportointikauden päättämispäivän markkinakurssiin. Johdannaiset esitetään taseessa muissa saamisissa ja veloissa. Konserni ei sovelta suojauslaskentaa valuuttamääräisiä tase-eriä ja erittäin todennäköisiä ennakoituja rahavirtoja suojaaviin valuuttajohdannaisiin, vaikka ne konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti on hankittu suojaavassa tarkoituksessa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien johdannaisien käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä raportointikaudella, jonka aikana ne syntyvät, joko Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai Rahoitustuottoihin ja -kuluihin riippuen siitä, onko suojattu operatiivisia vai rahoituseriä.

Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

	2021				2020
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattu	Tase-erien kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
1 000 EUR					
Muut sijoitukset		204	204	204	204
Muut pitkäaikaiset saamiset	346		346	346	459
Pitkäaikaiset varat yhteensä	346	204	549	549	663
Myyntisaamiset	174 797		174 797	174 797	157 352
Muut saamiset	1 231		1 231	1 231	1 813
Rahavarat	216 682		216 682	216 682	294 373
Johdannaiset		88	88	88	293
Lyhytaikaiset varat yhteensä	392 710	88	392 798	392 798	453 831
Rahoitusvarat yhteensä	393 056	292	393 347	393 347	454 494
Pitkäaikaiset korolliset velat	104 665		104 665	103 489	105 464
Muut pitkäaikaiset velat	63		63	63	56
Pitkäaikaiset velat yhteensä	104 728		104 728	103 551	105 520
Ostovelat	89 560		89 560	89 560	86 732
Muut lyhytaikaiset velat	14 088		14 088	14 088	15 045
Lyhytaikaiset korolliset velat	3 766		3 766	3 766	3 067
Johdannaiset		109	109	109	220
Lyhytaikaiset velat yhteensä	107 415	109	107 524	107 524	105 064
Rahoitusvelat yhteensä	212 143	109	212 252	211 075	210 584

Taseessa johdannais sopimukset sisältyvät muihin saamisiin ja muihin velkoihin.

Rahoituksen rahavirtaan kuuluvien rahoitusvelkojen erittely

	2021			2020
	Rahavirrat	Muut muutokset, joihin ei liity maksua	Yhteensä	Yhteensä
1 000 EUR				
Pitkäaikaiset korolliset velat		-799	104 665	105 464
Lyhytaikaiset korolliset velat		700	3 766	3 067

Muut muutokset, joihin ei liity maksua, johtuvat uusista vuokrasopimuksista sekä vuokrasopimusten luokittelusta pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin sopimuskauden aikana.

Käyvän arvon määrittäminen ja hierarkia

Käypään arvoon taseessa arvostetut rahoitusinstrumentit on ryhmitelty arvostustekniikasta riippuen kolmeen hierarkiatasoon seuraavasti

1 000 EUR	2021			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		88		88
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			204	204
Varat yhteensä		88	204	292

Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-109		-109
Velat yhteensä		-109		-109

1 000 EUR	2020			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		293		293
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			204	204
Varat yhteensä		293	204	497

Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-220		-220
Velat yhteensä		-220		-220

Tason 1 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin syöttötietoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jolloin siirron aiheuttama tapahtuma on toteutunut.

6.2 Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää markkinariskeistä ja vastapuoliriskistä aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa riittävä maksuvalmius.

Rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteet on määritelty konsernin rahoituspolitiikassa, jonka muutokset hyväksyy joko emoyhtiön hallitus tai toimitusjohtaja ja jonka toteuttamisesta konsernin rahoitusosasto vastaa. Rahoitustoiminnot on keskitetty konsernin rahoitusosastolle.

6.2.1 Markkinariski

Konserni altistuu markkinariskille valuuttakurssin, markkinakoron ja sähkön hinnan osalta.

6.2.1.1 Valuuttakurssiriski

Konsernin valuuttakurssiriski on jaettu transaktioriskiin ja translaatoriskiin.

Transaktioriski

Transaktioriski muodostuu ulkomaan valuutan määräisistä liiketoiminnallisista (mm. myynnit ja ostot) ja rahoituksellisista (mm. lainat, talletukset ja korkovirrat) tase-eristä ja tulevista ennustetuista kassavirroista. Ennustetuissa kassavirroissa huomioidaan seuraavan 12 kuukauden erät. Transaktioriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Rahoituspolitiikan mukaisesti merkittävien valuuttojen tase-erät suojataan normaalisti välillä 90–105 % ja 12 kuukauden ennakoituiden kassavirrat välillä 0–50 %. Suojausinstrumentteina käytetään enintään 12 kuukauden pituisia valuuttajohdannaisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät liiketoiminnallisten erien valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Puolan zloty, Norjan kruunu, Venäjän rupla, Japanin jeni ja Ison-Britannian punta. Minkään yksittäisen valuutan osuus kokonaispositiosta ei ole merkittävä. Alla on erittely näiden valuuttojen positiosta.

1 000 EUR, 31.12.	USD	SEK	PLN	Muut	Yhteensä	
				merkittävät	2021	2020
				valuutat		
Taseen nettopositio	13 177	5 457	7 938	26 002	52 574	33 509
Ennustettu nettopositio (12 kk)	46 310	38 504	27 125	34 846	146 784	135 723
Nettopositio yhteensä	59 487	43 961	35 062	60 848	199 358	169 232
Suojaavat valuuttajohdannaiset	-15 893	-8 634	-6 934	-3 834	-35 295	-30 733
Avoim nettopositio yhteensä	43 594	35 328	28 128	57 014	164 063	138 499

Konsernin sisäiset lainat ja talletukset ovat tytäryhtiön paikallisessa valuutassa ja näistä merkittävimmät on suojattu täysimääräisesti valuutanvaihtosopimuksilla.

Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin riippuen siitä, onko operatiivisesti tarkasteltuna suojattu myyntituottoja vai rahoitusvaroja ja -velkoja.

Translaatoriski

Translaatoriski muodostuu euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omista pääomista. Näiden tytäryhtiöiden oma pääoma 31.12.2021 oli 63,2 (2020: 62,2) miljoonaa euroa. Merkittävin translaatoriski muodostuu Ison-Britannian punnasta. Translaatioposiitiota ei ole suojattu.

Herkkyyshanalyysi

Valuuttakurssien muutosten vaikutusta konsernin tulokseen (ennen verovaikutusta) tilinpäätöshetkellä on kuvattu alla merkittävien valuuttojen osalta. Herkkyyshanalyysissä oletetaan valuuttakurssimuutosten olevan +/- 10 % (vieras valuutta heikkenee/vahvistuu 10 %) ja muiden tekijöiden pysyvän muuttumattomina. IFRS 7:n mukainen herkkyyshanalyysi sisältää ainoastaan taseessa olevat rahoitusvarat ja -velat ja siten analyysissä ei ole huomioitu positioon kuuluvaa ennustettua seuraavan 12 kuukauden valuuttavirtaa. Herkkyyshanalyysissä ei huomioida myöskään mahdollista translaatiopositiota. Jos konserni ei sovelle suojauslaskentaa, niin kaikki valuuttakurssien muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjautuvat tulosvaikutteisesti suoraan tuloslaskelmaan.

1 000 EUR	Vaikutus tulokseen	
	2021	2020
+/- 10 % muutos valuuttakursseissa	-1 571/ 1 920	-252/308

6.2.1.2 Sähkön hintariski

Hintariskillä tarkoitetaan sähkömarkkinahintojen muutoksista aiheutuvaa riskiä. Sähkön markkinahinta vaihtelee runsaasti mm. sääolosuhteiden, vesitilanteen sekä päästökaupan mukaan. Konserni hankkii käyttämänsä sähköenergian osittain kiinteähintaisena sopimuksena ja osittain Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena ja altistuu jälkimmäisen osalta sähkön hintavaihtelulle. Tätä hintariskiä ei suojata.

6.2.1.3 Korkoriski

Korkotason muutokset vaikuttavat konsernin rahavirtaan ja tulokseen. Konsernin korollinen vieras pääoma oli 31.12.2021 yhteensä 108,4 (2020: 108,5) miljoonaa euroa, joka koostuu pitkäaikaisesta lainasta ja vuokrasopimusveloista. Pitkäaikainen laina 100 miljoonaa euroa on sidottu kiinteään korkoon ja täten markkinakoroissa tapahtuvat muutokset eivät vaikuta konsernin rahavirtaan tai tulokseen.

6.2.2 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskin toteutuessa konsernin vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan ja tämän seurauksena konsernilta jää varoja saamatta. Maksimi luottoriski 31.12.2021 oli 393,2 (2020: 454,3) miljoonaa euroa, joka koostui rahoitusvaroista vähennettynä rahoitusveloissa olevien johdannaisten arvoilla (liite 6.1). Pääasialliset riskit liittyvät myyntisaamisiin sekä rahavaroihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee konserniyhtiöiden vastapuolina toimivien rahoituslaitosten luottokelpoisuusvaatimukset. Vastapuolille on luottokelpoisuuden ja vakavaraisuuden perusteella määritetty limiitit, joita seurataan ja ylläpidetään säännöllisesti. Rahamarkkinasijoitusten pituus on maksimissaan 12 kuukautta.

Konsernin asiakasluottopolitiikka määrittelee asiakkaiden luokittelun ja limiittien määrittelyn perusteet sekä tavat, joilla luottoriskiä hallitaan. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja taloudellista tilannetta seurataan ja tehokasta perintää toteutetaan säännöllisesti. Luottoriskiä voidaan pienentää vaatimalla maksuehdoksi ennakkomaksua tai maksun vakuudeksi remburssia tai pankkitakausta sekä käyttämällä luottovakuutuksia. Lääketeollisuudessa myyntisaamiset tyypillisesti keskittyvät eri maantieteellisten alueiden jakelijoille. Tietyissä maissa konserni myy myös suoraan paikallisille sairaaloille. 25 suurinta asiakasta muodosti 72,3 % myyntisaamisista 31.12.2021 (2020: 73,9 %). Myyntisaamisiin ei uskota sisältyvän oleellista riskiä (liite 3.6). Tilikauden tulosvaikutteisesti kirjatut luottotappiot olivat nettona -0,0 (2020: 0,0) miljoonaa euroa.

6.2.3 Maksuvalmiusriski

Konsernin tavoitteena on säilyttää hyvä maksuvalmiusasema kaikissa olosuhteissa. Maksuvalmiutta turvaavat liiketoiminnan kassavirta sekä rahavarat ja muut rahamarkkinasijoitukset. Yhtiöllä on 100 miljoonan euron sitovat, nostamattomat kahdenkeskiset luottolimiitit, jotka erääntyvät vuonna 2024. Euroopan investointipankin (EIB) kanssa on joulukuussa 2021 allekirjoitettu 100 miljoonan euron lainasopimus, jota ei ole 31.12.2021 nostettu. Tämän lisäksi konsernilla on 100 miljoonan euron vahvistamaton yritystodistusohjelma, josta tilinpäätöshetkellä ei ollut laskettu liikkeelle yritystodistuksia.

Konsernin korollinen velka 31.12.2021 oli 108,4 (2020: 108,5) miljoonaa euroa, joka koostui EIB:ltä nostetusta kiinteäkorkoisesta 100 miljoonan euron lainasta sekä vuokrasopimusveloista. Vuokrasopimusvelat pois lukien korollisten velkojen keskimaturiteetti on 4,2 vuotta (2020: 5,2 vuotta). Konsernin rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset 31.12.2021 olivat 216,7 (2020: 294,4) miljoonaa euroa. Ylimääräisiä kassavaroja sijoitettaessa turvataan konsernin likviditeetti käyttämällä pääsääntöisesti lyhytaikaisia, hyvän luottokelpoisuuden omaavia euromääräisiä korkoinstrumentteja. Jokaiselle sijoituskohteelle on määritelty kohdekohtainen limiitti.

Rahoitusvelkojen, koronmaksujen ja johdannaissopimusten ennustetut diskonttaamattomat rahavirrat

1 000 EUR, 31.12.2021	2022	2023	2024	2025	2026–	Yhteensä
Lainojen lyhennykset	11 765	11 765	11 765	11 765	52 941	100 000
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	3 766	2 358	949	423	866	8 362
Koronmaksut	285	211	158	124	255	1 033
Rahavirta yhteensä, korolliset rahoitusvelat	15 816	14 334	12 872	12 312	54 062	109 395
Ostovelat	89 560					89 560
Muut korottomat velat	14 151				41	14 192
Rahavirta yhteensä, korottomat rahoitusvelat	103 711				41	103 752
Johdannaissopimukset, kassaanmaksut	88					88
Johdannaissopimukset, kassastamaksut	-109					-109
Rahavirta yhteensä, johdannaissopimukset	-21					-21
Rahavirta yhteensä, kaikki	119 506	14 334	12 872	12 312	54 103	213 126

1 000 EUR, 31.12.2020	2021	2022	2023	2024	2025–	Yhteensä
Lainojen lyhennykset		11 765	11 765	11 765	64 706	100 000
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	3 067	2 287	1 417	989	771	8 531
Koronmaksut	303	219	199	180	379	1 280
Rahavirta yhteensä, korolliset rahoitusvelat	3 370	14 271	13 381	12 934	65 856	109 811
Ostovelat	86 732					86 732
Muut korottomat velat	15 101				41	15 142
Rahavirta yhteensä, korottomat rahoitusvelat	101 833				41	101 874
Johdannaissopimukset, kassaanmaksut	293					293
Johdannaissopimukset, kassastamaksut	-220					-220
Rahavirta yhteensä, johdannaissopimukset	72					72
Rahavirta yhteensä, kaikki	105 276	14 271	13 381	12 934	65 897	211 758

Vaihtuvakorkoisten lainojen koronmaksuja arvioitaessa on käytetty termiinikorkoja tai keskimääräistä sopimuksen mukaista viitekorkoa.

6.2.4 Pääomarakenteen hallinta

Konsernin taloudellisissa päämäärissä on pääomarakenteeseen liittyen määritetty tavoitteeksi säilyttää omavaraisuusaste, konsernin oma pääoma suhteessa taseen loppusummaan, vähintään 50 %:n tasolla. Tämä omavaraisuusaste ei ole yhtiön näkemys optimaalisesta pääomarakenteesta, vaan se on osa kokonaisuutta, jossa määritellään toiminnan kasvuun ja kannattavuuteen liittyviä tavoitteita sekä yhtiön osingonjakopolitiikka.

Yhtiön luottolimiittisopimusten ehtoissa on määritelty kovenantteja, joiden rikkoutuessa velkojalla on halutessaan oikeus eräännyttää velka ennakaisesti. Kovenanttien laskennassa käytetyt tunnusluvut on laskettu lainasopimuksessa olevien laskentakaavojen mukaisesti. Seuraavissa taulukoissa on esitetty lainoissa määriteltyjen taloudellisten kovenanttien tasot ja niiden vastaavat arvot 31.12.2021.

TALOUDELLISET KOVENANTIT	Vaatus
Konsernin omavaraisuusaste	>30 %
Konsernin korolliset nettovelat / EBITDA	<3,0

Konsernin omavaraisuusaste

	2021	2020
Oma pääoma, 1 000 EUR	747 901	731 311
Taseen loppusumma, vähennettynä saaduilla ennakoilla, 1 000 EUR	1 097 926	1 097 193
Omavaraisuusaste, %	68,1 %	66,7 %

Konsernin korolliset nettovelat / konsernin EBITDA

1 000 EUR	2021	2020
Korolliset nettovelat	-108 251	-185 842
EBITDA	289 070	336 523
Korolliset nettovelat / EBITDA	-0,37	-0,55

6.3 Oma pääoma

Laatimisperiaatteet

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään verovaikutuksilla oikaistuina omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä. Jos jokin konserniin kuuluva yritys ostaa yhtiön osakkeita, maksettu vastike ja hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot vähennetään omasta pääomasta.

Käyttöraho ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältyvät osakeyhtiölain mukaisesti jakokelpoisiin varoihin.

Osakepääoman muutokset

	A-osakkeita	B-osakkeita	Yhteensä	Osakepääoma milj. EUR
1.1.2020 osakkeita yhteensä	36 335 463	104 922 365	141 257 828	92,2
Mitätöity tilikauden aikana	-63 650	-59 900	-123 550	
1.1.–31.12. A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi	-1 149 020	1 149 020		
31.12.2020 osakkeita yhteensä	35 122 793	106 011 485	141 134 278	92,2
1.1. - 31.12.2021 A-osakkeita muunnettu B-osakkeiksi	-309 587	309 587		
31.12.2021 osakkeita yhteensä	34 813 206	106 321 072	141 134 278	
31.12.2021 yhtiön hallussa olevat omat osakkeet		571 314	571 314	
31.12.2021 osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita	34 813 206	105 749 758	140 562 964	
31.12.2021 ääniä yhteensä ilman omia osakkeita	696 264 120	105 749 758	802 013 878	

Orionilla oli 31.12.2021 yhteensä 141 134 278 (2020: 141 134 278) osaketta, joista A-osakkeita oli 34 813 206 (2020: 35 122 793) kappaletta ja B-osakkeita 106 321 072 (2020: 106 011 485) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (2020: 92 238 541,46) euroa. Joulukuun 2021 lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 571 314 (2020: 671 082) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.12.2021 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 802 013 878 (2020: 807 796 263) ääntä.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Orionin osakkeilla ei ole nimellisarvoa. A- ja B-osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on noin 0,65 euroa osakkeelta.

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärän puitteissa. Vuoden 2021 aikana osakkeita muunnettiin yhteensä 309 587 kappaletta.

Orionin yhtiöjärjestyksen mukaan kaikkien osakkeiden vähimmäismäärä on yksi (1) ja enimmäismäärä on 1 000 000 000 osaketta. Yhtiössä voi olla enintään 500 000 000 A-osaketta ja 1 000 000 000 B-osaketta.

Orionin varsinainen yhtiökokous 25.3.2021 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 14 000 000 uuden B-sarjan osakkeen antamisesta. Osakeantivaltuuus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.3.2019 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus on oikeutettu päättämään osakeannista luovuttamalla enintään 850 000 yhtiön hallussa olevaa B-osaketta. Osakeantivaltuus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutuksen ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 26.3.2019.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Hallitus ehdottaa, että 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 1,50 euroa osakkeelta ja jaettavaksi lahjoituksina 350 000 euroa, ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään Orion Oyj:n vapaaseen omaan pääomaan.

Muut rahastot

1 000 EUR	2021	2020
Käyttörahas	489	489
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	886	886
Vararahastot	1 948	2 020
Yhteensä	3 323	3 395

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot ja muu voitonjako

Tilikaudella 2021 osinkoa jaettiin 1,50 (2020: 1,50) euroa osakkeelta. Lisäksi voittovaroista jaettiin lahjoituksina 0,4 (2020: 0,3) miljoonaa euroa.

6.4 Korolliset velat

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo 2021	Käypä arvo 2021	Kirjanpitoarvo 2020	Käypä arvo 2020
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000	98 823	100 000	97 512
Vuokrasopimusvelat	4 665	4 665	5 464	5 464
Pitkäaikaiset yhteensä	104 665	103 489	105 464	102 976

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo 2021	Käypä arvo 2021	Kirjanpitoarvo 2020	Käypä arvo 2020
Vuokrasopimusvelat	3 766	3 766	3 067	3 067
Lyhytaikaiset yhteensä	3 766	3 766	3 067	3 067

Vuokrasopimusvelkojen käypänä arvona voidaan pitää niiden kirjanpitoarvoa sopimusten lyhytaikaisuuden vuoksi.

Velkojen käypä arvo on määritetty diskonttaamalla tulevat ennakoitavat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa tilinpäätöshetkellä. Tilinpäätöspäivän markkinakorkona käytettiin 0 %, jonka päälle on diskonttauksessa lisätty yritysکوhtainen marginaali.

6.5 Rahavarat

1 000 EUR	Kirjanpitoarvo 2021	Käypä arvo 2021	Kirjanpitoarvo 2020	Käypä arvo 2020
Käteinen raha ja pankkitilit	216 682	216 682	294 373	294 373
Yhteensä	216 682	216 682	294 373	294 373

Rahavaroihin sisältyvät rahamarkkinasijoitukset ovat pankkien ja yritysten emittoimia sijoitus- ja yritystodistuksia ja pankkitalletuksia, joiden maturiteetti on hankintahetkellä enintään 3 kuukautta.

6.6 Muut sijoitukset

Muut sijoitukset, 31.12.2021 tasearvoltaan 0,2 (2020: 0,2) miljoonaa euroa, sisältävät listaamattomien yhtiöiden osakkeita ja osuuksia. Ne esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

6.7 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot ja maturiteetti

1 000 EUR	2021	2020
Valuuttajohdannaiset		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	30 428	20 568
Valuuttaoptiot	30 237	30 590

Kaikkien johdannaisten maturiteetti on alle vuoden.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

1 000 EUR	2021			2020
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Netto
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa				
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	32	-81	-49	64
Valuuttaoptiot	56	-28	28	8

Kaikki johdannaiset ovat OTC-johdannaisia ja niiden käypänä arvona on käytetty tilinpäätöspäivänä saatavilla olevia markkinanoteerauksia. Johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseessa bruttomääräisinä. Pankkien kanssa solmitut johdannaisehdot mahdollistavat netotuksen mm. maksuhäiriö- tai konkurssitilanteessa. Tilinpäätöshetkellä netotuksen jälkeinen vastapuoliriskin määrä Orionille oli 0,0 (2020: 0,5) miljoonaa euroa ja vastapuolille 0,0 (2020: 0,0) miljoonaa euroa.

6.8 Ehdolliset velat ja vastuut

Laatimisperiaatteet

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetiedoissa.

- - - - -

Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 EUR	2021	2020
Annetut vakuudet omista sitoumuksista		
Takaukset	6 957	7 057
Muut	251	251

Sitoumukset

Orionilla on aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevia sitoumuksia, jotka kohdistuvat lähinnä olemassa oleviin tehtaisiin ja toimitiloihin Suomessa.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävänä oikeudellisina asioina.

7 Muut liitetiedot

7.1 Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin Orion-konsernissa katsotaan kuuluvan emoyhtiö Orion Oyj, tytäryritykset, osakkuusyritykset, yhteisyritykset, Orion Oyj:n hallituksen jäsenet, Orion-konsernin johtoryhmän jäsenet, edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet, edellä mainittujen henkilöiden määräysvalta-yhteisöt sekä Orionin Eläkesäätiö.

Lähipiiriliiketoimet

Konsernin olennaiset lähipiiritapahtumat liittyvät Orionin Eläkesäätiölle maksettuihin eläkemaksuihin sekä Lääkärikeskus Aava Oy:ltä hankittuihin palveluihin. Lääkärikeskus Aava Oy:ltä ostettiin palveluita tilikauden 2021 aikana 0,3 (2020: 0,2) miljoonalla eurolla. Konsernin velka Lääkärikeskus Aava Oy:lle tilikauden 2021 lopussa oli 0,0 (2020: 0,0) miljoonaa euroa.

Johdon työsuhde-etuudet

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	6 481	6 987
Osakepalkkiot	1 430	1 195
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	490	490

Palkat ja palkkiot

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Toimitusjohtaja Timo Lappalainen	1 800	1 634
Mikael Silvennoinen, puheenjohtaja	124	112
Timo Maasilta, varapuheenjohtaja	77	81
Kari Jussi Aho	59	52
Pia Kalsta	59	58
Ari Lehtoranta	72	59
Veli-Matti Mattila	56	
Hilpi Rautelin	73	59
Eija Ronkainen	59	58
Heikki Westerlund		18
Hallituksen jäsenet yhteensä	578	498

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikäksi on sovittu 60 vuotta ja eläketasoksi 60 % sovitusta eläkepalkasta. Emoyhtiön toimitusjohtajan lakisääteisestä eläkkeestä on tilikauden 2021 aikana kirjattu kuluja 164 (2020: 93) tuhatta euroa ja lisäeläkkeestä 677 (2020: 561) tuhatta euroa.

Lainat, takaukset ja muut vakuudet lähipiirissä

Orion Oyj:llä on 0,3 miljoonan euron korollinen lainasaaminen Hangon Puhdistamo Oy:ltä.

7.2 Tilintarkastajan palkkiot

1 000 EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tilintarkastus	319	256
Tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	15	21
Veroneuvonta	10	4
Yhteensä	344	281

7.3 Konserniyritykset

Konserniyritykset 31.12.2021

	Konserni		Emoyhtiö	
	Omistus- osuus %	Äänivalta- osuus %	Omistus- osuus %	Äänivalta- osuus %
Lääke liiketoiminta				
Emoyhtiö Orion Oyj, Espoo				
Fermion Oy, Espoo	100,00	100,00	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Tonttuvainio, Espoo	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Export Oy, Espoo ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
Saiph Therapeutics Oy, Espoo ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
FinOrion Pharma India Pvt. Ltd., Intia	100,00	100,00	95,00	95,00
OOO Orion Pharma, Venäjä	100,00	100,00		
Orion Pharma (AUS) Pty Ltd., Australia ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (Austria) GmbH, Itävalta	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (Ireland) Ltd., Irlanti	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (NZ) Ltd, Uusi-Seelanti ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (UK) Ltd., Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma A/S, Tanska	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma AB, Ruotsi	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma AG, Sveitsi	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma AS, Norja	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma BVBA, Belgia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma d.o.o., Slovenia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma East LLP, Kazakstan	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma GmbH, Saksa	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Hellas, Pharmakeftiki Mepe, Kreikka	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Kft., Unkari	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (MY) SDN. BMD., Malesia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Poland Sp. z o.o., Puola	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma (SG) Pte. Ltd., Singapore	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Romania S.R.L., Romania	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma S.L., Espanja	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma S.r.l., Italia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma s.r.o., Slovakia	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma s.r.o., Tsekki	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma SA, Ranska	100,00	100,00	100,00	100,00
Orion Pharma Thai Co, Ltd., Thaimaa	100,00	100,00	99,00	99,00
Orion Pharma Inc., USA ¹	100,00	100,00	100,00	100,00
OrionFin Unipessoal, Lda., Portugali	100,00	100,00	100,00	100,00
OÜ Orion Pharma Eesti, Viro	100,00	100,00	100,00	100,00
TOV Orion Pharma Ukraine, Ukraina	100,00	100,00	95,00	95,00
UAB Orion Pharma, Liettua	100,00	100,00	100,00	100,00

¹ Yhtiöt eivät harjoita liiketoimintaa.

Konsernissa ei ole 1/5-osan tai sitä suuremman omistusosuuden kohteena olevia yrityksiä, joita ei ole yhdistelty osakkuus- tai tytäryhtiöinä.

7.4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeen ei ole olennaisia tapahtumia.

Emoyhtiö Orion Oyj:n tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma

EUR	Liitetieto	1-12/2021	1-12/2020
Liikevaihto	1	912 829 188,46	944 878 895,04
Liiketoiminnan muut tuotot	2	12 594 181,76	14 097 238,82
Liiketoiminnan kulut	3,4	-657 518 886,43	-660 963 564,37
Poistot ja arvonalentumiset	4	-32 812 702,31	-43 739 190,00
Liikevoitto		235 091 781,48	254 273 379,49
Rahoitustuotot ja -kulut	5	11 409 835,57	3 912 908,14
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		246 501 617,05	258 186 287,63
Tilinpäätössiirrot	6	4 537 605,04	11 797 075,76
Tuloverot	7	-46 362 755,08	-53 593 920,90
Tilikauden voitto		204 676 467,01	216 389 442,49

Orion Oyj

Tase

VASTAAVAA

EUR	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Aineettomat oikeudet		52 737 640,57	26 599 684,31
Muut pitkävaikutteiset menot		2 451 137,10	2 556 529,91
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	8	55 188 777,67	29 156 214,22
Maa-alueet		4 011 999,83	4 191 579,23
Rakennukset ja rakennelmat		151 278 987,88	148 670 994,66
Koneet ja kalusto		78 268 821,89	75 721 354,06
Muut aineelliset hyödykkeet		1 704 944,49	1 356 534,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		21 837 647,66	16 951 228,38
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	9	257 102 401,75	246 891 691,09
Osuudet saman konsernin yrityksissä		67 219 430,21	67 248 219,21
Muut sijoitukset		203 581,64	203 581,64
Sijoitukset yhteensä	10	67 423 011,85	67 451 800,85
Pysyvät vastaavat yhteensä		379 714 191,27	343 499 706,16
Vaihto-omaisuus	11	182 504 339,50	185 810 631,22
Pitkäaikaiset saamiset	12	265 479,50	361 978,48
Myyntisaamiset	13	152 098 811,04	132 691 112,77
Muut lyhytaikaiset saamiset	13	65 610 634,76	54 419 577,21
Rahat ja pankkisaamiset		156 036 416,21	232 622 885,38
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		556 515 681,01	605 906 185,06
Vastaavaa yhteensä		936 229 872,28	949 405 891,22

VASTATTAVAA

EUR	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Osakepääoma		92 238 541,46	92 238 541,46
Käyttörahassto		488 812,82	488 812,82
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		886 138,16	886 138,16
Kertyneet voittovarant		264 505 653,28	259 310 656,79
Tilikauden voitto		204 676 467,01	216 389 442,49
Oma pääoma yhteensä	14	562 795 612,73	569 313 591,72
Tilinpäätössiirtojen kertymä	15	100 958 961,88	95 996 566,92
Pakolliset varaukset	16	445 271,35	558 883,99
Lainat rahoituslaitoksilta		100 000 000,00	100 000 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	17	100 000 000,00	100 000 000,00
Ostovelat		79 309 320,72	81 415 481,10
Muut lyhytaikaiset velat		92 720 705,60	102 121 367,49
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	18	172 030 026,32	183 536 848,59
Vastattavaa yhteensä		936 229 872,28	949 405 891,22

Orion Oyj

Rahoituslaskelma

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Liikevoitto	235 106 801,74	254 273 379,49
Poistot ja arvonalentumiset	32 812 702,31	43 739 190,00
Muut oikaisut	-4 396 217,19	3 184 517,96
Oikaisut liikevoittoon yhteensä	28 416 485,12	46 923 707,96
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-25 288 922,20	83 533 819,84
Vaihto-omaisuuden muutos	3 306 291,72	-20 601 605,45
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-22 897 294,21	5 499 599,98
Käyttöpääoman muutos yhteensä¹	-44 879 924,69	68 431 814,37
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 960 974,39	-5 303 577,63
Saadut osingot ²	12 285 340,27	5 358 808,48
Saadut korot ja muut rahoitustuotot ²	1 042 686,77	3 673 573,50
Maksetut verot	-37 600 975,08	-57 384 700,90
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	192 409 439,74	315 973 005,27
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-33 061 917,57	-6 006 298,70
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-36 797 029,74	-28 105 270,85
Aineettomien hyödykkeiden myynnit		3 500,00
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	4 636 918,60	902 039,05
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	28 789,00	-3 255 024,32
Muiden sijoitusten myynti		24 386,29
Lainasaamisten takaisinmaksut	98 000,00	173 113,71
Investointien rahavirta yhteensä	-65 095 239,71	-36 263 554,82
Pitkäaikaisten lainojen nostot		100 000 000,00
Lyhytaikaisten lainojen nostot	10 187 611,96	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-10 903 252,91	-26 470 905,36
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-211 185 028,25	-211 089 299,36
Saadut konserniavustukset	8 000 000,00	8 000 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-203 900 669,20	-129 560 204,72
Rahavarojen muutos	-76 586 469,17	150 149 245,73
Rahavarat tilikauden alussa ³	232 622 885,38	82 473 639,65
Rahavarojen muutos	-76 586 469,17	150 149 245,73
Rahavarat tilikauden lopussa ³	156 036 416,21	232 622 885,38

¹Emoyhtiön ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden välisten lyhytaikaisten lainojen ja saamisten muutokset sisältyvät bruttomääräisinä emoyhtiön käyttöpääoman muutokseen.

²Tytäryhtiöiden maksamat osingot ja korot sisältyvät emoyhtiön liiketoiminnan rahavirtaan.

³Rahavarat sisältävät rahojen ja pankkisaamisten lisäksi likvidit arvopaperit, joiden arvon vaihteluun on erittäin vähäinen riski.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN 2021 LIITETIEDOT

Orion Oyj on Orion-konsernin emoyhtiö ja sen kotipaikka on Espoo. Yhtiön Y-tunnus on 1999212-6.

Orion Oyj:n ensimmäinen tilikausi oli 1.7. – 31.12.2006, koska yhtiö syntyi 1.7.2006 entisen Orion-konsernin jakauduttua lääke- ja diagnostiikkaliiketoimintaan sekä tukkukauppaliiketoimintaan. Orion Oyj listautui Helsingin pörssiin 3.7.2006.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Orion Oyj:n tilinpäätös laaditaan noudattaen Suomessa voimassa olevaa kirjanpitolakia sekä tilinpäätöksen laatimista koskevia muita säännöksiä ja määräyksiä.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, joista vähennetään suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan ja ne lasketaan tasapoistoina.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoön sisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun-poistettut hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Eri hyödykeryhmien taloudelliset pitoajat ovat seuraavat:

– aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta
– liikearvo	5–20 vuotta
– rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
– koneet, laitteet ja kalusto	5–10 vuotta
– kuljetusvälineet	6 vuotta
– muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Liikearvon poistoaika on pääsääntöisesti 5 vuotta. Eräissä tapauksissa liikearvon taloudellinen pitoaika on arvioitu pitemmäksi, kuitenkin enintään 20 vuodeksi. Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät tai säilyttävät muut pitkävaikutteiset menot aktivoidaan ja ne poistetaan pääsääntöisesti 5 vuodessa.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei tehdä maa-alueista eikä arvonkorotuksista. Arvonkorotuksia on tehty tuotanto- ja toimitilakiinteistöihin 1970- ja 1980-luvulla. Arvonkorotukset perustuvat hyödykkeiden erillisarvostukseen.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa itse valmistettujen tuotteiden osalta standardihintaa käyttäen, sekä ostettujen tuotteiden osalta painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alhaisemman todennäköisen luovutushinnan tai jälleenhankintahinnan määräisenä.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Valuuttamääräisten saamisten ja velkojen arvostamisessa käytetään Euroopan Keskuspankin noteeraamia tilinpäätöspäivän kurssveja. Syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuerinä. Rahoituserien kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Rahoitusvarat ja -velat sekä johdannaissopimukset

Muut sijoitukset, johdannaiset ja osa rahoitusarvopapereista arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Rahoitusvälineistä muut lainat ja saamiset sekä muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon.

Muut sijoitukset sisältävät osakkeita ja osuuksia, rahoitusarvopaperit sisältävät korkosijoituksia, jotka sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Käypänä arvona käytetään tilinpäätöspäivän toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista.

Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönnytyistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista. Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä ostaja muita velkoja.

Valuuttariskin suojaamiseksi tehdyt valuuttajohdannaiset arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Operatiivisia eriä suojaavien valuuttajohdannaisten käypä arvo kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, ja valuuttamääräisiä lainoja ja saamia suojaavien valuuttajohdannaisten käypä kirjataan rahoituksen kurssieroihin.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina tuotoista vähennetään ne vastaiset menot, joiden suorittamiseen yhtiö on sitoutunut ja joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa. Samoin vähennetään tuotoista ne vastaiset menetykset, joiden toteutumista pidetään ilmeisenä.

Liikevaihto

Liikevaihto sisältää tuotot tavaroiden sekä palveluiden myynnistä oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla sekä valuuttamääräisestä myynnistä aiheutuvilla kurssieroilla. Liikevaihtoon sisältyy myös markkinointipartnereiden kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuvia etappimaksuja, joilla partneri osallistuu kehitteillä olevan tuotteen tutkimus- ja tuotekehitysmenojen kattamiseen ja jotka on sidottu tutkimusprojektissa saavutettuihin etappeihin. Lisäksi liikevaihtoon sisällytetään konsernin muille yhtiöille lisensioimista tuotteista saatavat rojaltit.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Etappimaksut kirjataan, kun tutkimus- ja tuotekehitysoikeudet on edennyt partnerin kanssa ennalta sovittuun vaiheeseen ja partnerille on syntynyt velvoite maksaa osuutensa. Rojaltit kirjataan suoriteperusteella lisensiointisopimusten mukaisesti.

Osakeperusteiset maksut

Hallituksen päättämä avainhenkilöstölle suunnattu osakepalkkiojärjestelmä sisältää osakkeina selvitetävän osuuden ja rahana selvitetävän osuuden. Osakkeina selvitetävä osuus ei aiheuta kirjanpitoon vaikuttavia kirjauksia. Rahana selvitetävään osuuteen liittyvät oikeudet arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöshetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan oikeuden syntymisjakson aikana. Oletus lopullisesta osakepalkkioihin liittyvien rahasuoritusten määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä. Osakeperusteisista maksuista on annettu lisätietoa liitetiedossa 4. Liiketoiminnan kulut ja poistot.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön palveluksessa olevalle henkilöstölle on järjestetty eläketurva Orionin Eläkesäätiössä ja eläkevakuutusyhtiöissä. Lisäeläketurva on järjestetty eläkesäätiössä niille toimihenkilöille, joiden työsuhde on alkanut ennen 25.6.1990 ja jatkuu eläkkeelle siirtymiseen asti. Lisäksi joillekin johdon jäsenille on järjestetty lisäeläkevakuutukset eläkevakuutusyhtiössä. Orionin Eläkesäätiön eläkevastuu on täysin katettu.

Tuloverot

Tuloveroina esitetään verotettavan tuloksen perusteella lasketut verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Tilinpäätökseen ei kirjata laskennallisia verovelkoja ja -saamisia, mutta liitetiedoissa ilmoitetaan taseeseen merkittävässä olevat laskennalliset verovelat ja -saamiset. Nämä laskennalliset verovelat tai -saamiset lasketaan verotuksen ja tilinpäätöksen välisille olennaisille jakso- tuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Orion Oyj

1 Liikevaihto

Liikevaihto toimialoittain

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Lääkeliiketoiminta	912 829 188,46	944 878 895,04
Yhteensä	912 829 188,46	944 878 895,04

Liikevaihto markkina-alueittain

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Suomi	313 382 574,44	313 508 017,65
Skandinavia	127 802 228,24	162 603 050,36
Muu Eurooppa	300 641 747,16	296 389 548,12
Pohjois-Amerikka	73 723 395,11	67 916 396,02
Muut maat	97 279 243,51	104 461 882,89
Yhteensä	912 829 188,46	944 878 895,04

2 Liiketoiminnan muut tuotot

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Palveluveloitustuotot konserniyrityksiltä	5 542 229,65	10 130 913,98
Käyttöomaisuuden myyntivoittoa	3 931 396,01	217 017,75
Vuokratuotot	2 190 342,95	2 258 870,27
Rojaltipalautuksia		387 795,05
Osakkeiden myyntivoittoa		24 386,29
Muut liiketoiminnan tuotot	930 213,15	1 078 255,48
Yhteensä	12 594 181,76	14 097 238,82

3 Pakollisten varausten muutokset

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Pakollisten varausten muutos	113 612,64	15 389,00
Yhteensä, lisäys (-), vähennys (+)	113 612,64	15 389,00

4 Liiketoiminnan kulut ja poistot

Liiketoiminnan kulut

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	11 008 779,82	-13 008 884,59
Valmistus omaan käyttöön	-3 359 571,73	-1 588 238,48
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	247 801 240,72	263 138 899,99
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-7 702 488,10	-7 592 720,86
Ulkopuoliset palvelut	27 709 508,33	26 685 474,20
Yhteensä	267 808 260,95	282 231 653,33
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	125 237 488,40	130 355 146,20
Eläkekulut	14 654 121,08	18 979 676,64
Osakekannustinjärjestelmä	3 194 056,85	3 815 037,45
Muut henkilösivukulut	5 595 822,00	5 227 245,35
Yhteensä	148 681 488,33	158 377 105,64
Liiketoiminnan muut kulut	233 379 929,06	234 951 928,47
Liiketoiminnan kulut yhteensä	657 518 886,43	660 963 564,37

Osakekannustinjärjestelmän kulujen kirjausmenettelyä muutettiin tilikaudella 2020. Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1998/15.1.2020 mukaisesti osakepalkkioiden osakkeina selvittävistä osuudesta ei tule aiheutua kirjanpitoon vaikuttavia kirjauksia.

Vapaaehtoiset henkilösivukulut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Orion Oyj

Tilintarkastajan palkkiot

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tilintarkastuspalkkiot	87 700,00	65 000,00
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa mainitut toimeksiannot	5 430,00	9 090,00
Veroneuvonta	2 800,00	
Yhteensä	95 930,00	74 090,00

Poistot ja arvonalentumiset

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Arvonalentumiset	598 019,41	1 157 741,31
Muut poistot	32 214 682,90	42 581 448,69
Yhteensä	32 812 702,31	43 739 190,00

Tilikauden poistot tase-erittäin on esitetty liitetiedoissa 8–9.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin

	1-12/2021	1-12/2020
Palveluksessa oleva henkilöstö keskimäärin	2 285	2 310

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on voimassa yksi konsernin avainhenkilöiden osakeperusteinen kannustinjärjestelmä, joka on alkanut vuonna 2019.

Vuonna 2019 alkaneessa järjestelmässä on viisi ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2019, 2019–2020, 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä alkoi kolme ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2019, kalenterivuodet 2019–2020 ja 2019–2021. Vuonna 2020 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2020–2022. Vuonna 2021 alkoi yksi ansaintajakso kalenterivuodet 2021–2023. Järjestelmän mahdollinen palkkio vuonna 2019, 2020 ja 2021 alkaneilta ansaintajakoilta perustuu Orion-konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon sidottujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä on enintään 700 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Mainittuun määrään sisältyy erillinen ns. sitouttavan osakepalkkion osuus, jota hallitus voi käyttää erillisen päätöksensä mukaisesti vuosina 2019–2023. Sitouttavan osakepalkkio-osuuden määrä on enintään 100 000 osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä on 31.12.2021 mennessä maksettu palkkioina yhteensä 114 131 Orion Oyj:n B-osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmän yhden ja kahden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saa luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden pituisiin ansaintajaksoihin ei liity sitouttamisjaksoa. Hallitus voi päättää vähentää voimassa olevasta järjestelmästä avainhenkilölle maksettavia palkkioita, jos yhden kalenterivuoden aikana maksettaville Orion-konsernin pitkän aikavälin kannustinpalkkioille asetetut rajat ylittyvät.

Vuonna 2016 alkanut järjestelmä päättyi vuonna 2020. Järjestelmässä oli ansaintajaksoja, joiden alkamisesta ja pituudesta yhtiön hallitus päätti vuosittain vuosina 2016, 2017 ja 2018. Hallitus päätti ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän käyttöönoton yhteydessä alkoi kaksi ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2016 ja kalenterivuodet 2016–2018. Vuonna 2017 alkoi kaksi ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2017 ja kalenterivuodet 2017–2019. Vuonna 2018 alkoi kaksi ansaintajaksoa, kalenterivuosi 2018 ja kalenterivuodet 2018–2020. Järjestelmän palkkio ansaintajakoilta 2016, 2017 ja 2018 perustui Orion-konsernin liikevoittoon ja ansaintajakoilta 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020 Orion Oyj:n B-osakkeen kokonaistuottoon.

Järjestelmän kohderyhmään kuului enintään 50 henkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden yhteismäärä oli enintään 500 000 Orion Oyj:n B-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa. Järjestelmästä 31.12.2021 mennessä maksettiin palkkioina yhteensä 260 957 Orion Oyj:n B-osaketta.

Orion Oyj

Osakepalkkiojärjestelmän yhden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saanut luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden ansaintajaksoihin ei liittynyt sitouttamisjaksoa. Järjestelmästä yhden kalenterivuoden aikana maksettavien palkkioiden arvo yhteensä oli enintään 1,75 kertaa avainhenkilön bruttovuosipalkka palkkioiden maksuhetkellä.

Järjestelmän palkkiot maksetaan osittain yhtiön B-osakkeina ja osittain rahana. Palkkioita järjestelmästä on maksettu ja mahdollisia tulevia palkkioita maksetaan seuraavasti:

Ansaintajakso	Palkkio maksettu / mahdollinen palkkio maksetaan
2018-2020	1.3.2021
2019	2.3.2020
2019-2020	1.3.2021
2019-2021	2022
2020-2022	2023
2021-2023	2024

Orion Oyj

5 Rahoitustuotot ja -kulut

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	12 282 414,07	5 350 363,48
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Osinkotuotot muista osakkeista ja osuuksista	2 926,20	8 445,00
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		
Korkotuotot muilta yrityksiltä	642,25	8 944,56
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	58 180,86	4 155,55
Korkotuotot muilta yrityksiltä	69 953,09	45 875,00
Arvonmuutokset	7 510,13	64 660,39
Muut rahoitustuotot	913 806,75	3 530 520,18
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille		-73 882,60
Korkokulut muille	-846 657,13	-640 692,06
Muut rahoituskulut	-1 078 940,65	-4 385 481,36
Yhteensä	11 409 835,57	3 912 908,14

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tuottoja osuuksista muissa yrityksissä	12 285 340,27	5 358 808,48
Korkotuottoja	128 776,20	58 975,11
Korkokuluja	-846 657,13	-714 574,66

6 Tilinpäätössiirrot

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Poistoeron muutos	-4 962 394,96	3 797 075,76
Konserniavustus	9 500 000,00	8 000 000,00
Yhteensä, lisäys (-), vähennys (+)	4 537 605,04	11 797 075,76

7 Tuloverot

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	46 768 615,02	53 996 956,62
Aikaisempien tilikausien tuloverot	-405 859,94	-403 035,72
Yhteensä	46 362 755,08	53 593 920,90

Laskennallinen verovelka ja -saaminen

Emoyhtiön laskennallista verovelkaa tai -saamista ei ole merkitty yhtiön taseeseen.

Laskennallinen verosaaminen

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Pakollisista varauksista	89 054,27	111 776,80
Yhteensä	89 054,27	111 776,80

Laskennallinen verovelka

EUR	1-12/2021	1-12/2020
Tilinpäätössiirroista	20 191 792,38	19 199 313,38
Arvonkorotuksista	3 291 430,99	3 304 866,03
Yhteensä	23 483 223,37	22 504 179,41

Orion Oyj

8 Aineettomat hyödykkeet

EUR	2021			
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021¹	168 508 330,61	68 252 672,61	56 379 005,73	293 140 008,95
Lisäykset	32 425 062,58		1 065 299,46	33 490 362,04
Vähennykset	-2 896 274,54		-1 252 352,98	-4 148 627,52
Siirrot tase-erien välillä	-349 928,53		253 260,52	-96 668,01
Hankintameno 31.12.2021	197 687 190,12	68 252 672,61	56 445 212,73	322 385 075,46
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021¹	-141 908 646,30	-68 252 672,61	-53 822 475,82	-263 983 794,73
Vähennysten kertyneet poistot	2 896 274,54		1 242 463,53	4 138 738,07
Tilikauden poistot	-5 339 158,38		-1 414 063,34	-6 753 221,72
Arvonalentumiset	-598 019,41			-598 019,41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021	-144 949 549,55	-68 252 672,61	-53 994 075,63	-267 196 297,79
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	26 599 684,31		2 556 529,91	29 156 214,22
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	52 737 640,57		2 451 137,10	55 188 777,67
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2021	2 644 551,39		427 791,49	3 072 342,88
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-270 931,12		-15 907,01	-286 838,13
Kertynyt erotus 31.12.2021	2 373 620,27		411 884,48	2 785 504,75
2020				
EUR	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020 ¹	158 620 838,98	68 252 672,61	55 623 897,08	282 497 408,67
Lisäykset	10 570 079,42		936 243,65	11 506 323,07
Vähennykset	-607 146,66		-187 000,00	-794 146,66
Siirrot tase-erien välillä	-75 441,13		5 865,00	-69 576,13
Hankintameno 31.12.2020	168 508 330,61	68 252 672,61	56 379 005,73	293 140 008,95
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020 ¹	-124 123 003,19	-68 252 672,61	-53 009 084,05	-245 384 759,85
Vähennysten kertyneet poistot	606 888,10		78 283,34	685 171,44
Tilikauden poistot	-17 234 789,90		-891 675,11	-18 126 465,01
Arvonalentumiset	-1 157 741,31			-1 157 741,31
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-141 908 646,30	-68 252 672,61	-53 822 475,82	-263 983 794,73
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	34 497 835,79		2 614 813,03	37 112 648,82
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	26 599 684,31		2 556 529,91	29 156 214,22
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2020	8 641 104,45		409 045,26	9 050 149,71
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-5 996 553,06		18 746,23	-5 977 806,83
Kertynyt erotus 31.12.2020	2 644 551,39		427 791,49	3 072 342,88

¹ Alkuarvoihin sisällytetään käyttöomaisuushyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut käyttöomaisuushyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneet poistot lasketaan vastaavalla tavalla.

Orion Oyj

9 Aineelliset hyödykkeet

EUR	2021					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2021¹	4 191 579,23	307 343 493,56	285 147 517,63	3 294 108,61	16 951 228,38	616 927 927,41
Lisäykset		8 759 210,49	12 348 458,96	21 478,17	15 254 328,65	36 370 792,35
Vähennykset	-179 579,40	-243 919,99	-23 687 800,76		-12 683,92	-24 111 300,15
Siirrot tase-erien välillä		3 500 309,78	6 407 779,74	543 803,94	-10 355 225,45	96 668,01
Hankintameno 31.12.2021	4 011 999,83	319 359 093,84	280 215 955,57	3 859 390,72	21 837 647,66	629 284 087,62
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2021¹		-158 672 498,90	-209 426 163,57	-1 937 573,85		-370 036 236,32
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		243 919,99	23 072 091,64			23 316 011,63
Tilikauden poistot		-9 651 527,05	-15 593 061,75	-216 872,38		-25 461 461,18
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2021		-168 080 105,96	-201 947 133,68	-2 154 446,23		-372 181 685,87
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 191 579,23	148 670 994,66	75 721 354,06	1 356 534,76	16 951 228,38	246 891 691,09
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	4 011 999,83	151 278 987,88	78 268 821,89	1 704 944,49	21 837 647,66	257 102 401,75
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2021		44 657 322,79	48 179 223,81	87 677,44		92 924 224,04
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		852 083,10	4 396 506,65	643,34		5 249 233,09
Kertynyt erotus 31.12.2021		45 509 405,89	52 575 730,46	88 320,78		98 173 457,13

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.2021 on 49 413 350,11 (2020: 50 791 968,21) euroa. Maa-alueiden hankintamenoon sisältyy arvonorotuksia 0,00 (2020: 67 275,17) euroa ja rakennusten hankintamenoon 16 457 154,97 (2020: 16 457 154,97) euroa.

EUR	2020					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2020¹	4 191 579,23	298 308 123,65	276 116 139,10	3 130 821,91	13 609 322,52	595 355 986,41
Lisäykset		5 183 434,01	10 732 477,21	49 765,95	11 916 514,97	27 882 192,14
Vähennykset		-175 849,46	-6 112 976,93	-58 442,29	-32 558,59	-6 379 827,27
Siirrot tase-erien välillä		4 027 785,36	4 411 878,25	171 963,04	-8 542 050,52	69 576,13
Hankintameno 31.12.2020	4 191 579,23	307 343 493,56	285 147 517,63	3 294 108,61	16 951 228,38	616 927 927,41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020¹		-149 676 580,01	-199 650 964,90	-1 838 596,89		-351 166 141,80
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		161 988,41	5 364 458,46	58 442,29		5 584 889,16
Tilikauden poistot		-9 157 907,30	-15 139 657,13	-157 419,25		-24 454 983,68
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020		-158 672 498,90	-209 426 163,57	-1 937 573,85		-370 036 236,32
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	4 191 579,23	148 631 543,64	76 465 174,20	1 292 225,02	13 609 322,52	244 189 844,61
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 191 579,23	148 670 994,66	75 721 354,06	1 356 534,76	16 951 228,38	246 891 691,09
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 1.1.2020		44 616 794,77	46 042 589,02	84 109,18		90 743 492,97
Poistoeron muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		40 528,02	2 136 634,79	3 568,26		2 180 731,07
Kertynyt erotus 31.12.2020		44 657 322,79	48 179 223,81	87 677,44		92 924 224,04

¹ Alkuarvoihin sisällytetään käyttöomaisuushyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut käyttöomaisuushyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneet poistot lasketaan vastaavalla tavalla.

Orion Oyj

10 Sijoitukset

2021				
EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Laina-saamiset ¹	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	107 288 064,70	203 581,64		107 491 646,34
Vähennykset	-28 789,00			-28 789,00
Hankintameno 31.12.2021	107 259 275,70	203 581,64		107 462 857,34
Kertyneet arvonalennukset				
1.1.2021	-40 039 845,49			-40 039 845,49
Kertyneet arvonalennukset				
31.12.2021	-40 039 845,49			-40 039 845,49
Kirjanpitoarvo 1.1.2021				
	67 248 219,21	203 581,64		67 451 800,85
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	67 219 430,21	203 581,64		67 423 011,85
2020				
EUR	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Laina-saamiset ¹	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	104 033 040,38	213 695,35	65 000,00	104 311 735,73
Lisäykset	3 255 024,32			3 255 024,32
Vähennykset		-10 113,71	-65 000,00	-75 113,71
Hankintameno 31.12.2020	107 288 064,70	203 581,64		107 491 646,34
Kertyneet arvonalennukset				
1.1.2020	-40 039 845,49			-40 039 845,49
Kertyneet arvonalennukset				
31.12.2020	-40 039 845,49			-40 039 845,49
Kirjanpitoarvo 1.1.2020				
	63 993 194,89	213 695,35	65 000,00	64 271 890,24
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	67 248 219,21	203 581,64		67 451 800,85

¹ Lainasaamiset ovat OYL:n mukaisia pääomalainasaamisia.

Orion Oyj

11 Vaihto-omaisuus

EUR	2021	2020
Aineet ja tarvikkeet	46 529 388,16	41 099 492,82
Keskeneräiset tuotteet	12 666 992,78	15 884 429,48
Valmiit tuotteet/Tavarat	117 529 456,43	123 267 527,53
Muu vaihto-omaisuus	5 778 502,13	5 559 181,39
Yhteensä	182 504 339,50	185 810 631,22

12 Pitkäaikaiset saamiset

EUR	2021	2020
Pitkäaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	15 479,50	1 085,00
Lainasaamiset omistusyhteisyriksiltä	250 000,00	348 000,00
Muut lainasaamiset		12 893,48
Yhteensä	265 479,50	361 978,48

13 Lyhytaikaiset saamiset

EUR	2021	2020
Myyntisaamiset	103 941 838,70	96 874 362,08
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	48 156 972,34	35 816 750,69
Lainasaamiset	27 651 899,81	18 521 103,12
Muut saamiset	13 451,50	33 451,50
Siirtosaamiset	15 000 493,39	13 011 167,31
Yhteensä	90 822 817,04	67 382 472,62
Lainasaamiset omistusyhteisyriksiltä	98 000,00	98 000,00
Muut lainasaamiset	26 549,29	13 920,66
Muut saamiset	3 897 786,39	3 169 989,81
Siirtosaamiset	18 922 454,38	19 571 944,81
Yhteensä	217 709 445,80	187 110 689,98

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

EUR	2021	2020
Saamatta olevia rojalteja	7 675 206,00	3 950 668,00
Etukäteen maksettuja huolto- ja ylläpitomaksuja	4 137 082,29	2 935 401,96
Myyntiin hinnanerokorvaukset ja muut myyntiin jaksotukset	3 061 538,00	1 871 662,00
Etukäteen maksettuja myyntilupia	1 272 588,56	1 139 192,42
Saamatta olevia avustuksia	985 000,00	1 581 000,00
Saamatta olevia korvauksia	665 626,00	723 522,00
Saamatta olevia hinnanerokorvauksia	130 875,70	1 307 347,07
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	88 076,72	292 510,78
Tuloverosaaminen		4 650 000,00
Etukäteen maksettuja kannustinpalkkioita		646 604,68
Muut siirtosaamiset	906 461,11	474 035,90
Yhteensä	18 922 454,38	19 571 944,81

Orion Oyj

14 Oma pääoma

Sidottu oma pääoma

Osakepääoma

EUR	2021	2020
Osakepääoma 1.1.	92 238 541,46	92 238 541,46
Osakepääoma 31.12.	92 238 541,46	92 238 541,46
Sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.	92 238 541,46	92 238 541,46

Vapaa oma pääoma

Käyttörahassto

EUR	2021	2020
Käyttörahassto 1.1.	488 812,82	488 812,82
Käyttörahassto 31.12.	488 812,82	488 812,82

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

EUR	2021	2020
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	886 138,16	886 138,16
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	886 138,16	886 138,16

Kertyneet voittovarot

EUR	2021	2020
Kertyneet voittovarot 1.1.	475 700 099,28	466 988 752,18
Yhtiökokouksen päätöksellä		
jaettu osinkona	-210 844 446,00	-210 880 119,00
käytetty lahjoituksiin	-350 000,00	-250 000,00
annettu osakepalkkioina		2 708 597,00
Osakkeiden mitätöinti		741 300,00
Maksamattomat osingot		2 126,61
Tilikauden voitto	204 676 467,01	216 389 442,49
Kertyneet voittovarot 31.12.	469 182 120,29	475 700 099,28
Vapaa oma pääoma yhteensä 31.12.	470 557 071,27	477 075 050,26

Emoyhtiön osakepääoma osakelajeittain

	2021	EUR	2020	EUR
	kpl		kpl	
A-sarja (20 ääntä/osake)	34 813 206		35 122 793	
B-sarja (1 ääni/osake)	106 321 072		106 011 485	
Yhteensä	141 134 278	92 238 541,46	141 134 278	92 238 541,46

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärän puitteissa. Vuoden 2021 aikana osakkeita muunnettiin yhteensä 309 587 kappaletta.

15 Tilinpäätössiirtojen kertymä

EUR	2021	2020
Poistoero	100 958 961,88	95 996 566,92
Yhteensä	100 958 961,88	95 996 566,92

16 Pakolliset varaukset

EUR	2021	2020
Eläkevaraukset	445 271,35	558 883,99
Yhteensä	445 271,35	558 883,99

17 Pitkäaikainen vieras pääoma

EUR	2021	2020
Lainat rahoituslaitoksilta	100 000 000,00	100 000 000,00
Yhteensä	100 000 000,00	100 000 000,00

18 Lyhytaikainen vieras pääoma

EUR	2021	2020
Saadut ennakot	781 469,44	781 469,44
Ostovelat	65 069 251,18	69 677 314,39
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	14 240 069,54	11 738 166,71
Lainat	6 568 902,54	7 694 204,76
Siirtovelat	1 823 846,31	1 191 695,46
Muut velat		20 000,00
Yhteensä	22 632 818,39	20 644 066,93
Muut velat	13 266 653,50	13 289 647,54
Siirtovelat	70 279 833,81	79 144 350,29
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	172 030 026,32	183 536 848,59

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

EUR	2021	2020
Maksamattomat kannustinpalkkiot henkilösivumenoineen	13 592 539,98	20 315 532,80
Muut jaksotetut palkat henkilösivumenoineen	20 915 210,24	20 654 664,12
Maksamattomat tutkimuskulut	6 899 848,25	3 535 376,54
Maksamattomat alennukset	6 530 590,44	10 135 187,39
Tuloverovelka	5 476 000,00	
Maksamattomat myynnin ja ostojen hinnankorjaukset	5 383 415,22	6 282 783,05
Maksamattomat myynnin hyvitykset	2 503 814,34	1 630 502,17
Maksamattomat rojalit ja komissiot	2 475 521,29	1 918 644,66
Maksamatta oleva hyvitys rojalituottoihin	1 842 066,00	1 030 395,00
Maksamattomat asiantuntijapalkkiot	1 711 550,00	1 526 283,00
Maksamattomat oikeudenkäyntikulut	1 249 000,00	1 763 000,00
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	109 005,34	220 148,99
Maksamattomat korot	41 250,00	76 626,61
Maksamatta olevat myyntilupien ennakkomaksut		4 726 591,15
Takaisin ostettujen varastojen myymättä oleva osuus		2 855 420,82
Osinkojen lähdeverovaraus		1 364 220,00
Muut siirtovelat	1 550 022,71	1 108 973,99
Yhteensä	70 279 833,81	79 144 350,29

Vieras pääoma sisältää

EUR	2021	2020
Pitkäaikaisia korollisia velkoja	100 000 000,00	100 000 000,00
Lyhytaikaisia korollisia velkoja	6 568 902,54	7 694 204,76
Lyhytaikaisia korottomia velkoja	165 461 123,78	175 842 643,83
Yhteensä	272 030 026,32	283 536 848,59

Orion Oyj

19 Toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot**Yhtiön toimielinten jäsenille maksetut palkat ja palkkiot**

EUR	2021	2020
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	2 378 885,00	2 134 467,00

Osapalkkioita ei ole maksettu.

Yhtiön toimielinten jäsenille ei ole annettu rahalainoja.

Johdon eläkesitoumukset

Yhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta ja eläketasoksi 60 % sovitusta eläkepalkasta.

20 Annetut vakuudet**Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta**

EUR	2021	2020
Annetut takaukset	6 779 659,86	6 814 028,97

Annetut vakuudet yhteensä

EUR	2021	2020
Takaukset yhteensä	6 779 659,86	6 814 028,97

21 Vastuut ja vastuusitoumukset**Leasingsopimukset**

EUR	2021	2020
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät		
Seuraavan 12 kuukauden aikana	2 036 311,80	2 168 609,21
12 kuukauden jälkeen	1 685 745,58	1 904 527,84
Yhteensä	3 722 057,38	4 073 137,05

Leasingvuokrasopimusten ehdot ovat tavanomaiset.

Muut vastuut

EUR	2021	2020
Lääkevahinkovastuu	251 456,99	251 456,99

Kiinteistöinvestointien alv-vastuu

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2013–2021 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2030. Vastuun enimmäismäärä on 14 325 779,28 euroa.

Orion Oyj

22 Rahoitusriskit

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää markkinariskeistä ja vastapuoliriskistä aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa riittävä maksuvalmius.

Rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteet on määritelty konsernin rahoituspolitiikassa, jonka muutokset hyväksyy joko emoyhtiön hallitus tai toimitusjohtaja ja jonka toteuttamisesta konsernin rahoitusosasto vastaa. Rahoitustoiminnot on keskitetty konsernin rahoitusosastolle.

Yhtiön rahoitusriskeistä löytyy lisätietoa konsernin tilinpäätöksestä. Merkittävin ero yhtiön ja konsernin riskipositioissa on raportoidussa valuuttapositiona, sillä (emo)yhtiö suojaa keskitetysti konsernin valuuttariskin ilman että tytäryhtiöiden kanssa toteutetaan erikseen sisäisiä suojauksia.

23 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot ja maturiteetti

EUR	2021	2020
Valuuttajohdannaiset		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	30 428 285,78	20 567 631,56
Valuuttaoptiot	30 236 709,15	30 589 791,88

Kaikkien johdannaisten maturiteetti on alle vuoden.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

EUR	2021			2020
	Positiivinen	Negatiivinen	Netto	Netto
Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa				
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	32 147,83	-80 859,56	-48 711,73	64 270,15
Valuuttaoptiot	55 928,89	-28 145,79	27 783,10	8 091,67

Orion Oyj

Käyvän arvon määrittäminen ja hierarkia

Käypään arvoon taseessa arvostetut rahoitusinstrumentit on ryhmitelty arvostustekniikasta riippuen kolmeen hierarkiatasoon seuraavasti

EUR	2021			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		88 076,72		88 076,72
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			203 581,64	203 581,64
Varat yhteensä		88 076,72	203 581,64	291 658,36
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-109 005,34		-109 005,34
Velat yhteensä		-109 005,34		-109 005,34
EUR	2020			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		292 510,79		292 510,79
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			203 581,64	203 581,64
Varat yhteensä		292 510,79	203 581,64	496 092,43
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-220 148,97		-220 148,97
Velat yhteensä		-220 148,97		-220 148,97

Tason 1 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin syöttötietoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jonka siirron aiheuttama tapahtuma on toteutunut.

24 Omistukset muissa yhtiöissä

Emoyhtiön omistus muissa yrityksissä on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 7.3 Konserniyritykset.

Orion Oyj:n hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä tilikaudelta

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 470 557 071,27 euroa, josta tilikauden voittoa on 204 676 467,01 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voitonjakokelpoisista varoista

- jaetaan osinkoa 1,50 euroa osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osinkoon oikeuttavia osakkeita on 140 562 964 kappaletta, joten osingon kokonaismäärä olisi 210 844 446,00 euroa
- lahjoitetaan lääketieteelliseen tutkimukseen ja muuhun yleishyödylliseen tarkoitukseen hallituksen päätöksen mukaisesti 350 000,00 euroa
- omaan pääomaan jätettäisiin 259 362 625,27 euroa

470 557 071,27 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Tämän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen esitämme yhtiökokoukselle käsiteltäväksi.

Espoossa 10. päivänä helmikuuta 2022

Mikael Silvennoinen
Puheenjohtaja

Timo Maasilta
Varapuheenjohtaja

Kari Jussi Aho

Pia Kalsta

Ari Lehtoranta

Veli-Matti Mattila

Hilpi Rautelin

Eija Ronkainen

Timo Lappalainen
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 10. päivänä helmikuuta 2022

KPMG OY AB

Kimmo Antonen
KHT